

ELSŐ KÉZBŐL A HADERŐRŐL!

magyar

HONVÉD

www.honvedelem.hu

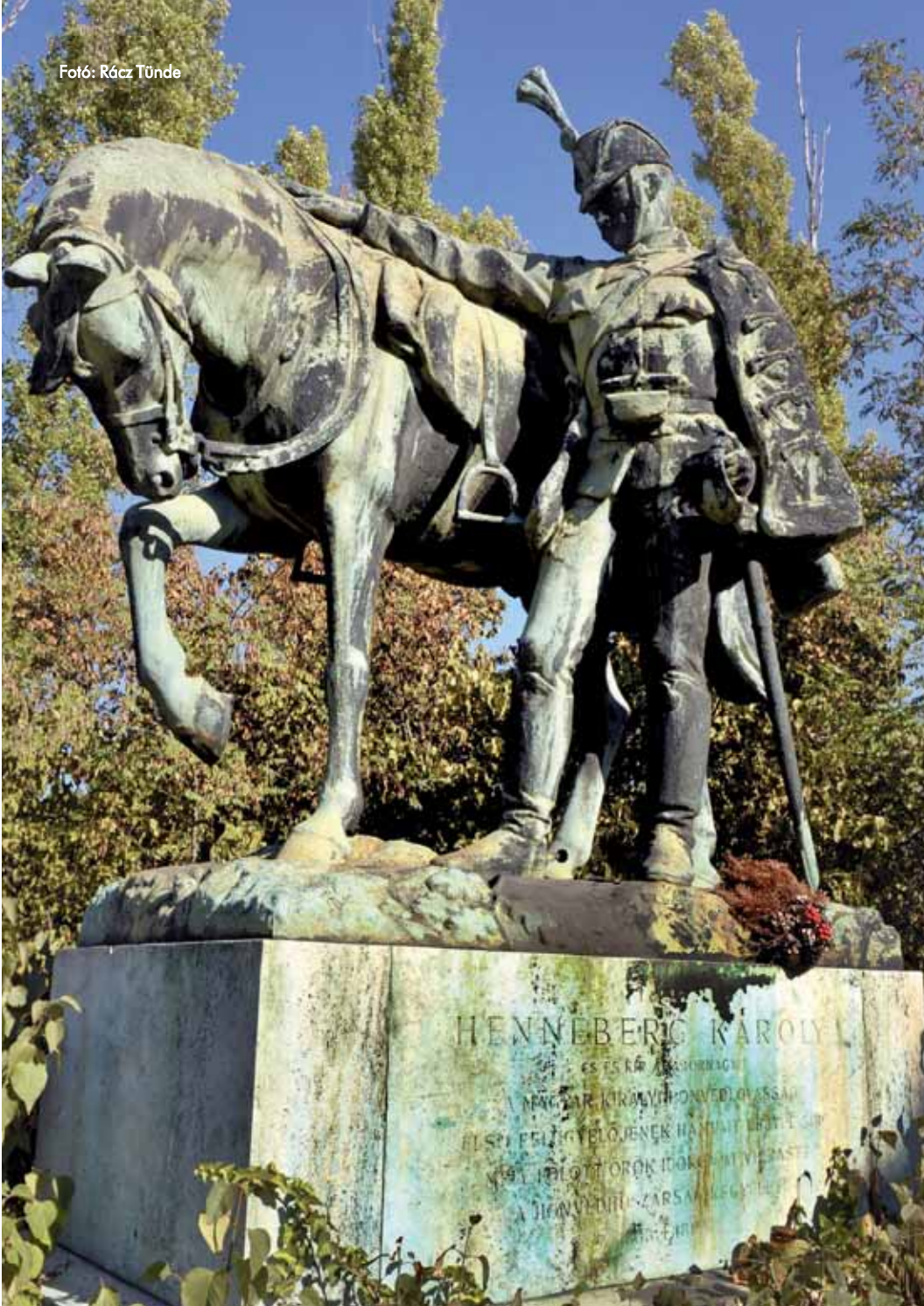
A Honvédelmi Minisztérium magazinja – 2012. február XXIII. évf. 2. szám – 390 Ft

VITÉZSÉGGEL
ÉS HŰSÉGGEL

977086569300612002

Kőbe vésve, bronzbba öntve

A FELÜGYELŐ LOVAS SZOBRA

A budapesti Fiumei úti temető (vagy ahogy régebben nevezték: Kerepesi úti temető) hivatalosan 1849. április elsején nyílt meg, ezzel Budapest legrégebbi, ma is használatban lévő sírkertjének számít. Az itt tartott első – és sokáig egyetlen – ünnepélyes, államiként definiálható dísztemetés a honvédséghez köthető: 1849. április 24-ét követően, amikor a honvédsapátok bevonultak Pestre, az új temetőben kapta meg a végtisztességet az isaszegi csata áldozatai közül tizenegy, a Rókus-kórházban elhunyt katonája.

A későbbiekben számos neves katonát helyeztek itt végső nyugalomra, például lovag Henneberg Károly császári és királyi altábornagyot (1833–1888), a honvédlóvasság első felügyelőjét. A császári-királyi haderő ifjú tisztjeként Henneberg 1849-ben és 1859-ben egyaránt az itáliai hadszíntéren tüntette ki magát. Az 1866-ban megvívott porosz–osztrák háború után – örnagyként – kivált a hadsereg kötelékéből és visszavonult gazdálkodni horvátországi birtokaira. A kiegyezés után, 1869-ben gróf Andrássy Gyula miniszterelnök őt bízta meg a honvédlóvasság szervezésével; e minőségében Henneberg volt az, aki kidolgozta a keretrendszer szabályait, az oktatási eljárás módjait, s az ő nevéhez fűződik az első lovastanostályok felállítása is. 1870–1872 között József főherceg, a hadsereg főparancsnoka mellett szolgált első segéd tisztként – ekkor már alezredesi rendfokozatban. 1873-ban előléptették ezredessé, s a 14. honvéd gyalogdandár irányítását bízták rá, a következő esztendőben azonban ismét visszanyerte őt a huszárság: mint dandártábornok, újra átvette a honvédlóvasság kiképzésének felügyeletét. Erdemei elismerésül 1878-ban kitüntették a Vaskorona-rend harmadik osztályával, előléptették altábornaggyá, egyidejűleg kinevezték a honvédlóvasság felügyelőjévé.

A halála után két évvel, 1890-ben emelt síremléke szerfölött impozáns. A mészkő talapzaton egy bronzból készült ló látható, mellette huszár áll, aki bal kezével a kardját fogja, jobbját pedig a lóva hátán nyugtatja. A ló a jobb első lábát éppen lépésre emeli. A talapzatra a következő felirat került: „A magyar királyi honvédlóvasság első felügyelőjének hamvait rejtő sír, mely fölött örök időkön át virraszt a honvédlóvasság kegyelete.”

– Talán meglepő, de az 56 hektáros Kerepesi úti temetőben Henneberg Károlyn kívül egyetlen olyan síremlék sincs, amelyet lovas szobor díszítene. 1941 és 1945 között mindazonáltal akadt még egy: ifj. Vastagh György hét méter magas, távolba tekintő ősmagyar harcost ábrázoló (a háborús félmhiány miatt alumíniumból készült) lovas szobra az 1936-ban meghalt Gömbös Gyula sírja fölött állt, amíg le nem rombolták – mondta Tóth Vilmos történész.

Henneberg Károly síremléke egyébként Stróbl Alajos (1856–1926) keze munkáját dicséri. A századforduló egyik legfoglalkoztatottabb emlékmű-szobrászának még a jelentősebb alkotásait is hosszú lenne felsorolni: egyebek mellett ő készítette az Operaház bejáratánál Erkel Ferenc és Liszt Ferenc ülő alakját (1880–1881), a Magyar Nemzeti Múzeum előtt látható Arany János-szobrot (1893), az angliai Stanstedben álló Genius című hadiemiélet (1898), Széchenyi István egész alakos szobrát Nagycenken (1904), a budavári Mátyás-kutat (1904), illetve Szent István lovas szobrát a Halászbástyán (1906). Temetői szobrászként is maradandót alkotott: síremlékei közül kiemelkedik a Kossuth-mauzóleum szobrászati díszítése (1901–1909), továbbá Arany János (1885), Szilágyi Dezső (1908), Reiner Zsigmond (1910) és Zichy Mihály (1916) síremléke.

A Henneberg-síremlék építészeti részének tervezője Gerster Kálmán volt, akivel Stróbl számos alkalommal együtt dolgozott, például a Deák- és a Kossuth-mauzóleum megalkotásakor is.

44

A FINN HADSEREG HASZNÁLTA AZT A KÉT MI-8-AS HELIKOPTERT, MELYEKET PÁPÁN VEHETETT ÁT A MAGYAR HONVÉDSÉG. A JELENTŐS ÜZEMIDŐ-TARTALÉKKAL RENDELKEZŐ GÉPEKKEL SZOLNOKON A HAJÓZÓK KIKÉPZÉSÉT SEGÍTIK, A TERVEK SZERINT MÁRCIUS VÉGÉIG.

10 A katonák jogállásáról szóló törvény változásával 2012. január elsejétől a tisztihelyetteseket altisztnek hívják.

18 2011. december 18-án az összes amerikai katona elhagyta Irak területét, s ezzel formálisan is befejeződött az iraki háború.

38 Afganisztán, aszimmetrikus hadviselés: a siker titka a helyi lakossággal kialakított jó viszonyban is rejlik.

A MAGYAR HONVÉD MAGAZIN KÖVETKEZŐ SZÁMA 2012. MÁRCIUS 9-ÉN JELENIK MEG.

A felügyelő lovas szobra 3

HADERŐ

Drasztikus lépésváltás 6
A hivatás szolgálatában 10

NAGYVILÁG

Radar 14
Missziós hírek 16
A mérleg két serpenyője 18

SEREGSZEMLE

Vitézséggel és hűséggel 21
A Magyar Honvédség hírei 24
Mindenesek 28
Átmeneti költözés 29
Radardimenziók 30
Tábori Posta 31
Dandártörténet 35
A szavak ereje 38
Gép és föld között 42

HADITECHNIKA

Finn ajándék 44

HÁTORSZÁG

A pokol öt hete 48
Információs hadisziatráda 50
Kalocsa 52
Virtuális temető 56
Közérdekű 60
Örökérvényű parancs 62
Keresztretjérvény 63

56 Ami nem érhető el az interneten, az nem létezik a 20 évnél fiatalabbak számára. Ezért indult el a hadisir.hu weblap is.

A Honvédelmi Minisztérium magazinja XXIII. évfolyam 2012. 2. szám

Kiadja a Zrínyi Média HM Kommunikációs Kft.
Felelős kiadó: DR. BOZSONYI KÁROLY ügyvezető
Nyomtatás: HM Térképészeti Közhasznú Nonprofit Kft.
Felelős vezető: NÉMETH LÁSZLÓ ügyvezető
Szerkesztőség: 1087 Budapest, Kerepesi út 29/B Postacím: 1440 Budapest, Pf. 22 Tel.: 459-5315, HM: 27-913 fax: 459-5351 Email: magyarhonved@armedia.hu

Főszerkesztő: TÖRÖS ISTVÁN
Főszerkesztő-helyettes: SZABÓ BÉLA
Olvasószerkesztő: M. TÓTH GYÖRGY
Lapszerkesztők: TRAUTMANN BALÁZS, FEITH LÁSZLÓ
Fotóriporterek: DÉVÉNYI VERONIKA, GALOVTSIK GÁBOR, KRASZNAI-NEHREBECZKY MÁRIA, RÁCZ TÜNDE (KÉPSZERKESZTŐ), TÓTH LÁSZLÓ
Tervezőszerkesztő: GRÓF ISTVÁN

E HAVI MAGAZINUNKAT TRAUTMANN BALÁZS SZERKESZTETTE
Borítófotó: Tóth László

ISSN: 0865-6932
Lapunk az Európai Katonai Sajtószövetség (European Military Press Association) tagja

Előfizetésben terjeszti a Magyar Posta Rt. Hírlapüzletőge (1008 Bp. VIII., Orczy tér 1.), előfizethető valamennyi postán, kézbesítőknel, e-mailen: hirlap-elofizetes@posta.hu, faxon: 303-3440.
További információ: 06-80-444-444

DRASZTIKUS LÉPÉSVÁLTÁS

A parancsnokok lehetősége a parancsnokok felelőssége

A cikkhez kapcsolódó videó a honvedelem.hu weboldalon a Célkereszt haderőhíradójában!

VÁLTOZÓ KÖZJOGI KERETEK, VÁLTOZATLAN FELADATRENDSZER, CSÖKKENŐ KÖLTSÉGVETÉS: DOMJÁN LÁSZLÓ VEZÉRŐRNAGYOT, AZ MH ÖSSZHADERŐNEMI PARANCSNOKSÁG 2011. DECEMBER ELSEJÉN KINEVEZETT ÚJ PARANCSNOKÁT TERVEIRŐL, VALAMINT A PARANCSNOKSÁG ÉS AZ ALÁRENDELTE ALAKULATOK 2012-ES LEGFONTOSABB FELADATAIRÓL KÉRDEZTÜK.

Tábornok úr! Az ön beosztása – a stratégiai tervező, vezető szint után – a legmagasabb a Magyar Honvédségben, rengeteg lehetőséggel, ugyanakkor hatalmas felelősséggel. Milyen személyes elképzelésekkel, tervekkel vette át a parancsnokság irányítását?

– Elsőként szeretném leszögezni: számomra nagy megtiszteltetés, hogy előljáróim – ha mondhatom így – ilyen fiatalon alkalmasnak vélték a beosztás betöltésére. Kinevezésem után, amikor áttekintettem, hogy mi legyen az a stratégia, az az attitűd, amely alapján összha-

derőnemi parancsnokként meg kell jelölöm a fő hangsúlyokat, rengeteg ténnyel kellett figyelembe vennem. Elvégzendő feladatainkat nagyban meghatározzák azok a társadalmi, jogi, közgazdasági, biztonsági és biztonságpolitikai viszonyok, körülmények, amelyek

változások már elkezdődtek, de úgy látom, hogy 2012-nek ezzel együtt is erről a nagyon komoly lépésváltásról kell szólnia.

– **A mindennapokban milyen feladatokat jelent a drasztikus lépésváltás?**

– 2012-ben nagyon komolyan át kell alakítanunk a katonai kultúránkat, gondolkodásmódunkat annak érdekében, hogy racionálisabban, gazdaságosabban működtessük az MH Összhaderőnemi Parancsnokságot és alakulatait a vezérkarfőnök úr által meghatározott irányelvek maximális figyelembe vételével. A fiatal, jól képzett és elkötelezett parancsnoki állomány tapasztalataira alapozva kell ezt az átalakítást elvégeznünk, hiszen változatlan feladattal, változatlan létszámmal, a képességek megtartásának igényével, de szűkös költségvetési feltételek mellett kell megfelelnünk a velünk szembeni elvárásoknak.

Ahhoz, hogy képességeinket ilyen körülmények között is meg tudjuk óvni, kiemelt figyelmet kell fordítanunk a humán erőforrásainkra, azok megtartására. Ezt elsősorban feladatunk tekintetében. Meggyőződésem, hogy a magyar

katonai tudása, tapasztalata európai szintű, ezért hiszek és megbízok a katonákban, a parancsnokokban, s emiatt is bizakodva tekintek a jövőbe. Minden erőmmel azon leszek, hogy ezt az értéket megtartsam, s a magam kompetenciájában mindent megtegyek egzisztenciális biztonságuk érdekében. Éppen ezért javítanunk kell a személyügyi munkánkat is. Ahhoz, hogy a katonáink a feladataikat megfelelő biztonsággal, motivációval láthassák el, olyan humán hátteret kell számukra biztosítanunk, amely a saját és családjaik igényeit is szem előtt tartva, kiszámítható, pontos pályaképet vetít eléjük. Ennek a pályaképnek a kidolgozása, az új humánstratégia bevezetésének előkészítése a honvédelmi tárca feladata, amelyre majd támaszkodva tovább tudunk lépni ezen a területen is.

A képességmegóvás másik nagy szerepe az anyagi-technikai feltételek kérdése. E területen nagyon nagy szerepe lesz az állagmegóvásnak, hiszen az ország gazdasági helyzete miatt a közeljövőben nagyobb fejlesztésekre, megújításokra lesz szükségünk. Bár a Magyar Honvédség rendelkezik tíz évre előremutató fejlesztési tervekkel, de azokat csak a mindenkori költségvetés függvényében tudjuk megvalósítani. Egy biztos: az első számú feladat a katonai ellátás korszerű felszereléssel, ruházattal, fegyverzetrel.

– **A fejlesztések üteme és tartalma független a csapatoktól, a parancsnokoktól, viszont a napi gazdálkodásban nagy szerep (teher) hárul rájuk. Könnyebb lehet-e a helyzetük 2012-ben?**

– Bizonyos értelemben könnyebb lesz ez az év, ugyanakkor sok mindenben nehezebb is. A parancsnokokkal szemben azt az elvárást fogalmaztam meg, hogy a magyar katonára jellemző kreativitással, innovatív gondolkodásmóddal gazdálkodjanak a rájuk bízott humán erőforrással, és anyagi javakkal. Munkájuk feltételeinek javítása érdekében ez évben – többek között a pénzügyi referatúrák alakulatakhöz való visszatelepítésével – bővítjük a gazdálko-

Magyarország, s benne a Magyar Honvédség – mint a közgazdasági egyik, speciálisan működő szervezete – mindennapi életére egyaránt befolyást gyakorolnak. Ugyancsak meghatározó tényező az a fejlődés, amelyen a hadsereg az elmúlt húsz évben átmegy, azon koncepciók, reformok hatásával együtt, melyek sorban követték egymást 1990-től napjainkig. Mindezeket áttekintve és elemezve, látnunk kell: a Magyar Honvédség megérett arra, hogy drasztikus lépésváltást hajtson végre a gondolkodásban, a munkaszervezésben és a vezetésben egyaránt. Ezek a

dási jogkörüket. Magyarán mondva: a pénzügyi eszközök biztosításával önálló döntési szabadságot kapnak a parancsnokok, hiszen úgyis ők tudják a legjobban, hogy mikor, mire, mennyit kell (lehet) fordítani. Ugyanez lesz érvényes a munkáltatói jogkörök gyakorlásának bővülése területén is. Vagyis, remélhetőleg a jövőben a parancsnok fogja felvenni és alkalmazni a szerződéses katonát, a tartalékost és a közalkalmazottat egyaránt. Mindezek alapján a parancsnoki felelősség egy régi-új kontextusba fog kerülni. Ebben az új felfogásban a parancsnok jogi személyként, munkáltatóként, gazdálkodóként, diplomataként és menedzserként is megjelenik.

Ugyancsak 2012 nagy feladata lesz a kiképzés korszerűsítése. E területen jelentős feladatok várnak ránk. Csak a legfontosabbat említve: előre kell lépünk a (például a missziós) tapasztalatok beépítésére a napi kiképzésbe. Ennek mára kialakultak a szervezetszerű keretei, formái, intézményei, ugyanakkor az eredményei kevésbé láthatók. Újra vissza kell adnunk az általános katonai kiképzés presztízsét, hiszen ennek során válik a civilből fegyelmezett, elkötelezett, felkészült és állóképességében, alakiségében, megjelenésében is követésre méltó, példát mutató katonára. Fel kell gyorsítani szabályzataink átdolgozását, a kor követelményeihez, a napi (hadműveleti

kat. Jóval nagyobb hangsúlyt kell fektetnünk a meglévő szimulációs rendszereink kihasználására is, mert ezzel nemcsak pénzt takarítunk meg. Használatuk ugyanis nagyban hozzájárul katonáink rutinszerzéséhez anélkül, hogy egy-egy rossz döntésük kézzelfogható, káros következményekkel járna. Miután költségvetési kereteink várhatóan nem tesznek lehetővé nagyobb kötelékekkel végrehajtott gyakorlatokat, a fő figyelmet idén az egyéni és a kisalegység-szintű kiképzésekre, gyakorlásokra kell fordítanunk.

– A lépésváltás rövid távú kényszere – amely akár már 2012-ben is feladatot róhat a parancsnokságra és a csapatokra – milyen területeket érint még?

– Mindenekelőtt a katonai alakulatok alkalmazási képességének fenntartását, fokozását, ha úgy tetszik, a nemzeti interoperabilitás megteremtését, erősítését. Ha visszaemlékszünk, ezt a „csúnya”, idegen kifejezést a NATO-csatlakozásra való felkészülés idején tanultuk meg. Azóta már tudjuk, tapasztaljuk, hogy a magyar katona bármilyen nemzetközi környezetben, hadműveleti területen képes magas fokú együttműködésre más nemzetek katonáival. Ezt a képességet kell „átmentenünk” hazai környezetbe is, vagyis az országvédelmi, válságkezelő, és katasztrófa-elhárítási feladataink mind magabiztosabb ellátá-

A PARANCSNOK

Domján László vezérőrnagy 1964. augusztus 29-én, Mosonmagyaróváron született. A Kossuth Lajos Katonai Főiskola gépesített lövész szakán 1986-ban végzett, majd ugyanitt, valamint a pécsi Janus Pannonius Egyetemen pedagógiai tanulmányokat folytatott. Magasabb katonai képzettségét Rómában, a NATO Védelmi Akadémiájának vezetői tanfolyamán szerezte meg. Katonai pályafutása elején kiképző tiszt, majd kiképző főtiszt, századparancsnoki, valamint értékelő-elemző főtiszt beosztásokat töltött be. 1996-tól 2000-ig a Kossuth Lajos Katonai Főiskola, illetve a Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem (Szentendre) pedagógiai tanszékén volt tanársegéd. 2005–2010 között a Honvéd Vezérkar műveleti főcsoportfőnökségén, majd az MH Műveletirányító Központban töltött be különböző beosztásokat, legutóbb a műveletirányító központ parancsnok-helyettesi posztját töltötte be. 2010-ben kinevezték az MH Összhaderőnemi Parancsnokság törzsfőnök-helyettesének, majd még ugyanebben az évben a Magyar Köztársaság Katonai Biztonsági Hivatala főigazgatójának. Jelenlegi beosztását 2011. december elsejétől tölti be.

Missziós tapasztalatait az UNFICYP személyügyi és logisztikai főnökeknek helyetteseként, valamint a bosznia-hercegovinai Békéttámogató Kiképző Központ kiképzőtisztjeként szerezte.

Angolból STANAG 6001 3.3.3.3., oroszból pedig alapfokú nyelvizsgával rendelkezik. Nős, két felnőtt gyermeke van.

sához meg kell teremteni a nemzeti interoperabilitást is. E területen voltak gondjaink az elmúlt években, gondoljunk csak bele akár a vörösiszap-katasztrófa, vagy a 2010-es árvizek tapasztalataiba. Voltak kommunikációs és egyéb problémák más (civil) szervezetekkel, a katasztrófavédelemmel, az önkormányzatok védelmi bizottságaival, ami sok esetben megnehezítette, lelassította a reagálást. Ma már a hadműveleti

területeken – például a PRT-ben –, kiválóan tudunk együttműködni a kormányzati és nem kormányzati szervezetekkel, társadalmi szervezetekkel, s ezt a tapasztalatot át kell ültetnünk a hazai viszonyokra is. Történtek már lépések ezen a területen – átalakult a katasztrófavédelem rendszere, egységes irányítás alakult ki, megújult törvényi szabályozás alapján dolgozhatunk –, de a folyamatot fel kell gyorsítanunk. Már „békeidőben”, vagy-

is válságmentes időszakban ki kell dolgoznunk az együttműködés kereteit, s ha szükséges, közösen kell begyakorolni elvégzendő feladatainkat.

Végeztül még egy új, idej feladatunkról szólnék, nevezetesen, a műveleti tartalékos rendszer bevezetéséről. Mint ismeretes, az Országgyűlés tavaly év végén döntött a rendszer felállításáról, s annak működtetése már idén is sok feladatot jelent számunkra. Mindenekelőtt gondolkodásmód-váltást: a műveleti tartalékosokat olyan új erőnek,

Az altisztté válás három útja

A HONVÉDELMI MINISZTER 2011. JÚLIUS 29-ÉN, A 79/2011. SZÁMÚ UTASÍTÁSÁVAL HAGYTA JÓVÁ A MAGYAR HONVÉDSÉG 2021-IG SZÓLÓ HUMÁNSTRATÉGIÁJÁT, EZZEL PÁRHUZAMOSAN PEDIG AZ ORSZÁGGYŰLÉS ELFOGADTA AZ ÚJ HONVÉDELMI TÖRVÉNYT. VÁLTOZOTT A MAGYAR HONVÉDSÉG HIVATÁSOS ÉS SZERZŐDÉSES ÁLLOMÁNYÚ KATONÁINAK JOGÁLLÁSÁRÓL SZÓLÓ TÖRVÉNY TÖBB PONTJA IS; E VÁLTOZÁSOK EGYIK EREDMÉNYEKÉNT HÍVJÁK 2012. JANUÁR ELSEJÉTŐL A TISZTHELYETTESEKET ALTISZTNEK.

A HIVATÁS SZOLGÁLA

TÁBAN

A humánstratégia kiemelten foglalkozik az altisztekkel – képzésükkel, oktatásukkal és a megújuló honvédség rendszerében betöltött szerepükkel egyaránt. Bizonyos beosztásokban kiszélesítik a jogkörüket, a felelősségi területüket, de emellett természetesen fontos cél az állománykategóriába tartozók magasabb erkölcsi és anyagi elismerése is.

A humánstratégiához igazított új képzési rendszer 2012 szeptemberétől indul, egyes elemei azonban már most is működnek. A jövőben háromféle módon lehet valakiből a Magyar Honvédség altisztje. Az egyik út a jelenlegi egyéves képzési rendszert az ősszel induló tanévtől felváltó kétéves képzési rendszer, melynek keretében légi vezetés, légvédelmi rakéta és tüzér, átvitel- és kapcsolástechnikai eszközüzemeltető, atom-, biológiai- és vegyivédelmi, páncélos és gépjárműszerelő, műszakigép-szerelő, fegyverműszerész, illetve avionika-szerelő szakirányokon tanulhatnak majd a hallgatók. Az ilyenkor szokásos alkalmassági vizsgálatokon túl, a felvételnél már követelmény lesz az

alapfokú nyelvvizsga, emellett az oktatás részét képezi egy három hónapos nyelvi kurzus is.

– A kétéves képzésre civilek jelentkezését várjuk, akik az iskola sikeres elvégzése után a Magyar Honvédség hivatásos altisztjei lesznek. Avatásukra a budai várban kerül sor. Erre a helyszínrre tervezük egyébként az idei altiszt-avatást is, melyen utoljára tesznek esküt a haza védelmére azok, akik az egyéves képzésen vettek részt – mondta Kriston István törzsszászlós, a Magyar Honvédség vezénylőzászlós.

Az altisztté válás másik útja a tanfolyamrendszerű képzés, amely esetén a belső kiválasztás elve érvényesül: legálább négy, maximum tíz év, a honvédség kötelekében, szerződéses légénységi állományúként eltöltött idő, és minimum tizedesi rendfokozat szükséges a jelentkezéshez. Ennek az úgynevezett alap altiszt-tanfolyamnak jelenleg nyolc ágazata van: lövész, műszaki, tüzér, vegyivédelmi, élelmezési, lokátorműszerész, különleges műveleti, illetve közlekedési, szállítási. A tanfolyam általános katonai része három hónapig tart, s múlt év szeptemberében már kezdetét is vette az első. Ezt további 3-6 hónap

speciális, szakirányú képzés követi; az első ilyen kurzus 2012 februárjában indul. Sikeres vizsga esetén örmesterként folytathatja pályafutását a katona.

– E rendszerben parancsnoki szakokra képeznek katonákat, elvégzése után rajparancsnok-helyettesi vagy rajparancsnoki beosztásokba kerülnek az altisztek. A későbbiekben pedig – további tanfolyamok elvégzésével – szakaszaltiszt, század vezénylőzászlós, zászlóalj vezénylőzászlós, egység (tehát önálló zászlóalj, ezred, illetve dandár) vezénylőzászlós beosztást is betölthetnek – sorolta Kriston István.

Az altisztté válás harmadik útjának lényege, hogy bizonyos speciális beosztásokba (melyek körét még nem határozták meg pontosan) a honvédség a munkaerőpiacról szerződött szakembereket. Az ő szakmai képzésükre ugyan már nem kell időt és pénzt fordítani, csak katonát kell faragni belőlük: utób-

bi egy három hónapos alapkiképzés keretében történik majd meg, ami után az altisztjelöltek szerződéses altisztként kezdhetik meg pályafutásukat a honvédségnél.

– A képzés és kiképzés szempontjából hatékonyabb, szervezettebb egységet kívánt létrehozni a honvédelmi vezetés.

Ennek eredményeként jött létre a működését 2011. november 15-én megkezdő MH Altiszti Akadémia, amely két fő részből áll. A Mecséri János Kiképző Osztály feladata a kiképzés, míg az altisztképző osztály (ami 2012. július 31-ig, a jelenleg futó tanév végéig megtartja a Kinizsi Pál Tiszthelyettes Szakképző Iskola nevet) az iskolarendszerű képzés – jegyezte meg Kriston István törzszászlós, aki a Magyar Honvédség vezénylőzászlósaként részt vett a humánstratégia altisztekért érintő részeinek kidolgozásában.

Ehhez a munkához is nagy segítséget nyújtott az altiszti (korábban tiszthe-

A január elsejétől ismét altiszteink hívotti állománykategória nem most váltott először nevet. 1941-ben éppen maga az altiszti kar kérte, hogy a jövőben nevezzék őket inkább tiszthelyettesnek. Altisztek ugyanis akkoriban nem csupán a hadseregben voltak, ezt a kifejezést használták a közsférában dolgozók egyes rétegeire, egészen pontosan a hierarchia legalján állókra is. A honvédség altisztsztruktúrája akartak megkülönböztetni magukat.

lyettesi) támogató csatorna, ami – elsősorban a honvédség belső levelezési rendszerének hatékony alkalmazása révén – folyamatos kapcsolatot biztosít a Magyar Honvédség és az MH Összhaderőnemi Parancsnokság vezénylőzászlósa, továbbá az alárendelt alakulatok vezénylőzászlósa, rangidős altisztsztruktúrája között. Az altiszti támogató csatorna egyébként egyfajta informális kapcsolatrendszer a parancsnoki csatorna mellett. Alapvető célja, hogy pontosítsa az állomány részére kiadott utasításokat, egyúttal visszajelzést nyújtson a parancsnoknak azok végrehajtá-

A Honvédelmi Minisztérium szervezeti és működési szabályzata külön foglalkozik a Magyar Honvédség vezénylőzászlósaival, aki – a dokumentum szerint – szolgálati előjárója a Honvéd Vezérkar főnökének alárendeltségébe tartozó zászlós, altiszti és legénységi állományoknak, jelenleg mintegy 13 300 katonának. E minőségében parancs és intézkedés kiadására jogosult, munkáltatói jogkört ugyanakkor nem gyakorol.

sáról, illetve az esetlegesen felmerülő akadályozó tényezőkről. Használatos a feladatokra történő felkészülés, felkészítés és a döntéshozatalok előkészítése terén mutatkozik meg, emellett fontos szerepe van az alakulatok közötti információáramlásban is.

Hasonló szerepet tölt be a vezénylőzászlósi konferencia és a vezénylőzászlósi munkaértekezlet is, emellett Kriston István számára az alakulatlátogatások szintén jó lehetőséget kínálnak az állománykategória problémáinak megismerésére, illetve a katonai vezetés elképzeléseinek kommuni-

kálására az altisztek és a legénységi állomány felé. Ennek megfelelően a törzszászlós hetente általában 2-3 napot tölt a csapatoknál.

A Magyar Honvédségben 2000 óta, vagyis 12 éve működő vezénylőzászlósi rendszerrel egyébként elmondható, hogy ma már elfogadott a parancsnokok, az altiszti és a legénységi állomány körében egyaránt; értik a lényegét, elismerik jelentőségét. A parancsnokok konkrét elvárásokat fogalmaznak meg a vezénylőzászlósokkal szemben; megkövetelik vezetői tevékenységük szakszerű támogatását, s azt, hogy ne csak felvessék a problémákat, hanem egyúttal alternatívákat is kínáljanak azok megoldására.

NŐK A TENGERALATTJÁRÓKON

2013-tól – a brit történelemben először – nők is szolgálhatnak a Királyi Haditengerészet tengeralattjáróin – jelentette be a brit védelmi miniszter. Philip Hammond a londoni Royal United Services kutatóintézetben elmondott beszédében leszögezte: a döntés azt követően született meg, hogy 18 hónapon keresztül vizsgálták a kérdést társadalmi, egészségügyi és technikai szempontokat figyelembe véve. A brit hadihajók fedélzetén 1990 óta szolgálnak nők, de a tengeralattjárókra eddig nem engedték őket azzal az indokkal, hogy az ottani környezet – a magasabb széndioxid-szint miatt – kockázatot jelent az egészségükre. Hammond elmondta: az említett tanulmány arra világított rá, hogy orvosiilag nem indokolt kizárni a gyengébb nem képviselőit a tenger alatti szolgálatból. Charles Montgomery altengernagy, a haditengerészet parancsnokhelyettese üdvözölte a változást. Mint mondta, így lehetőség nyílik arra, hogy a tengeralattjárós beosztásokba a tehetségesek lehető leghatékonyabb köréből toborozzanak munkatársakat. Jelenleg a Királyi Haditengerészet állományának körülbelül kilenc százaléka nő. (hvg.hu, MTI)

LOPAKODÓK MENNEK JAPÁNBA

A tokiói kormány bejelentése szerint Japán az amerikai Lockheed Martin cég F-35 Lightning II típusú lopakodó vadászbombázóival erősíti meg légierijét. A kabinet döntése értelmében a távol-keleti szigetország negyvenkét, a radarok számára szinte láthatatlan gépet vásárol az áprilisban kezdődő új pénzügyi évben. Az ügylet értéke becslések szerint elérheti majd a nyolcmilliárd dollárt. Japánban évek óta folyt arról a vita, hogy az F-35-ösre, az F/A-18-asra vagy

a több európai ország együttműködésének eredményeként született Eurofighter Typhoon-ra cseréljék-e le a zömmel F-4-esekből álló flottát. A szigetország azt követően kezdett élnen érdeklődni az F-35-ösök iránt, hogy Kína tavaly januárban bejelentette: sikeres próbapilótát végzett saját fejlesztésű, lopakodó technológiával felszerelt vadászgépével. (hvg.hu, MTI)

DRÁGA A LEVEGŐBŐL ÉRKEZŐ ÜZEMANYAG

Négy száz dollárba kerül egy gallon (azaz 3,785 liter) üzemanyag, ha azt repülőgépekkel juttatják el az afganisztáni bázisokra, de a Pentagon mégis ragaszkodik a légi szállításhoz, elsősorban a Pakisztánnal ápolt viszony megromlása miatt – írta a The Wall Street Journal. A lap szerint 2005 óta a korábbi ötvvenszeresére növekedett az amerikai bázisoknak szállítógepekről ledobott utánpótlás mennyisége – így próbálják kiküszöbölni a közúti szállítás kockázatát. Az utak mentén elrejtett pokolgépek jelentette veszély miatt amúgy is gyakran alkalmazott légi szállítás azután került előtérbe, hogy Pakisztán lezárta a legfontosabb átalakítókat az afganisztáni határon, miután 2011. november végén 24 katonáját vesztette el egy NATO-légicsapásban. Az üzemanyag csillagászati ára az egyik oka annak, hogy az amerikai védelmi tárca igyekszik átalakítani a fegyveres erők energiafelhasználását, egyebek mellett a bioüzemanyagokra történő áttéréssel, valamint azzal, hogy a nehezen megközelíthető támaszpontokat napelemekkel és szél-turbínákkal szerelik fel. (hvg.hu, MTI)

A tesztek befejezése után – öt év késéssel – megkezdtek a Bulava (Buzogány) nevű, új orosz hadászati atomrakéta hadrendbe állítását. A háromlépcsős, interkontinentális ballisztikus rakéta hatótávolsága 8000 kilométer, tíz atom-robbanófejet hordoz, amelyek egymástól független célokra irányíthatóak. A Buzogányokat a haditengerészet atommeghajtású tengeralattjáróira telepítik, ezekből azonban egyelőre mindössze egy, a JURII DOLGORUKIJ készült el. A Bulava fejlesztése volt a legrágább orosz fegyverkezési program a Szovjetunió megszűnté óta. Moszkvában olyan fegyverek tartják, amely képes áttörni bármilyen rakétaelhárító rendszert. Előreláthatólag 2040–2045-ig tartják hadrendben. (hvg.hu, MTI)

HADRENDEN A BUZOGÁNY

F-15-ÖSÖK SZAÚD-ARÁBIÁNAK

Az Egyesült Államok csaknem harmincmilliárd dollár értékben nyolcvannégy F-15-ös vadászgépet szállít Szaúd-Arábiának, míg további hetvenet – amelyek jelenleg is az arab királyság légierijét erősítik – korszerűsít. A washingtoni kormány 2010-ben kapta meg az engedélyt az amerikai kongresszustól egy tíz éves, 60 milliárd dollár értékű szaúd-arábiai fegyverellátási programhoz, amelyben az F-15-ösökön kívül helikopterek, különböző rakéták, bombák, célba juttató eszközök, radarrendszerek és éjjellátó készülékek szerepelnek. Szaúd-Arábia a világ egyik leggazdagabb országa, a Perzsa-öböl menti államok közül katonailag a legfejlettebb, és kulcsfontosságú az Egyesült Államok közel-keleti politikája szempontjából. (hvg.hu, MTI)

Az Európai Unió hamarosan kiterjesztheti a szomáliai szárazföldre a 2008-ban a kalózok megfékezésére indított ATALANTA-műveletet – írta a Frankfurter Allgemeine Zeitung. A német lap szerint a huszonhetek közös kül- és biztonságpolitikáját operatív szinten összehangoló politikai és biztonsági bizottság megbízta az egyelőre csak vízen (az Indiai-óceánon és a Vörös-tengeren) zajló akció vezetőjét, hogy készítse elő a küldetés hatókörének kiterjesztését, és a vonatkozó javaslatot terjeszse a testület elé. A módosított felhatalmazás alapján az uniós erők a szomáliai partokon is bevetettek lehetnek a tengeri kalózokat a szárazföldről támogató háttér ellen. További változás, hogy az eddigimélnél nagyobb önállóságot biztosíthatnak az ENSZ Világélelmelési Programja keretében közlekedő teherhajókon szolgáló uniós katonáknak. Jelenleg ezek a hajók csak úgy közlekedhetnek a veszélyeztetett térségben, ha velük tart egy hadihajó az ATALANTA-művelet, illetve a kalózkodás ellen létrehozott haditengerészeti erő, az EU NAVFOR kötelékéből. (hvg.hu, MTI)

ÚJABB FRONTON A KALÓZOK ELLEN

MAGYAR SEGÍTSÉG A TRAGÉDIA UTÁN

Az afgán kormányzati szervek hivatalos felkérésére az MH PRT is részt vett a Nahrin járás egyik szénbányájában történt szerencsétlenség utáni humanitárius segítségnyújtásban. A magyar katonák első útja a Nahrin járásban található kórházba vezetett, ahol az orvosoknak átadták a kötszerekből, orvosi műszerekből álló segélycsomagot. A helyszínen megtudták azt is, hogy a járatokban felgyülemelő metángáz okozta tizenegy ember fulladásos halálát. Tetézte a tragédiát, hogy a bájba került bányászok mentésére indult csapat két tagja is odaveszett, a tapasztalat és a megfelelő felszerelések hiánya miatt. A szerencsétlenséget követően a PRT segélycsomagokat – lisztet, rizst, cukrot, mézet, lekvárt, kenyeret, teát, édességeket és takarókat – adott át az áldozatok családjainak Nahrin településen, a járás kormányzójának jelenlétében.

B. L.

A MH Tartományi Újjáépítési Csoport CIMIC-részlegének három tagja, a horvát Slavko Horvatic százados, az albán Olgert Davidhi főhadnagy és a magyar Boór Ádám főhadnagy a közelmúltban közösen hajtott végre járőrfeladatot Jelga járásban, felelősségi körzetük egyik kiemelt területén. A településeket nagyon nehéz megközelíteni, mivel utak híján csak a Darya Tangi folyó medrében, ott is csak a mostani csapadéksegregény időszakhoz hasonló helyzetben lehet autóval közlekedni. A járőr első megállója Jelga járás rendőrfőnökénél volt, Gawmura településen, majd következett a folyó túlsópartján fekvő Panjsher; ott az iskola építésének befejezését ellenőrizték. Ezt követően a katonák Khawja Aowlya falu felé vették útjukat, hogy egy újabb, felépítésre váró iskola helyét keressék meg.

Bártfai László őrnagy

TANFOLYAM POL-E KHOMRIBAN

Az MH PRT tizenegyedik váltásának parancsnoka, dr. Ruszin Romulusz ezredes angol nyelv- és számítástechnikai tanfolyamot nyitott meg a Social Institute of Support of Women and Children nem-kormányzati szervezet (SISWC NGO) központjában, Pol-e Khomriban. A PRT a hardver- és szoftverhatteret biztosította. Összesen 80 fő járhat a hat hónapos tanfolyamra; az afgán oktatási rendszer hagyományai miatt a fiúk és a lányok eltérő időben járhatnak tanulni. A SISWC NGO és a kontingens már több éve kapcsolatban áll egymással, korábban például az afgán nők számára szervezett varrótanfolyamokat segítették a magyarok.

MH PRT

A KIKÉPZÉS FOLYTATÓDIK

Az Észak-Koszovóban, a múlt év második felében kialakult feszült helyzet miatt a KFOR-misszió erői még nagyobb hangsúlyt fektetnek a tömegkezelési feladatok begyakorlására. Az ősszel megkezdett felkészítés-sorozat keretében a Multinational Battle Group-East (MNBG-E) harccsoport egy amerikai szakasza és egy görög százada vett részt tömegkezelési kiképzésen a pristina Slim Lines-táborban. Az amerikaiak felkészítését honfitársaink, míg a görögököt a portugálok végezték. Szentés Gábor őrnagy, az MH KFOR-kontingens műveleti parancsnokhelyettese elmondta: a portugál-magyar tartalék zászlóalj új taktikákkal és módszerekkel ismertette meg a kiképzésen részt vett állományt. Az amerikai és a görög katonák a felkészítés során egyéni, valamint raj-, szakasz- és századszintű technikákat sajátítottak el, például a pajzs és a gumibot használatának szabályait, de begyakorolták a raj együttműködésének és együttes tevékenységének hatékony módszereit is.

Kép és szöveg: Tömbölné Czirfusz Loretta

BOSZNIÁBAN A TIZEDIK VÁLTÁS

Január közepén, több ütemben utazott ki a bosznia-hercegovinai műveleti területre az MH EU-FOR-kontingens tizedik váltása. A legelső sorban a győri MH 12. Arrabona Légvédelmi Rakétazred, illetve a szentesi MH 37. II. Rákóczi Ferenc Műszaki Ezred katonáiból áll, parancsnoka pedig a rakétazred 2. légvédelmi rakétaosztályát irányító Papp Tamás alezredes. A júliusig tartó külszolgálat azért különleges a két alakulat számára, mert komplex alegységgel először vesznek részt misszióban, ugyanakkor a győriek tizede, míg a szentesiek közel fele legalább egyszer szolgált már külföldön. A légvédelmi rakétás és a műszaki katonák a mostani misszióban lövész-ként szolgálnak: a válságkezeléssel és béketámogatással összhangban képesnek kell lenniük tömegkezelésre, területek és útvonalak biztosítására, ellenőrzésére, járőrözésre, területzárásra és ellenőrző-áteresztő pontok üzemeltetésére. A kontingens alarendeléséhez tartozik a szállítmányok, konvojok vagy különösen fontos személyek kísérése is.

Szűcs László; fotó: Rác Tünde

A Sínai-félszigeten állomásozó Multinacionális Erők és Megfigyelők (MFO) misszióban szolgáló nemzetek évente rendezik meg a Force Driving Skills nevű versenyt. A program során a résztvevőknek elméleti teszten, illetve a gépjárművezetési ügyességi pályán kell számot adniuk tudásukról. A feladatok között szerepel még – egyebek mellett – gépjármű-karbantartás, szerelés, illetve műveleti területen bekövetkezett közlekedési baleset kezelése is. A megmérettetésnek három amerikai, két Fidzsi-szigeteki, továbbá egyegy ausztrál, kanadai, kolumbiai, magyar, olasz, uruguayi és új-zélandi gárda vágott neki. Az elméleti teszten – a katonai rendész feladatkör ellátóitól elvárható módon – a magyar kontingens csapata szerepelt a legjobban, s végül – a verseny történetében először – az összetett első helyezést is honfitársainké lett.

Kormany.hu

Sírkeresztek és milliárdok

A MÉRLEG KÉT SERPEN

TAVALY ÉV VÉGÉN – A NAPI HÍREK SZERINT 2011. DECEMBER 18-ÁN – LÉNYEGÉBEN AZ ÖSSZES AMERIKAI KATONA ELHAGYTA IRAK TERÜLETÉT, S EZZEL FORMÁLISAN IS BEFEJEZŐDÖTT AZ IRAKI HÁBORÚ. A TÉMÉRŐL KÉSZÍTETT PRECÍZ MÉRLEGET A NEMZETI KÖZZSZOLGÁLATI EGYETEM STRATÉGIAI VÉDELMI KUTATÓKÖZPONTJÁNAK (SVKK) KÉT BIZTONSÁGPOLITIKAI SZAKÉRTŐJE, TÁLAS PÉTER ÉS CSIKI TAMÁS. TANULMÁNYUKBÓL ADUNK KÖZRE RÉSZLETEKET.

Az iraki végleges kivonulást az Egyesült Államok szempontjából alighanem a drámai jelzővel lehet leginkább kifejezni. Az irakiak mérlege sem jobb, itt is az elszenvedett veszteségek esnek súlyosabban a latba.

Az SVKK szakértői a Nézőpont ideai első számában, Irak – mérleg a kivonulás után című publikációjukban írják: bár az iraki kurdok és szunniták a síta politikai dominancia egyfajta ellensúlyozására szívesen látták volna Irakban továbbra is az Egyesült Államok haderejének egy részét, az amerikaiak jelenlétének meghosszabbítására a Teherán erős befolyása alatt álló, Muktdada as-Szadr vezette síták politikai ellenállása miatt nem került sor.

YŐJE

AZ AMERIKAI MÉRLEG

A 2003. március 20-i invázió óta az amerikaiaknak 4487 katonájuk esett el Irakban (a nemzetközi koalíció tagjai további 318 katonát veszítettek), s 32 226 amerikai katona sebesült meg. Az eredetileg legfeljebb hat hónapra tervezett háború csaknem kilenc éve alatt több mint egymillió amerikai katona fordult meg a közel-keleti állam területén. A háború csúcspontján, 2007-ben, 505 amerikai bázison egyidejűleg 171 000 volt a létszámuk.

A háborús műveletekre – a George W. Bush vezette adminisztráció által tervezett 50-60 milliárd helyett – több mint 800 milliárd dollárt költött az Egyesült Államok. A műveleti kiadások azonban csu-

pán egy részét jelentik annak a háborús számlának, amelyet még hosszú évekig kell majd fizetniük az amerikai adófizetőknek. Ide tartoznak ugyanis a gyógykezelésekre és veteránok eltartására fordított összegek, valamint a háborús adósság törlesztése – Amerika ugyanis hitelből háborúzott Irakban. A Nobel-díjas Joseph Stiglitz szerint az iraki háború összköltsége optimista becslés szerint 2000 milliárd dollárt, pesszimista számítások szerint pedig 4000 milliárd dollárt tesz majd ki. Egy ilyen összegre alighanem még Amerikában is felkapják a fejüket, hiszen 2010-ben a szövetségi kormány adóbevétele 2300 milliárd dollár volt.

Az Egyesült Államok nemzetközi presztízsén esett csorbát aligha lehetne számszerűsíteni, ha mégis, az minden bizonnyal igen tetemes összeget tenne ki. Mint kiderült, Szaddám Huszeinnek nem voltak tömegpusztító fegyverei, amivel a háború indítását George W. Bush kormánya indokolta (még az ENSZ Biztonsági Tanácsa előtt is). A diktátor az al-Kaidát sem támogatta – sem a szeptember 11-i merénylet kapcsán, sem más módon.

2004 áprilisában a CBS 60 Minutes című műsorából kiderült, hogy a Bagdad melletti Abu Ghraib börtönben az amerikai katonák és rendőrök megkínózták és embertelen módon megalázták foglyukat, sőt ezt le is fotózták. A börtönbeli történések hatását az Egyesült Államok nemzetközi presztízsére alighanem Giovanni Lajolo vatikáni külügyminiszter fogalmazta meg a legtalálóbban: „Az iraki foglyok megkínzása sokkal súlyosabb csapás az Egyesült Államokra, mint a szeptember 11-i terrortámadás volt, mivel nem a terroristák, hanem maguk az amerikaiak követték el.” Mit kapott cserébe mindezt az áldozatért az Egyesült Államok? Szinte semmit. A Bush-adminisztráció ugyanis az iraki háborúval lényegében négy stratégiai célt kívánt elérni:

- közvetlen katonai és politikai ellenőrzése alá kívánta vonni Irakot és annak energiaforrásait;
- rendet kívánt teremteni a konfliktussokkal, háborús válságokkal terhelt térségben (elhárítva az Izraelre fenyegető külső veszélyeket is);
- példát statuálva figyelmeztetni akarta a renitens államokat, hogy hagyjanak fel tömegpusztító fegyvereik fejlesztésével és a terroristák támogatásával;
- s végül azt remélte, hogy az iraki de-

mokrácia majd elterjed az egész Közel-Keleten.

A négy cél közül azonban egyik sem valósult meg – állapítják meg a szerzők. A Bush-adminisztráció legelősebb kritikusai gyakran hangoztatták, hogy a háború egyik fő célja az iraki energiaforrások (az olaj és a gáz) feletti amerikai-brit ellenőrzés megszerzése volt, de az amerikaiak távozását követően az iraki kőolaj- és földgázkiemelés döntő része fölött nem az Egyesült Államok gyakorolja az ellenőrzést.

A Huszein-rezsim bukását követően három aukció során, döntően 2009 után értékesítették az iraki kőolaj- és földgázmezők kitermelési jogait. E folyamatban – a nemzetközi vélekedéssel ellentétben – a háború és megszállás terheit viselő Egyesült Államok nem kapott kiemelt szerepet, nem jutott aránytalanul nagy részesedéshez. Emellett az iraki állam az árverésre bocsátott koncessziós jogok tekintetében 25% önrészt szinte mindig magának tart fenn.

A kitermelési jogok megszerzésén túlmenően azonban, szem előtt kell tartani azt is, hogy az olajmezők termelésbe állításáig számos befektetésre – próbafúrásokra, kutatásra, kútúrásra, infrastruktúrafejlesztésre stb. – van szükség. A 2010–2011-es tapasztalatok azt mutatják, hogy a kitermelési jogokat elnyerő nemzetközi és iraki vállalatok alvállalkozói sok esetben a globális képességekkel és jelenléttel bíró amerikai óriáscégek. Jó eséllyel a négy nagy amerikai „alvállalkozó”, a Baker Hughes Inc., a Schlumberger AG, a Weatherford International Ltd. (WTF) vagy a Halliburton Co. pályázik e munkákra, rövid és középtávon – még a mezők termelésbe állását megelőzően – több tízmilliárd dolláros nagyságrendű megrendelésekhez jutva. Mint azt Tálas Péter és Csiiki Tamás írja: egy becslés szerint a következő évtizedben az Irakban befektetendő mintegy 150 milliárd dollárnak akár a felét is ilyen alvállalkozóknak fogják kifizetni.

2011 folyamán az iraki hatóságok 50 olajkitermelő vállalat technikai, pénzügyi, jogi hátterét megvizsgálva, 41 jelentkező részvételét fogadták el a versenyfolyamatok 2012-ben esedékes negyedik fordulójára. Ennek időpontja 2011 novemberre óta csúszik: jelen állás szerint 2012. március 7–8-án rendezik meg az aukciót, majd április 11–12-én kerül sor 12 koncessziós – 7 kőolaj- és 5 földgáz-kitermelési jog –

odaítélésére. A szóban forgó szénhidrogénmezők mintegy 88 000 négyzetkilométer területet fednek le Irak eddig kevésbé feltárt nyugati részén. Becslések szerint a koncessziós jogok tulajdonosai összesen 29 milliárd köbméter földgáz és 10 milliárd hordó kőolaj kitermelését remélhetik. Az iraki kőolaj-kitermelés a Nemzetközi Energiaügynökség (IEA) előrejelzése szerint 2010–2016 között 1,87 millió hordó/nap kapacitással bővíthet, elérve a napi 4,36 millió hordó szintet. Ezzel a következő években Irak biztosíthatja az OPEC-országok kitermelés-növekedésének mintegy 80%-át.

Az akkori amerikai vezetés az iraki inváziót megkísérelte beilleszteni a „terrorizmus elleni háborúba”. Csakhogy Irakban épp a Bush-adminisztráció fegyveres fellépése járult hozzá a terrorfenyegettség fokozódásához és polgárháborúhoz. 2004 és 2011 közepe között Irakban követtek el a világ összes terrortámadásának 32%-át. Ráadásul – miként azt a terrorizmus-adatbázisok is bizonyítják – a terroristák csak az amerikai megszállást követően, pontosabban a Huszein-rendszer megbuktatását követő káoszban jelentek meg és váltak aktívvá az országban, több mint 51 ezer embert ölve meg és 115 ezret sebesítve meg a megszállás éveitől.

Az amerikai méreletet illetően, Barack Obama amerikai elnök számára rendkívül fontos volt, hogy végre lezárjon egy olyan kilencéves kínos konfliktust, amely pénzügyileg vállalhatatlan az Egyesült Államoknak, politikailag pedig vállalhatatlan az újraválasztásáért küzdő Obamának. A szerzőpáros megállapítja: az elnököt döntésének helyességében minden bizonyonnyal megerősítette, hogy 2011 novemberében az ame-

rikaiak 75%-a támogatta az Irakból való kivonulást.

AZ IRAKI MÉRLEG

Az irakiak mérlegének megvonása korántsem egyszerű. Az ország veszteségeit az adatok hiánya, illetve megbízhatatlansága mellett azért sem lehet pontosan felmérni, mert nem látható, hogy az eddigi történetek mellett milyen veszteséget okoznak az ezutánaniak.

A háború iraki civil halálos áldozatainak számát illetően, igen különbözőek a becslések. Míg a washingtoni Brookings Intézet 2011. november 30-i Iraq indexében 115 876 főben adja meg a civil áldozatok számát, addig a Just Foreign Policy (Igazságos Külpolitika) nevű nem-kormányzati szervezet, bizonyos kalkulációk alapján, 1 455 590 főre becsülte a háború iraki halálos áldozatainak számát.

Tálas Péter és Csiki Tamás elemzéseik alapján idézik az Iraq Body Count, mely szerint míg 2009-ben havonta átlagosan 392 halálos áldozata volt az országban elkövetett merényleteknek, 2010-re ez 337 főre csökkent, bár 2011-ben ismét 343-ra nőtt. A biztonsági helyzet javulását hirdetőik arra is felhívják a figyelmet, hogy 2009 óta még a halálos áldozatok számánál is jelentősebben csökkent az elkövetett merényletek száma Irakban. Míg ugyanis 2009-ben 8909 merényletre került sor, 2010-ben pedig 9213-ra, addig 2011-ben csupán 5470 merényletet regisztráltak.

A szerzők felvetik a kérdést: vajon mennyire mondhatunk biztonságosnak egy olyan országot, ahol az improvizált robbanószerkezetekkel, kézfegyverekkel, autóbombákkal és gránátokkal el-

követett közel öt és félezer merényletben, naponta 9-10 ember hal meg? Megítélésük szerint, semennyire.

Politikai szempontból a háború révén elért legnagyobb eredmény, hogy az irakiak – az elemzők által is szabadnak érezték az eddigi választásokon (2005. január és december, 2010. március) – azokra szavazhattak, akikre akartak. A problémák a választásokat követően kezdődnek. Az iraki politikai elit továbbra is korrump (az ország a 175. helyen áll a Transparency International 183 országra kiterjedő rangsorában), Nuri al-Maliki miniszterelnök igyekszik leszámolni politikai ellenfeleivel, emberei az iraki börtönökben továbbra is kínozzák a foglyokat, a kurdok, a síiták és a szunniták az alkotmányos előírások ellenére természetesen nem voltak képesek megsztozni az iraki olaj- és gázexport-bevételen.

EPILÓGUS

Az amerikai csapatok kivonulásával elkezdett „iraki politikai-stratégiai őr” minden bizonnyal a környező hatalmak, közülük is leginkább Irán (a síitákon keresztül), Szaúd-Arábia (a szunnitákon keresztül) és Törökország (a kurdok révén) igyekszik majd betölteni. Amennyiben Szíriában megbukik az Aszad-rendszer, a politikai és stratégiai szempontból itt érdekelt nagyhatalmak (elsősorban Irán és Törökország) természetesen törekvése lehet, hogy egy erőteljesebb iraki befolyással kompenzálják a szíriai veszteségeket, s ez komoly és kemény hatalmi vetélkedéshez vezethet Irakban.

Kérdés: mindez „belefér-e” Amerika térségbeli elképzeléseibe?

BUDA VÁRÁBAN ÁLL EGY IMPOZÁNS ÉPÜLET A SZENT GYÖRGY TÉR 1–2. SZÁM ALATT. NEVE ÉS „RANGJA”: SÁNDOR-PALOTA, KÖZTÁRSASÁGI ELNÖKI REZIDENCIA, AZ ELNÖKI HIVATAL SZŰKEBB PÁTRIÁJA. A VILÁGÖRÖKSÉG EME SZEGLETE HATVANHAT ÉV UTÁN ISMÉT MAGYAR HONVÉDEK – HONVÉD PALOTAŐRÖK – MINDENNAPI SZOLGÁLATÁNAK SZÍNHELYE. RÓLUK (IS) SZÓL PARANCSNOKUK, KISS FERENC HONVÉD PALOTAŐR ALEZREDES „NAPI BLOGJA” ...

A rezidencia díszőrsége

VITÉZSÉGGEL ÉS HŰSÉGGEL

Petőfi Sándor laktanya, reggel hat és hét óra között... Alegységünk székhelyére, az MH Támogató Dandár központi objektumába egyremásra érkeznek be katonáim. Honvéd palotaöreim. Egyik lövész, másik felderítő, harmadik díszelgő vagy épp logisztikus volt Tatán, Debrecenben, Hódmezővásárhelyen és a fővárosban. Nem mindenkinek volt benne a katonakarrierjében ez a budapesti laktanya. Hát még az, hogy Budán, az elnöki palotánál strázsáljanak harmadnaponta. Nekem sem. Huszonnégy éve még a Lenkey kollégium végzős növendéke voltam Egerben, aztán Szentendrén, a Kossuthon előbb elvégeztem a felderítő tiszthelyettes iskolát, majd négy év múltán gépesített lövésztszikként avattak hadnaggyá. Első szolgálati beosztásom almából felkeltve is elmondja minden katonára. Én az MH Budapesti Őr- és Díszezred Díszzászlóaljának 4. századánál 3. szakaszparancsnoki beosztásban kezdtem. Minden lépcsőfokot végigjártam, ami csak a díszelgő szakmában léteztek. Közben elvégeztem egy mesterkurzust a Zrínyi-egyetemen, katonai vezetői szakon. Három-négy hónappal ezelőtt pedig nagy megtiszteltetésként, a 32. Budapesti Díszzászlóalj parancsnoki tisztét felcserélhettem a 32. Nemzeti Honvéd Díszegység parancsnokhelyettesi, egyben a Honvéd Palotaőrség parancsnoki beosztására...

A mai szolgálat emberei mind egy szálig időre, hétre beértek. Minden nap 7.25-kor indul velük a busz Budára, a

Kiss Ferenc honvéd palotaőr alezredes

Sándor-palotához. Addigra rendben kell lenni egyenruhának, fegyvernek, léleknek...

Sándor-palota, reggel nyolc és fél kilenc között...

A szolgálatban lévő honvéd palotaőrök készülődnek a köztársasági elnöki lobogó felvonására. A szolgálatos cso-

portokban – a Sándor-palota díszőrségében – tizenöt-tizenötven vannak. Egy-egy speciális (századosi, főhadnagy- és hadnagy) rendfokozatú tisz, csoportonként két speciális (zászlósi, illetve főtörzsmesteri) rendfokozatú altiszt, és tizenkét speciális rendfokozatú, legénységi állományú szakaszvezető.

8.25-kor, mint mindig, a rezidencia egyik oldalát határoló Színház közben felállnak alakzatukba a napi díszőrség tagjai. Méreténél fogva négy katonát tartja a köztársasági elnöki lobogót. Kikanyarodnak balra. A palota nyugati oldalán vonulnak, tartásukon, menetükön látszik a rengeteg gyakorlás, érződik valami, ami szerintem a helyzetből, e nemes szolgálatból adódik. A Honvéd Palotaőrség katonái szolgálatuk helyszínéről betéve tudják: az UNESCO a budai várnegyedre épp huszonöt éve vette fel a világörökség-jegyzékbe. A negyedben lévő Sándor-palota értelemszerűen a világörökség része. Az épület déli homlokzata a Színház utcára néz, észak felől a Színház köz, dél felől meg a Szent György tér határolja, a keleti oldalon alant pedig a Magyar asszonyok bástyájára, meg a grófi nevadó Sándor család sarjának, az „ördöglovasnak” kedvenc lovaáglóhelyére, a várba vezető lépcsőre látni. Amerre csak nézünk, amerre csak díszőrséget adunk, régimúlt idők emlékezete ejt rabul.

A díszőrség, élén a felvezető altiszttel, a kisdobos aláfestő dobpergése közepette, a Színház utca és Szent György tér sarkára, a zászlóárbochoz menetel.

Pontosság és szabályszerűség. Minden nap precízen, az előírt rítus szerint 8.25 és 8.30 között hajtjuk végre a lobogófelvonást. Mindig a felvezető vonja fel a lobogót, közben a honvéd palotaőrök közül ketten a talpazatnál, hatan pedig az árboccal szemben teljesítenek tiszteletadást...

Délelőtt fél kilenc és háromnegyed kilenc között...

A Sándor-palota díszőrsége a lobogófelvonás után visszatér a rezidencián kialakított, a szolgálat igényeihez, a pihenéshez és felkészüléshez kellő körülményeket biztosító „elhelyezési körletébe”. Egyébként a Petőfi-laktanyában is rendezett körülmények között pihen-

nének a honvéd palotaőrök, de a rezidencián akad egy kis különlegesség. Januártól ugyanis egységünk, az MH Támogató Dandár működteti az elnöki palota étkendezését. Olimpiai és világ bajnok szakács kollégánk főz az elnökeknek, az elnöki hivatal munkatársainak és nekünk. Arról nem is beszélve, hogy mindannyian egy ebédidőben, olykor az elnökkel egy időben ebédelünk.

De hogy visszatérjek témámhoz, az első díszőrség felállítására előtti negyed-órában készülnek fel a napi szolgálatra. A parancsnok ekkor tart eligazítást: ki melyik felállítási helyen, melyik órás váltásban teljesíti aznap szolgálatát. Két felállítási helyen, a palota déli, valamint nyugati kapujánál adunk díszőrséget. Régi díszelgőként mondom, kemény munka ez. Egy órában benne van minden: izmok és idegek, tőrés és türelem

próbjája. Nem lehetsz fáradt, dekoncentrált. Ország-világ, de legalábbis a várba látogató nagyközönség, vagy ép-penséggel az elnök protokolláris vendégei előtt zajlik minden. Oda kell ten-nünk magunkat. A kétfős díszőrség egyik tagja kijelölt rangidős. Ő vezé-nyelhet negyedóránként helycserét, ne-ki lehet pissenzéssel jelezni, ha vég-képp gond lenne a váltás érkezéséig. Szívós fiúk, eddig még nem hallottunk egy „pissenést” sem.

Színház köz, 9.45.

Dobpergés közepette jön az aznapi első díszőrség. Közülük is az első két honvéd palotaőr a nyugati kapunál, a másik kettő meg a délinél teljesít

A cikkhez kapcsolódó videó a honvedelem.hu weboldalon Célkereszt haderőhíradójában!

ti. Az óránkénti váltásnál, meg a negyedóránkénti helycserénél még nem hoztam szóba, hogy a rítusnak része némi alaki plusz. A palotaőrök egymásnak átadják, egymástól átveszik a fegyverüket. Jelenleg, a Mannlicherünk megérkezéséig, a Honvéd Díszzászlóaljtól „köleszönzött”, szuronnyal felszerelt SZKSZ 45-ös karabélyokat használjuk. Trükkös dolgok ezek, első pillantásra nincs bennük semmi különleges. Pedig elég lenne egy centiméternyi tévedés, a fegyverpörgetés közben egy elvétett mozdulat. Ezeket a váltásonkénti, helycserénkénti kunsztokat aztán megtoldjuk annyival, hogy a déli kapu előtt, a Szent György téren már egy egészen takaros, roppant intenzív bemutatót tarthatunk. A kisdobos halk aláfestő dobpergése közben bemutatott fegyverforgásainkat, fegyverpörgetéseinket, a közben a turistáktól „besöpört” elismerő tapsot egy körben végrehajtott díszmenet zárja, s a főszereplők, mintha ott sem lettek volna, szempillantás alatt visszatérnek palotabeli pihenőhelyükre.

A nagyközönség leginkább a produkció szépségeire, váltásaink érdekes mozzanataira kíváncsi. Naplóm bejegyzéséből most sem hagyhatom ki, hogy ezek a precízen kidolgozott mozdulatok, tes-

tünkkel, fegyverünkkel megmutatott szép dolgok egy része nem tér el a Magyar Honvédség „általános 50-es” alaki szabályzatától. Másik része azonban történelmi katonai hagyományaink idézi. Akárcsak az, hogy hatvanhat évvel a magyar királyi testőrség megszüntetése után Buda várában, a Sándor-palotánál ismét katonák, honvéd palotaőrök szolgálnak. Kimagasló elődeink, a magyar testőrségek történetét ismernünk, példamutató szolgálatuk emléke előtt tisztelgünk kell. Így a darabont testőrség tagjainak emléke előtt is fejet hajtunk, akiknek szolgálatához elsőként kötődött a várbeli díszelgés. Testőri tisztelet-adásról szóló előírásaikat, történelmi hagyományait mi, kései utódok, karabélyunk vállra vetésének mozdulat-sorával tartjuk meg mindennapi emlékezetünkben...

hetek a honvéd palotaőrök, de a rezidencián akad egy kis különlegesség. Januártól ugyanis egységünk, az MH Támogató Dandár működteti az elnöki palota étkendezését. Olimpiai és világ bajnok szakács kollégánk főz az elnökeknek, az elnöki hivatal munkatársainak és nekünk. Arról nem is beszélve, hogy mindannyian egy ebédidőben, olykor az elnökkel egy időben ebédelünk.

De hogy visszatérjek témámhoz, az első díszőrség felállítására előtti negyed-órában készülnek fel a napi szolgálatra. A parancsnok ekkor tart eligazítást: ki melyik felállítási helyen, melyik órás váltásban teljesíti aznap szolgálatát. Két felállítási helyen, a palota déli, valamint nyugati kapujánál adunk díszőrséget. Régi díszelgőként mondom, kemény munka ez. Egy órában benne van minden: izmok és idegek, tőrés és türelem

Ismét a Színház köz, 11.45-kor. A déli, alaki bemutatónkkal egybekötött váltásunk igazi kuriózum. A turisták kezdik megszokni, úgy látom, az idegenvezetők is bejegyezték a látvánivalok közé, mert csoportjuk mindig időre itt van. Ekkor tehát a Sándor-palota díszőri szolgálat teljes létszámmal vesz részt a váltásban. A nyugati kapunál minden úgy történik, mint óránként. A délinél már nem, ott a váltást a bemutató köve-

TÍZ ÉVVEL MEGHOSSZABBÍTOTT GRIPEN-BÉRLÉS

Eredményesen zárultak a svéd–magyar szakértői tárgyalások, melynek köszönhetően megállapodás született a JAS-39 Gripének bérletének tíz évvel, vagyis 2026-ig történő meghosszabbításáról – jelentette be Hende Csaba. A honvédelmi miniszter közölte: a szerződés futamidejének meghosszabbítása nemzeti érdek, hiszen a vadászgépek lízingje 2016-ban lejár, lecserelésükre pedig nincs alternatíva. Hende Csaba méltatta a típust, amely a kor technikai és harcászati követelményeinek maximálisan megfelel, a piacon elérhető egyik legmodernebb, negyedik generációs vadászpilóta nélküli repülőgéppel – egyben a Magyar Honvédség legkorszerűbb haditechnikai eszköze. A szakértői tárgyalások lezárta, illetve a magyar és a svéd kormányoknak a szerződésmódosítást jóváhagyó döntése után a két szakminiszter, Hende Csaba és Sten Tolgfors 2012. január 30-án, Stockholmban aláírta az új, 2026-ig érvényes megállapodást.

Zilahy Tamás; fotó: Krasznai-Nehrebczky Mária és Rác Tünde

SZENTESEN IS SIKERES

Szentesen, a Zsoldos Ferenc Középiskola és Szakiskolában 2009 óta oktatják a katonai alapismeretek tantárgyat. Szép Ilona, az intézmény igazgatóhelyettese szerint a tanulók viselkedése, hozzáállása egyaránt jó irányba változott a képzés megindítása óta, s mindez nem csak a KatonaSuli-programban részt vevőkre igaz. „Az, hogy a szentesi katonák hetente több napon át itt vannak, az egész iskola légkörére pozitívan hat” – mondta az igazgatóhelyettes. Az MH 37. II. Rákóczi Ferenc Műszaki Ezred kezdettől fogva sok segítséget nyújt az iskolának mind az elméleti, mind pedig a gyakorlati oktatás terén. „A gyerekek fejlődésére nézve rendkívül hasznos a katonai alapismeretek oktatása” – jegyezte meg Szép Ilona, aki jónak tartaná, ha minél több iskola vezetné be ezt a tárgyat, sőt úgy véli: a tananyag kivonatának oktatása minden diák számára pozitív hozzáadékkal járna.

Draveczki-Ury Ádám

MISSZIÓKBÓL JÖTTEK – MISSZIÓKBA INDULNAK

Az MH Nemzeti Támogató Elem harmadik, illetve az MH ISAF CSS Logisztikai Iskola magyar mentorcsoportja első váltásának Afganisztánból hazaérkezett állományát köszöntötték az MH Összhaderőnemi Parancsnokságon. Ugyancsak ezen a rendezvényen búcsúztatták el a Libanonba (UNIFIL) és a Nyugat-Szaharába (MINURSO) egyéni beosztásokba induló katonákat. Baráth István dandártábornok, az MH Összhaderőnemi Parancsnokság logisztikai erők főnöke a kiutazókhoz szólván elmondta: a katonák számára első számú követelmény, hogy a missziókban a biztonságra és a szabályos betartására egyaránt nagy hangsúlyt fektessenek. Az Afganisztánból hazatért állományt köszöntve a tábornok pedig azt hangsúlyozta: a nehéz körülmények ellenére is magas szinten végzett szakmai munkájukkal, más nemzetek katonáival folytatott hatékony együttműködésükkel jelentős érdemeket szereztek.

Kép és szöveg: Kálmánfi Gábor

ÚJ KÉPESSÉGGEL BŐVÜL A HADERŐ

Az első C2 (Command and Control – vezetés és irányítás) automatizált vezetési és irányítási rendszer nevű alapszintű kiképző tanfolyamot Várpalotán, az MH Bakony Harckiképző Központban Domján László vezérőrnagy, az MH Összhaderőnemi Parancsnokság parancsnoka nyitotta meg. Mint mondta, az új rendszer révén a parancsnok a harctevékenység során a lehető legrövidebb időn belül a legmegbízhatóbb információkra és adatbázisra alapozva hozhatja meg döntését. Ez a vezetés-irányítási rendszer egy teljesen új parancsnoki gondolkodást követel majd meg a felhasználóktól, hiszen a korábbiaknál több és pontosabb információ áll rendelkezésre. Vokla János alezredes, a kiképző központ megbízott parancsnokának tájékoztatása szerint a szimulációs gyakorló központon belül létrehozták a vezetési rendszerek és szimulációs alosztályt, amely felkészíti a különböző szintű parancsnokokat, illetve híradó szakembereket az új rendszer használatára.

Kép és szöveg: Kálmánfi Gábor

A SZABADSÁGON SEM PIHENTEK

A NATO által tavaly áprilisban akkreditált Counter Improvised Explosive Devices (C-IED – nem hagyományos módon előállított és alkalmazott robbanóeszközök elleni tevékenység) kiképzőcsoport két tagja, Babos Sándor főhadnagy és Kalányos György főőrnagy 2012 márciusában Afganisztánban, az Északi Regionális Parancsnokságon teljesít szolgálatot. Nemrég azonban – magyarországi szabadságuk ideje alatt – ismeretfrissítő foglalkozást tartottak Szentendrén az őket váltó állománynak, valamint az MH Altiszti Akadémián alapkiképzésen részt vevő szerződéses légénységi állományú katonáknak, hiszen különösen fontos, hogy a frissen szerzett tapasztalatok és információk, az ellenfél új taktikái, technikái, illetve eljárásai minél előbb beépüljenek a kiképzési programokba. Afganisztánban eddig egyébként az Északi Regionális Parancsnokság, illetve az alárendelt szervezetek állományából közel ötszázan vettek részt a magyarok vezette C-IED-felkészítésen. Honfitársaink képezték ki a magyar vezetésű OMLT hetedik váltásának állományát, a magyar Nemzeti Támogató Elem Force Protection alegységét, valamint a kunduzi és a meymanehi PRT és OMLT alegységeit is.

Kép és szöveg: B. S.

AZ ENERGIA-TAKARÉKOSÁG JEGYÉBEN

A HM Fegyverzeti és Hadbiztosági Hivatala, valamint a Magyar Hadtudományi Társaság védelmi infrastruktúra szakosztálya szervezte meg a HM energetikai konferenciáját. A rendezvény célja az volt, hogy az energiamegtakarításról és a megújuló energiák katonai felhasználásáról együttgondolkodás kezdődjön a magyar tudomány és gazdaság, valamint a védelmi szféra képviselőinek részvételével. Az eseményen tartott beszédében Márki Gábor, az HM védelemgazdaságért felelős helyettes államtitkára hangsúlyozta: a tárca nyitott minden kezdeményezésre az energiafelhasználás csökkentése területén. Ebben a kérdéskörben egyre növekszik az Európai Védelmi Ügynökség (European Defence Agency, EDA) aktivitása is, hiszen a hadseregek nagymértékben függenek a fosszilis energiaforrásoktól. Az EDA ezt a függést szeretné csökkenteni, egyben növelni a megújuló energiák felhasználásának arányát a védelmi szférában, különösen a válságkezelési műveletekben. E törekvés jegyében vette kezdetét a hadseregek áramellátását biztosító napenergiaellátó-rendszer tervének kidolgozása. A projektbe meghívták hazánkat is.

Kormany.hu

A szlovák hadsereg történetének legsúlyosabb katasztrófájára, a hat esztendővel ezelőtt bekövetkezett – negyvenkét életet követelő – hejcei repülőgép-szerencsétlenség áldozataira emlékeztek a határ menti, Borsod-Abaúj-Zemplén megyei községben és környékén. A tragédia helyszínén, a település fölé magasodó Borsó-hegyen kialakított Szlovák Emlékparkban Ján Salaganic vezérőrnagy, a szlovák fegyveres erők szárazföldi erőinek parancsnoka, dr. Böröndi Gábor dandártábornok, az MH 5. Bocskai István Lövészdandár parancsnoka, valamint Karol Navratil ezredes, a szlovák 2. gépesített dandár parancsnoka róttá le kegyeletét. Megemlékezés volt a Hejceán álló emlékműnél is, ahol megjelent és beszédet mondott Fodor Lajos, a HM közigazgatási államtitkára, illetve Róbert Ondrejcsák, a Szlovák Köztársaság Védelmi Minisztériumának államtitkára.

Antal Ferenc; fotó: Krasznai-Nehrebeczky Mária

KEGYELET ÉS EMLÉKEZÉS HEJCÉN

DONI MEGEMLEKÉZÉS

A Magyar Királyi 2. Honvéd Hadsereg 1943. évi doni hadműveleteinek 69. évfordulója alkalmából tartottak emlékünnepeket a fővárosban, a HM Hadtörténeti Intézet és Múzeum díszudvarán. A rendezvényen mondott beszédében dr. Hende Csaba honvédelmi miniszter rámutatott: a tudománynak, a történéseknek nagy szerepük van abban, hogy minél jobban megismerjük a csaknem hét évtizede történeteket. Ezután Jákob János ezredes, a Protestáns Tábori Püspökség hivatvezetője emlékezett kegyeleti imával az áldozatokra, majd koszorúzás következett: elsőként a miniszter és dr. Benkő Tibor vezérrezredes, a Honvéd Vezérkar főnöke helyezték el a kegyelet virágait a doni emléktáblánál. Később a budavári Mátyás-templomban Berta Tibor ezredes, a HM Katolikus Tábori Püspökség általános helynöke celebrált megemlékező szentmisét.

Zilahy Tamás

ÜLÉSEZETT A NATO KATONAI BIZOTTSÁGA

A Honvéd Vezérkar főnöke, dr. Benkő Tibor vezérrezredes is részt vett Brüsszelben a NATO Katonai Bizottságának vezérkari főnöki szintű ülésén. A megbeszélésen – többek között – szóba került az észak-atlanti szövetség afganisztáni missziója, illetve a nemzetközi erők 2014-ben esedékes kivonulását követő szerepvállalás lehetősége. A jelenlévők értékelték a NATO-parancsnokság alatt működő koszovói KFOR-misszió tevékenységét is, illetve a szövetség és a Mediterrán Párbeszéd országainak együttműködési lehetőségeit az „arab tavasz” eseményeinek tükrében. Az említettekén kívül szintén terítékre került a NATO és a partnerországok (például Oroszország, Svédország, Finnország) együttműködése.

Kormany.hu

BÚCSÚ A LEGIDŐSEBB LUDOVIKÁSTÓL

Katonai tiszteletadással vettek végső búcsút a legidősebb ludovikástól, Técsői Móricz Zoltán nyugállományú ezredestől, akit 103 éves korában, otthonában ért a halál. A hadastyán győri ravatalánál a családtagok, gyermekek, unokák, dédunokák mellett ott voltak a HM és az MH képviselői, továbbá a volt bajtársak, barátok, tisztelők is. Az elhunyt ravatalánál a győri MH 12. Arrabona Légvédelmi Rakétaezred katonái és az MH Ludovika Zászlóalj honvédtiszt-jelöltjei álltak díszőrséget. A Honvédelmi Minisztérium nevében dr. Isaszegi János nyugállományú mérnök vezérőrnagy vett búcsút a Magyar Honvédség halottjától.

Z. T.; fotó: Tóth László

SIKERES BEMUTAKOZÁS

Nagy sikerrel mutatkozott be a Nemzeti Közszolgálati Egyetem (NKE) a Papp László Budapest Sportarénában megrendezett Educatio 12. nemzetközi oktatási szakkonferencián, hazánk első számú felsőoktatási seregszemléjén. A rendezvényen közel kétszáz kiállító képviselte magát, bemutatva képzéseit és legújabb oktatási fejlesztéseit, taneszközeit, módszereit. Idén már jelen volt e szakkonferencián az NKE is, amely a Corvinus Egyetemből kivált Közigazgatástudományi Kar, a Rendőrtiszt Főiskola és a Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem egyesítésével jött létre 2012. január elsején. Az intézmény standjánál egyenruhás segítők álltak a diákok rendelkezésére és osztották meg velük tapasztalataikat a katonai, a rendőri vagy éppen a vámgazgatási tanulmányokról, illetve a szóban forgó hivatások rejtelmeiről. Az NKE hadtudományi és honvédtisztjelöltképző karán honvédtiszt-jelöltként vagy polgári hallgatóként lehet tanulni: a pálya jellegénél fogva a tisztképzésre jelentkezésnek sajátos feltételei vannak, hiszen egészségügyi, pszichikai és fizikai alkalmassági vizsgán is meg kell felelni.

Draveczki-Ury Ádám; fotó: Dévényi Veronika

A HAZATÉRŐKET KÖSZÖNTÖTTÉK

Művelési területen feladatukat befejezték, s hazatértek Afganisztánból a Kabuli Nemzetközi Repülőtéren szolgált MH Mi-35 Légi Kiképzési Támogató Csoport (Air Mentor Team, AMT) ötödik, illetve a shindandi bázison települt MH Mi-17 Légi Tanácsadó Csoport (Air

Advisory Team, AAT) első váltásának tagjai. Az MH 86. Szolnok Helikopterbázis intézményi művelődési otthonában rendezett visszafogadó ünnepségen ott voltak a családtagok, a barátok és a katonatársak. Megjelent Varga Csaba dandártábornok, az MH Összhaderőnemi Parancsnokság törzsfőnöke is, aki beszédében elmondta: az afgán légiérfő pilótáinak és technikusainak művelési képességeikkel történő felvértezése komoly kihívás, hiszen egy olyan ország katonáinak kellett szakmai ismereteket átadni, ahol ez a típusú felkészítés évtizedeken keresztül hiányzott.

Kép és szöveg: Galambos Sándor

Új év – bővülő feladatok

MINDENESEK

A LOGISZTIKUSOK — A „HARMADIK HADERŐNEMNÉL” SZOLGÁLÓK — NINCSENEK MINDIG RIVALDAFÉNYBEN. AZ MH 64. BOCONÁDI SZABÓ JÓZSEF LOGISZTIKAI EZRED IDÉN IS „CSUPÁN” BŐVÜLŐ FELADATOKKAL, A MISSZIÓK TŐLÜK MEGSZOKOTT HATÉKONY ELLÁTÁSÁVAL ÁLL A HADERŐ LEGSZÉLESEBB NYILVÁNOSSÁGA ELÉ.

Az idei esztendő bővülő feladatokkal köszöntött a honvédség Kaposváron települt logisztikai ezredére. A különböző vezetési szintek változása és racionalizálása következtében ugyanis 2012-ben már a „bocónádások” felelnek a nem fegyveres szolgálatot ellátók nemzeti támogatásáért is. A Nemzeti Támogató Központ a logisztikai ezred egyik alegysége lesz, amely különböző minisztériumi szervezetekkel együttműködve fogja végrehajtani feladatait.

Az alakulat laktanyája különben tavaly afféle kiképzőközponttá vált. A missziók logisztikai biztosítása mellett, a nemzetközi küldetésben szolgáltatók sorában, az afganisztáni Nemzeti Támogató Elem, illetve a magyar logisztikai mentorcsoport teljes felkészítését is a „Boconádinál” hajtották végre. Természetesen mindezt magas szakmai színvonalon. Az MH Összhaderőnemi Parancsnokság korábbi parancsnoka, Kovács József altábornagy szokásos év végi értékelésében „jónak” minősítette az

ezred tevékenységét, sőt egyenesen a logisztika „zászlóshajójának” titulálta a kaposvári alakulatot.

Az értékelésben az is pozitívumként szerepelt, hogy az ezred nem csak a tőle elvárt feladatokat (logisztikai biztosítást, szállítást, rovacnólságot és ellenőrzéseket) végezte el, hanem részt vett a missziók működésének racionalizálását célzó intézkedések és szabályozók kidolgozásában is. A missziós feladatok végrehajtásának hatékonyságához egyebek mellett hatékony logisztika is szükséges.

Bárdos Antal mérnök ezredes, az alakulat parancsnoka szerint az utóbbi tíz évben tevékenységük arculata megváltozott: a missziók, a nemzetközi műveletekben részt vevők állnak a középpontban. Az ezrednél komoly szellemi tőke halmozódott fel e tekintetben is, ami részben annak köszönhető, hogy szakembereik maguk is rendelkeznek missziós tapasztalatokkal. Tudják, hogy milyen nehézségekkel szembesülhetnek a szállítás során a határátlépésnél, mi-

lyen módon történik például egy kamion felnyitása, vagy a szállítmány berakodása. Kisujjukban van tehát mindaz, amivel egy „zászlóshajó” legénységének rendelkeznie kell.

ÁTMENETI KÖLTÖZÉS

Szikla(szilárd) tervek

ELSŐ TELJES ÉVÉT KEZDI MEG IDÉN AZ MH LÉGI VEZETÉSI ÉS IRÁNYÍTÁSI KÖZPONT — KÖZISMERT NEVÉN A SZIKLA. A TAVALY TAVASSZAL MEGALKULT KATONAI SZERVEZETNÉL SZOLGÁLÓK AZONBAN AZ ÉV ELEJÉN ELKÖLTÖZNEK EGY KIS IDŐRE, KECSKEMÉTRE.

A NATO egységes, új vezetési rendszerének bevezetése miatt már tavaly megindultak a munkálatok az MH Légi Vezetési és Irányítási Központban, melyek során megújulnak, korszerűbbé válnak a szolgálat színterei. Az új rendszer miatt jelentős mértékben át kell alakítani a jelenlegi munkatermet a kibővült munkaállomások kiszolgálása érdekében. Ezért az állomány néhány hónapra átköltözik az MH 59. Szentgyörgyi Dezso Repülőbázison található Kiképző Tartalék Irányító Központba, ahol már befejeződtek a híradó-informatikai beruházások, tehát a kecskeméti munkavégzés technikai feltételei teljes mértékben adottak.

De érdemes némileg visszatekinteni a tavalyi évre is, főleg azért, mert egy újonnan megalakult katonai szervezetnél mindig sok a tennivaló. Az alakulat parancsnoka, Szücs József mérnök ezredes a légi vezetési és irányítási munka terén legfőbb elvárásként fogalmazta meg, hogy a korábban elért szakmai színvonalat mindenképpen meg kell tar-

tani. Ez sikerült: 2011-ben a szolgálatok magas színvonalú tevékenységével összefüggésben, nem történt rendkívüli esemény a levegőben.

– Elemezze a hazánk légtérben előforduló eseményeket, arra a következtetésre jutottunk: nincs olyan forgatókönyv, amely pontosan leírná, hogy mikor, mivel nézünk szembe. Gyakorlatilag bármi bármikor megtörténhet. Megszakad a rádiókapcsolat, a légi jármű eltér az útvonalától, késve érkezik meg a diplomáciai engedély... Az események nyugodt menete egyik pillanatról a másikra megváltozhat, de szakembereinknek bármikor helyt kell állniuk – jelentette ki a parancsnok.

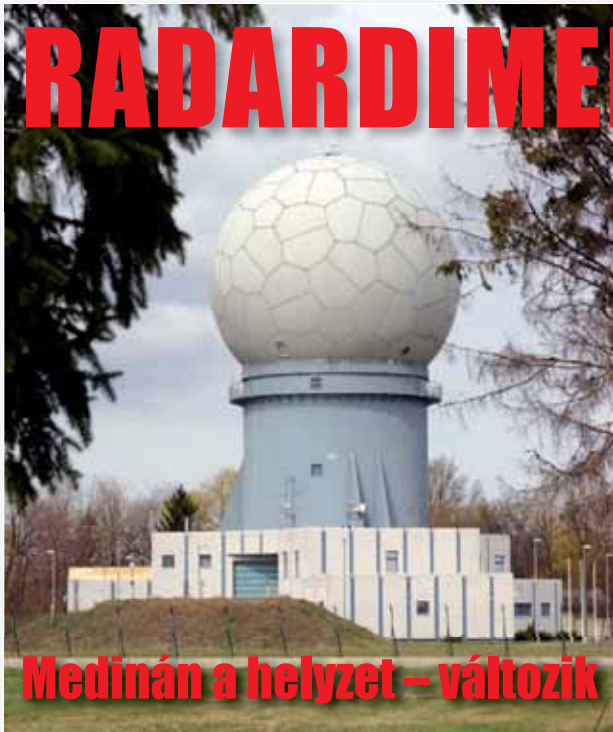
Aligha vitatható, hogy elengedhetetlenül fontos a légi vezetési és irányítási rendszerben dolgozók képességeinek folyamatos szinten tartása és fejlesztése. Ez szorosan összefügg azzal is, hogy a Magyar Honvédségben rendszeresített repülőeszközök az adott évben hány órát töltenek a levegőben. A hazai gyakorlatok mellett tavaly sok tapasztalatot ad-

tak például a svédországi kiképzések, ugyanis a vadászirányítók olyan feladatokat is végrehajthattak, amelyekre hazánk légtérrel ellátott, kevés alkalommal kerülhet sor.

– Ennek ellenére idén sokkal több szimulációs gyakorlatot kell majd beépíteni a napi kiképzésbe. Az állomány folyamatosan tanul. De tanít is: tavaly horvát és szlovén szakemberek számára biztosítottunk képzést, de Szlovákiánál is határozott segítséget nyújtottunk, mint az ottani légi irányítási gyakorlat hiteles „alajátászói” – mondta végül Szücs ezredes.

RADARDIMENZIÓK

Medinán a helyzet – változik

TAVALY AZ MH 54. VESZPRÉM RADAREZRED ÁTADTA A LÉGI VEZETÉSI ÉS IRÁNYÍTÁSI FELADATOKAT AZ MH LÉGI VEZETÉSI ÉS IRÁNYÍTÁSI KÖZPONTNAK (MH LVIK). EZZEL AZ ALAKULAT FELADATRENDSZERE MEGVÁLTOZOTT...

A honvédség veszprémi radarezrede tavaly nyár közepétől, immár az új rendeltetése szerint, a radarok üzemeltetésére, a radarinformáció, a híradó-informatikai, illetve a logisztikai biztosításra koncentrálnak – lévén, hogy teendői közül kikerültek a légi vezetési és irányítási feladatok.

Idén, a harmadik magyarországi háromdimenziós radar kapcsán, nagy a várakozás az ezred háza táján. Közismert ugyanis, hogy egyik helyőrségükben, Medinán épül meg a harmadik, modern, háromdimenziós radar. A radarorony ter-

vezési folyamata egyébként lezárult, a tervek pedig engedélyeztetés alatt állnak. De még talán ennél is fontosabb, hogy a bánykúti és a békéscsabai radarok tesztelési folyamata lassan befejeződik, a közeljövőben kerül sor végső átadásukra is. Amikor a radarok végeznek a rendszeresítés és a hadműveleti szolgálatba állítás feladataival, akkor ez magával hozza a régi, orosz technikával működő békéscsabai és debreceni radarszázadok felszámolását is. Ha pedig majd a medinai radar is hadrendbe áll – ennek várhatóan rövidebb lesz a tesztelési időszaka, mint a

másik két radaré –, akkor a mobil radar-csoportot kivéve, a medinai radarszázadnál a hagyományos orosz technika alkalmazása is megszűnik.

Zentai László alezredes, az alakulat megbízott parancsnoka szerint Kupon és Jután részkürtöltő szerepkörben mindenképpen tovább fog működni a jelenlegi két radarszázad, hogy a Dunántúlon is biztosítva legyen a többszörös radarlefedettség. Ugyanis – teszi hozzá a megbízott parancsnok – a radartechnika terén nem csak az a lényeg, hogy milyen távolságra lát el az eszköz. Esetleges műszaki meghibásodás esetén gondoskodni kell tartalékradarokról is, amely biztosítja a szükséges lefedettséget.

– Az új háromdimenziós radarok üzemeltetése már inkább informatikai ismer-

reteket kíván meg a radarmérnököktől, mivel mind az adatfeldolgozás, mind pedig a jeleléállítás digitalizált. Szakembereink egy részének ezért átképzésen kell majd részt venni – fűzte hozzá az alezredes.

Zentai László – mint Veszprém helyőrség parancsnoka – hagyományteremtő szándékairól is szólt. Mint elmondta, a helyőrségek közül csak Veszprém rendelkezik önálló helyőrségi templommal, amely szándékai szerint helyet adna a laktanya (zárt) kapuin kívüli, a haderőhöz köthető megemlékezéseknek, ünnepegeknek is.

TÁBORI POSTA

A MAGYAR HONVÉDSÉG TARTALÉKOS RENDSZERE

TARTALÉK NÉLKÜL NINCSEN HADERŐ. ENNEK AZ ALAPVETÉSNEK A SZELLEMEBEN A HONVÉDELMI VEZETÉS CSAK NEM EGY ÉVTIZEDES MULASZTÁST PÓTOL A HADKÖTELESEK NYILVÁNTARTÁSÁRÓL SZÓLÓ TÖRVÉNNYEL, VALAMINT AZ ÖNKÉNTES TARTALÉKOS RENDSZER FEJLESZTÉSÉVEL.

A Magyar Honvédség tartalékos rendszere két pilléren áll. Az I. komponensbe a békében is alkalmazható, önkéntesség alapján szervezett erők (férfiak és nők), a II. komponensbe a kizárólag megelőző védelmi helyzet és rendkívüli állapot idején alkalmazható, jogszabályi kötelezettség alapján szervezett erők (a hadköteles férfiak) tartoznak.

ELŐZMÉNYEK, ELŐKÉSZÜLETEK

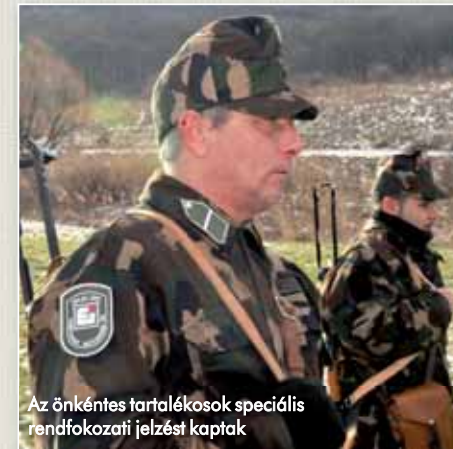
Az önkéntes tartalékos rendszert (ÖTR) megalapozó koncepciót még 1999-ben fogadta el a Honvéd Vezérkar Katona Tanácsa. Az önkéntes tartalékos rendszer kiépítésének előkészületeit követően, 2002-ben kezdődhetett meg a tényle-

ges toborzás. A visszafogott toborzás ellenére meglehetősen érdeklődést kiváltó tartalékos rendszer feltöltése a 2002-es védelmi felülvizsgálatot követően derékba tört. A sorkatonai szolgálat békeidőszaki felfüggesztése után, 2004-től 2010-ig a ténylegesen rendelkezésre álló önkéntes tartalékosok száma évi átlagban sem érte el a 20 (!) főt.

A Magyar Honvédség önkéntes tartalékos rendszerének fejlesztése 2010 második felétől új lendületet kapott. Az addigi elképzelésekhez képest differenciáltabb és ezért kiépülése esetén hatékonyabb rendszer kialakítása kezdődött meg az Országgyűlés döntése értelmében, legfeljebb 8000 fő felvételével. Ennek első lépéseként – 2011. január 1-jétől – a HM El Zrt. alkalmazottaként mintegy 2000 önkéntes védelmi tartalékos őrzi a honvédelmi objektumok jelentős részét.

2012. január elsejével az önkéntes tartalékos rendszer fejlesztése új szakaszába érkezett. Ekkortól kezdődött meg a nem őrzés-védelmi feladatokra felkészítendő állomány felvétele. Az állomány feltöltése szempontjából kiemelt toborzási célcsoportot jelentenek a sereg kötelékéből korábban kivált (akár hivatásosként, akár szerződésesként szolgált) katonák. Alkalmazásukkal lehetővé válhat az általuk képviselt képességek költséghatékony megtartása. A tartalékos rendszer ugyanakkor nyitott, tehát bárki jelentkezhet, aki elkötelezett a honvédség iránt, aki képes és kész tenni a honvédelem ügyéért. A civil jelentkezők közül előbb nyerhetnek felvételt (így előnyt élveznek) azok, akik kiemelkedő motivációjuk, elismerésre méltó hazafiságuk miatt teljes önkéntesség alapján (vagyis a törvényi járandóságokról lemondva) vállalnak szolgálatot. Az önkéntes tartalékos szolgálat iránti fokozott érdeklődést mutatja, hogy a januári adatok alapján a regisztráltak száma már több mint kétezer, az érdeklődők mintegy 25 százaléka nem volt hivatásos, illetve szerződéses katona vagy rendvédelmi állományú.

Kiemelten fontos lépés lesz, hogy 2012-ben a jelenlegi tervek szerint megalakul a főleg tartalékosokból álló honvédel-

Az önkéntes tartalékosok speciális rendfokozati jelzést kaptak

mi dandár. Ez az állomány a Magyar Honvédség stratégiai tartalékának legfontosabb eleme, melynek elsődleges feladata a haza fegyveres védelmének végrehajtása, illetve e feladat feltételeinek biztosítása.

A TARTALÉKOS RENDSZER I. KOMPONENSE – AZ ÖNKÉNTESEK

A honvédelmi vezetés az ÖTR fejlesztésével hét évnyi mulasztást orvosol, és ezt igyekszik a lehető leggazdaságosabban tenni. A sorkatonaság megszűnésével párhuzamosan a katonai alapfeladatok ellátása érdekében már a kezdetektől szükséges lett volna ennek a rendszernek a kiépítése. Azok számára, akik elkötelezettek a haza és honfitársaik szolgálatában, most megnyílik a lehetőség, hogy civil életük fenntartása mellett képzett és szervezett formában, szakszerűen hasznosítsák képességeiket. A korábban hivatásos katonaként szolgált állomány tagjai – a 2011. évi CLXVII. törvény értelmében 2012. január 1-jétől szolgálati járandóságban részesülők – közül azok, akikkel a honvédség tartalékos katonai szerződést köt, a járandóságuk összegére számított szja-fizetési kötelezettség alól mentességet kapnak.

Az elmúlt évek számtalan példát hoztak arra, hogy hányféle szükség lehet a segítségnyújtásra: árvizek, a vörösiszap-katasztrófa, természeti csapások – sok olyan helyzet, ami összefogásra indított tömegeket. Számukra is kínál az önkéntes tartalékos rendszer lehetőséget, ők jelentik a toborzás leg-szélesebb célcsoportját. A szerződött önkéntes tartalékosok katonai előképzettségétől függően alapkiképzésen vesznek részt, ezután kezdik meg a beosztásuknak megfelelő tényleges feladatok ellátását. Fontos megjegyezni, hogy a szerződés-kötés senkivel sem automatikus, hiszen a foglalkoztatást alapvetően a honvédség igényei szabják meg.

KATEGÓRIÁK

A 2011-től békében és különleges jogrendben is alkalmazható önkéntes tartalék erő önkéntes védelmi, valamint önkéntes művelleti tartalékos katonákból áll.

Az önkéntes védelmi tartalékos (ÖVT) határozatlan idejű szerződésben meghatározott feltételrendszer szerint rendelkezésre áll, és behívását követően ellátja a szerződésében megjelölt területvédelmi (őrzés-védelmi, befogadó nemzeti támogatási, vagy katasztrófavédelmi stb.) feladatot. Ez a jelenleg mintegy 2000 fő biztosítja a Magyar Honvédség 57 kiemelt fontosságú objektumának őrzését, illetve áll készen a különleges jogrendben ellátandó feladatokra. Alkalmasságuk figyelembevételével akár külszolgálati feladatokban is részt vehetnek.

Az önkéntes művelleti tartalékos (ÖMT) állomány a honvédség hadrendjébe tartozó, békében meglévő katonai szervezetek, vagy az MH Honvédelmi Dandár hadi állománytáblájában rendszeresített hadi beosztásokban látja el feladatát. Az önkéntes művelleti tartalékosok a békeidőszaki tényleges szolgálatuk során pótolhatják a humánforrás-hiányokat. Így többek között beoszthatóak huzamosabb ideje feltöltetlen beosztásokba, vagy misszióban részt vevők hazai pótlására, elláthatnak időszakosan jelentkező speciális feladatokot, vagy katonai szakutadást és civil képzést, illetve alkalmas-

ságuk figyelembevételével – amennyiben ezt szerződésükben vállalják – külszolgálati feladatokban vehetnek részt. A nem őrzés-védelmi önkéntes tartalékos állomány feltöltése 2012. január elsejével kezdődött meg, tervezett összlétszámuk mintegy 6000 fő.

A címzetes tartalékosok (a törvény által létrehozott harmadik kategóriába tartozók) feladata, hogy a társadalmi kapcsolatok építését, a civilek honvédelmi feladatokba történő bevonásán keresztül a hazafias gondolkodás erősítését szolgálják. A címzetes tartalékosok „tisztelbeli” címzetes rendfokozatot viselnek, de nem teljesítenek hagyományos értelemben vett katonai szolgálatot és szolgálataikért a Hjt. 114/B. § 2. bekezdése szerinti javadalmazásban sem részesülnek.

A védelmi és művelleti tartalékosok alaptevékenysége, szerződése eltér egymástól, de mindkét elem igénybe vehető katasztrófavédelmi feladatokra.

A SZERZŐDÉSKÖTÉS MENETE

A katonai igazgatási központokon lehet személyre szabott tájékoztatást kapni és regisztrálni is. A szerződés-kötéshez több szűrőn keresztül lehet elérni. A több lépésű azért szükséges, hogy a katonai előkészítés és tervezés folyamatosan fogadjassa az új bekerülőket.

1. Az MH Hadkiegészítő és Központi Nyilvántartó Parancsnokság (MH HKNYP) alárendeltségébe tartozó, megyeszékhelyeken található katonai igazgatási központokon, toborzó-és érdekvédelmi központokon, valamint katonai igazgatási és érdekvédelmi irodákon keresztül lehet érdeklődni, regisztrálni és jelentkezni. A regisztráció a jelentkező személyes megjelenésével, vagy a www.hadkiegeszites.hu és a

A HADKÖTELEZETTSÉG NYILVÁNTARTÁSA

A Magyar Honvédség II. (jogszábeli kötelezettség alapján működő) tartalék komponense a hadkötelezettség nyilvántartása alapján szerveződik anélkül, hogy az állampolgárt ezzel kapcsolatos bejelentési kötelezettség terhelné. Az ebbe a körbe tartozó tartalékosok felkészítése és alkalmazása kizárólag megelőző védelmi helyzetben és rendkívüli állapot idején lehetséges (az alaptörvény XXXI. cikk (3) bekezdése szerinti szabályozás értelmében).

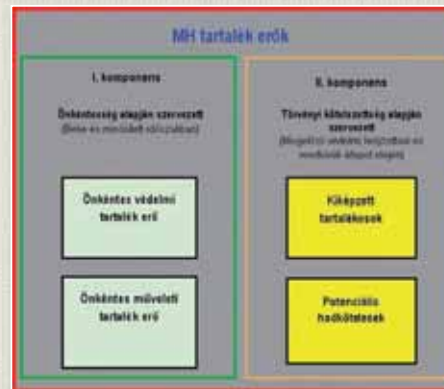
A 2011. évi CLXXVII. törvény rendelkezése szerint a hadkötelesekről az állam nyilvántartást vezet. A korábbi szabályozáshoz képest a változás pusztán annyit jelent, hogy a katonai nyilvántartási rendszer korszerűbbé válik, adatait időről időre frissítik annak érdekében, hogy háborúval fenyegető situációkban a honvédség humánerőforrás-szükségletét minél gyorsabban és egyszerűbben lehessen biztosítani.

Az Országgyűlés által 2011. december 5-én elfogadott törvény tehát nem állítja vissza a sorkatonaságot, még elméletben sem. Az állampolgárok életében nem okoz ez semminemű változást: nincsenek többletterhek, sem bejelentési, sem megjelenési kötelezettség, hiszen az állam egyik szerve a másiknak továbbítja az információkat.

A cikkhez kapcsolódó videó a honvedelem.hu weboldalon Célkereszt haderőhíradójában!

Az önkéntes tartalékosok kiképzése éleslövészettel zárult

www.tartalekoskatona.hu honlapon elérhető regisztrációs lap kitöltés utáni kinyomtatásával és postai úton a katonai igazgatási szervnek történő megküldésével lehetséges.

A regisztrálás a szerződés-kötésre vonatkozó érdeklődés nyilvánítása, amely sem a jelentkezés, sem a honvédség részéről nem jár kötelezettségvállalással.

2. A regisztráció alapján a jelentkezés időpontjáról és helyéről a jelentkezőt elektronikus levelezérendszeren, telefonon vagy postai kézbesítés útján a jelentkezéssel időpontját megelőzően legalább 8 nappal értesíteni kell. Az értesítés tartalmazza a szerződés-kötéshez szükséges okmányok megnevezését, és annak lehetőségét, hogy – amennyiben a jelentkező rendelkezik a szerződés-kötés feltételeivel – a jelentkezéssel együtt a szerződés-kötésre is lehetőség nyílik.

3. A jelentkezést követően, az alkalmassági vizsgálat eredménye alapján és a feddhetlenségi igazolás megléte esetén

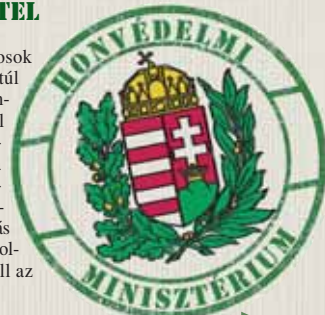
szerződés köthető az ideiglenes állományjegyzékbe vételre. A szerződés-kötés 8 hónap időtartamra szóló, határozott idejű szerződés-ként 6 hónap próbaidő kikötésével történik. Ezzel egyidejűleg válik a szerződő a Magyar Honvédség tartalékos katonájává, mely időponttól a tartalékos az MH rendelkezésére áll, vagyis behívható tényleges katonai szolgálatra.

A szolgálati járandóságban részesülő önkéntes tartalékos a szerződés hatálybalépését követő hónap első napjától a szerződés megszűnése hónapjának utolsó napjáig jogosult a szolgálati járandóságra eső szja megfizetése alóli mentességre. A kedvezményre való jogosultság megszerzéséről és annak megszűnéséről az MH HKNYP értesíti a nyugdíjfolyósító szervet.

4. Az ideiglenes állományjegyzékre kötött szerződéseket a próbaidő leteltéig felülvizsgálják, hogy a katonai szervezettek hadi állománytáblájában rendszeresített, betöltetlen beosztásokat feltölthessék. A szerződést a jogszábeli előírt követelmények teljesülése esetén véglegesíthetik, más esetekben, így az alkalmassági vizsgálat eredményétől, esetleges nemzetbiztonsági kockázat felmerülésétől és az MH-ban biztosítható beosztástól függően, felbonthatják.

AZ IGÉNYBEVÉTEL

Az önkéntes tartalékosok a kiképzés időtartamán túl – mely időtartam az érintett beleegyezésével meghosszabbítható – háromévente hat hónapra vehető igénybe. A behívások időmezését meghatározza, hogy a behívás időpontját a tényleges szolgálatot megelőzően kell az

értettel közölni. A tényleges szolgálat időtartama a fenti kereteken belül a Magyar Honvédség igényeinek megfelelően, a tényleges feladat alapján alakul. Az önkéntes tartalékos kérelmére – egészségi, tanulmányi, családi, illetve fontos személyi érdekek alapján – a tényleges szolgálatteljesítésre történő behívás átütemezhető.

A szolgálati járandóságban részesülő önkéntes művelti tartalékos – a katonai szakképzettségére, tapasztalataira való tekintettel – a szerződés kötését követően azonnal behívható tényleges szolgálatra, a szerződésben foglalt beosztásba, a feladatok végrehajtására. Alapkiképzésen nem kell részt vennie, rövid, szinten tartó felkészítése, kiképzése külön terv alapján történik. Tényleges szolgálatát az igénybevétel általános szabályainak figyelembevételével, vele egyeztetve, a honvédség igényei szerinti időszakban és időtartamban teljesíti.

A KIKÉPZÉS

Az önkéntes védelmi, valamint művelti tartalékos katonai beosztásra való felkészítéssel és kiképzéssel kapcsolatos követelményeket a Honvéd Vezérkar főnöke határozza meg. A szerződő felkészítését, kiképzését az alakulat éves kiképzési programja alapján az állományilletékes parancsnok tervezi meg. Az éves kiképzésre előírt időtartamot az állományilletékes katonai szervezetenél, lehetőség szerint összefüggően kell teljesíteni. A kiképzési programokat a korábban megszerzett katonai ismeretek alapján alakítják ki, azok alapján az időtartam csökkenthető.

SZEMÉLYI JÁRANDÓSÁG

Az önkéntesek illetményét a szerződéses katonákra vonatkozó szabályoknak megfelelően, a következőképpen állapítják meg:

- a szerződő a tényleges szolgálatteljesítés idejére a szerződésben meghatározott rendfokozatának megfelelő honvédelmi pótlékra, az állománytábla szerinti beosztásához tartozó kategóriának megfelelő beosztási illetményre, valamint – iskolai végzettségétől és a szolgálatteljesítési helyétől függő-

A védelmi tartalékosnak jelentkezők a regisztráció után fizikai és pszichikai felmérésen vesznek részt

en – illetménykiegészítésre, laktanyai elhelyezésre, térítésmentes étkezési ellátásra és a szolgálatteljesítéssel összefüggő helyközi utazási költségeinek a megtérítésére jogosult, – ezen felül az önkéntes védelmi tartalékos katona egyszeri alkalommal az illetményalap 45%-ában megállapított szerződés kötési díjat,

- az önkéntes művelti tartalékos katona pedig évente, a mindenkori minimálbér 50 százalékának megfelelő összegű rendelkezésre állási díjat kap.

A szerződő a tényleges szolgálatteljesítési idő alatt térítésmentes étkezési ellátásra, laktanyai elhelyezésre, valamint helyközi utazási költség térítésre jogosult.

A szolgálati járandóságban részesülő önkéntes tartalékos a 60 napot meg nem haladó belföldi igénybevétele során térítésmentes étkezési ellátásra, laktanyai elhelyezésre, valamint utazási költség térítésre jogosult. A 61. naptól a szolgálati járandóság összegét havonta, a besorolás szerinti illetmény mértékével egészítik ki.

EGY NEM MINDENNAPI „ÁTKAROLÓ HADMŰVELETNEK” KÖSZÖNHETI LÉTÉT A MAGYAR HONVÉDSÉG TÁMOGATÓ DANDÁRJA: 2006-BAN HONVÉDELMI MINISZTERI DÖNTÉS ALAPJÁN ÖT KÜLÖNBÖZŐ KATONAI KULTÚRÁT VONTAK ÖSSZE EGY KATONAI SZERVEZET ÉGISZE ALÁ. A DANDÁR TÖRTÉNETÉNEK ELSŐ LAPJAI RA AZONBAN MÉG 1945 JANUÁRJÁBAN KERÜLTEK AZ ELSŐ BEJEGYZÉSEK.

Támogatók ünnepe

Parancsnoki protokollszolgálat az előlki palotánál, nagyköveti fogadás idején

DANDÁRTÖRTÉNET

A budapesti Petőfi Sándor laktanyába, a MH Támogató Dandár szűkebb pátriájába ünneplő közönség sereglett idén, január 16-án. Emlékezni jöttek: 1945-ben Debrecenben ezen a napon hoztak létre egy híradóközpontot, amely a cívisvárosban megalakult Ideiglenes Nemzeti Kormány honvédelmi vezetésének támogatásában kapott szerepet.

(A dandár megalakulásakor a honvédelmi miniszter, illetve a vezérkari főnök döntött: a jogfolytonosság alapján az akkoriban alig tíz szakembernek munkát adó szervezet létrejöttének napja legyen a dandár napja.)

Meglehet, hatvanhét esztendővel ez-

előtt Vörös János vezéreztet, honvédelmi miniszter és katonai környezete nem használta a ma oly természetes „támogató és kiszolgáló” jelzőket. De mi mástól lett volna szó akkoriban? A HM már létező Elnökségének keretében – a III. csoportfőnökség egyéb anyagi részlégei között – megtalálható volt a híradóanyag-részleg, s vele együtt a távbeszélő híradást kiszolgáló híradóközpont. A korabeli támogatás kicsiny eleme azután, a minisztérium más szervezeteivel együtt, Pestre költöztek. Az alakulattörténet írói feljegyezték: kezdetekben egy tiszt, egy tiszthelyettes, és hat-nyolc polgári alkalmazott működött a híradást biztosító húszvonalas,

esőlemezes központot. Elsárgult papírlapok őrzik az „alapítók” neveit: 1945 júliusában Varga Gyula százados, októberben pedig Hámory Albert őrnagy volt a parancsnok.

Teltek-múltak az évtizedek, a híradóközpont az újabb keresztiségekben a Főhírközpont nevet kapta. Az emberek – rádiósok, távirások, troposzféra-hírközpontban, futárposta-szolgáltatnál dolgozók, profi műszerészek, aszisztikusok, telefonközpont-kezelők – megtanulták a mindenkori nagy átalakítások fedőneveit (Gerese, Gamma, Pilis és sorolhatnánk). Megtanulták: minden feladatot egyszeri és megismételhetetlen; az, amikor minden tudásukra szükség

TARTALÉKOS. KATONA.

www.tartalekoskatona.hu
www.facebook.com/tartalekoskatona

SEREGNYI LEHETŐSÉG

A rend és a biztonság bemutatója – tíz évvel ezelőtt

volt, hogy Őszentsége, a pápa magyarországi látogatása közben, ahányszor csak akart, telefonálhasson a Vatikánba, az, amikor a nemzet búcsúzott Antall Józseftől, és a Kossuth téri hangosítás nem mondhatott csődöt.

A dandár hivatalosan 2007. január elsejétől működik jelenlegi szervezeti formájában. Az új katonai szervezet a Magyar Honvédség Híradó és Informatikai Parancsnokság, a Magyar Honvédség Budapesti Helyőrség-parancsnokság, a Magyar Honvédség 32. Budapest Őr- és Díszrezd, a Magyar Honvédség Központi Zenekar, valamint a Magyar Honvédség Támogató Ezred egységjű megszüntetésével, azok jogutódjaként jött létre. Ismeretes, hogy ma már a dandár szervezetébe tartozik a 32. Nemzeti Honvéd Díszegység, annak részeként a Honvéd Koronaőrség, a Honvéd Palotaőrség, valamint a Honvéd Díszzászlóalj.

A jogelődök közül talán a legismer-

tebb volt az MH Budapesti Helyőrség-parancsnokság, régi szép „32-es baka” hagyományával, a mostanság alig emlegetett elődökkel. Köztük voltak a hátszázévesdelmi, polgári védelmi irányít-

tó szervezetek is. A hátszázévesdelmi csapatoknál műszaki dandár, stratégiai pontosos dandár, hadihajós dandár, tüzserésszállóalj hajtotta végre a műszaki biztosítás feladatait. Az épít-

A katonai rendészek mindennapos feladata az okmányok ellenőrzése

DANDÁRELŐDÖK

Az MH Támogató Dandárba öt katonai szakmai kultúrát, öt különböző szervezetet integráltak. Íme néhány híradó és informatikai elődalakulat megnevezése.

- MH Főhírközpont
- MH 15. Esze Tamás Híradóezred
- MH Vonalsatlakozó Zászlóalj
- MH Informatikai Intézet
- MH Rádióelektronikai Ellenőrző Központ
- MH rádióhíradást biztosító adó- és vevőközpontok (Pécel, Isaszeg).
- MH Híradó-parancsnokság
- MH Híradó és Informatikai Parancsnokság

műszaki alakulatok (sor)katonáit országvilág látta a nagyberuházásokon, vasútvonalak, lakótelepek munkálatain, sőt még hűsítőüzemekben is. E sor-katonák közül sokan a seregben szerezhettek szakmai végzettséget, fejezheték be az általános iskolát.

Ma már csak „helyőrségi” emlékek villannak fel: miként követte az elődöket a Budapesti Katonai Kerületparancsnokság, majd a Központi Rendeltetésű Szervezetek Parancsnoksága. Legvégül a Budapesti Helyőrség-parancsnokság, melynek alárendelt katonai szervezete volt a rendészeti, őrzés-védelmi, protokolláris, kegyeleti és kiszolgálási feladatok végrehajtására hivatott MH 32. Budapest Őr- és Díszrezd, a nemzeti,

állami és katonai ünnepek zenei kiszolgálását végző MH Központi Zenekar, valamint az MH Katonai Fogház. Végül: volt egyszer az 1. Logisztikai Támogató Dandár, majd az utódjaként 2000 decemberében létrehozott MH Támogató Ezred is, amely a fővárosban hét objektumot működtetett, 84 szervezet tartozott ellátási kötelmei közé.

Kun Szabó István dandártábornok

RENDESZÉK ÚJ SZOLGÁLATA

Január elsejétől Budapest helyőrség katonai rendjét, valamint a gépjárművek igénybevételi fegyelmét erősítő új, összevont katonai rendész (gépjármű-baleseti helyszínelő) járőrszolgálatot látnak el az MH Támogató Dandár Maléter Pál Rendészszázlójának katonái. A korábbi baleseti helyszínelő és katonai rendész járőrszolgálatok összeolvadását követően ezentűl 24 órás váltásokban teljesítik feladataikat.

Legfontosabb feladatuk, hogy a Magyar Honvédség objektumainak környékén járőrözzenek, valamint biztosítsák azokat a rendezvényeket, amelyeken a katonák is megjelennek.

Díszőrségben Budapesten, a Hősök terén

A központi zenekar idén ünnepi fennállásának 50. évfordulóját

A cikkhez kapcsolódó videó a honvedelem.hu weboldalon Célkereszt haderőhíradójában!

Dandárparancsnoki-helyőrségparancsnoki ünnepi beszédében a jelenről szólva mondta a katonai szervezet élén tavaly júniustól álló Kun Szabó István dandártábornok: „Az MH Támogató Dandár feladatrendszerének és munkájának köszönhetően a Magyar Honvédség jelentőségét teljes és rendkívül sokszínű alakulattá vált. Mi, az MH Támogató Dandár katonái büszkék va-

gyunk arra, hogy átvehettük a Szent Korona őrzését és a Sándor-palota díszőrségét. Eredményeink alapja a katonák és civil munkatársak odaadása, kiemelkedő szakmai tudása, nemkülönben a haza és a nemzet védelmében végzett lelkiismeretes, hittel és becsülettel teljesített szolgálata.”

Ez egy tradíciókkal övezett dandár háza táján már csak így természetes...

Kezek, szemek, mondatok

A SZAVAK EREJE

„HA MÁR CUKROT NEM TUDSZ ADNI, AKKOR LEGALÁBB A SZAVAD LEGYEN ÉDES!” (AFGÁN MONDÁS.)

Afganisztánban a katonák számára legnehezebbnek számító, úgynevezett aszimmetrikus háború folyik; az ellenséget nagyon nehéz azonosítani, mert túlnyomó többségében nem viseli nyíltan fegyvereit, nem visel egyértelmű megkülönböztető jelzéseket és nincsenek egyértelmű arcvonalak. Ilyen körülmények között a siker titka nemcsak a fegyverek erejében rejlik, hanem a helyi lakossággal kialakított jó viszonyban is. Ez már csak azért sem mellékes, mert sokszor nem tudni pontosan, hogy ki a barát és ki az ellenség.

A jó viszony kialakításához a különböző szintű beszélgetéseken és tárgyalásokon keresztül vezet az út. Az eredményes megbeszélések és találkozók megkövetelik, hogy az Afganisztánban

induló magyar misszió tagjai – főként a parancsnokok, valamint azok a katonák, akik naponta találkoznak az afgán lakossággal és azok vezetőivel –, a lehető legtöbb ismerettel rendelkezzenek a helyi kultúráról, szokásokról, értékrendről, az ott élő emberek életkörülményeiről, mindennapi gondjaikról és társadalmi viszonyairól. Ezen ismeretek hiányában ugyanis a külföldiek a legnagyobb jóindulat mellett is hibázhatnak, s ennek következtében a találkozózn céljaikkal ellentétes hatást érnek el. Legrosszabb esetben az ilyen hibáknak végzetes következményei is lehetnek.

A misszióra történő felkészülés fontos része a kommunikációs és tárgyalástechnikai kiképzés is. A témában a legtöbb rendszerezett információ a Magyar

Honvédség Civil-katonai Együttműködési és Lélektani Műveleti Központban gyűlt össze. A központ tagjai Afganisztánban már többször töltöttek be olyan beosztásokat, amelyekben napi szinten kellett tartaniuk a kapcsolatot a lakossággal és a hivatalokkal. Ismereteiket és tapasztalataikat már több kiadványban is összefoglalták. Ezek a kiadványok, valamint a központ munkatársai által vezetett felkészítési tréningek jelentik a hazai felkészítés sarokköveit, amelyeket kiegészíthetnek más, esetleg civil, általános jellegű kommunikációs felkészítések is.

Az interkulturális különbségek miatti teendőket, a helyi tárgyalási specialitásokat a CIMIC-es kollégáktól lehet leginkább elsajátítani. A felkészítés kez-

detének elméleti foglalkozásait később a komplex foglalkozásokba és az értékelő gyakorlatokba is beépített gyakorlati feladatok követik. Ezekbe a feladatokba helyszíni tapasztalatokkal is rendelkező aljátárszókat szottak bevonni. A szituációs gyakorlatokon mindig a legfrissebb kinti tapasztalatokat dolgozzák fel.

TÁRGYALÁSOK A HADMŰVELETI TERÜLETEN

A tárgyalások sajátosságai előtt érdemes pár szót szólni a tolmácsok kezeléséről. Nagyon fontos, hogy a tolmács soha se vegye át a tárgyaló személy szerepét. Ez még külsőleg sem tűnhet így: a tolmács álljon oldalt, hátul, vagy a két „főszereplő” között helyezkedjen el, hogy jól hallhassa a beszélgető feleket és őt is jól hallja minden, a beszélgetésben érdekelt fél. Amit mondunk, azt ne

rá nézve mondjuk, hanem az afgán partnerünkre nézve, még akkor is, ha ő esetleg nem érti se a magyar, se az angol nyelvet. A helyzetből egyértelműen ki kell derülnie, hogy ki a „főnök”. A mondanivalónkat röviden, egyszerűen fogalmazzuk meg, maximum két-három mondat után adjunk lehetőséget a szakaszos fordításra. Minden szónak súlya lehet, ezért a tolmácsnak meg kell adnunk a lehetőséget a pontos fordításra.

Ha alaposabban megvizsgáljuk a megbeszélések és tárgyalások lefolyását, akkor hamar rájövünk azok sajátos menetére. Afganisztánban nem illik „ajtóstul törni a házba”. Mindenfajta beszélgetésnek van egy nagyon fontos bevezető része, egy fő (tárgyalási) és egy befutó (vezető) része, mint ahogy ezt általános iskolában is tanítják fogalmazásból.

A találkozók, megbeszélések és tárgyalások kategorizálhatók fontosságuk alapján is. A magasabb szintű megbeszélések előtt a résztvevők egyenként üdvözlik egymást, érdeklődnek egymás hogyléte felől, esetleg megemlítik a közös érdeklődésre számot tartó eseményeket, történéseket, hogy megalapozzák a további kölcsönös megértést. Ilyen esetekben, az európai kultúrában megszokottól eltérően, nem illik kérdezni a férfiakat női hozzátartozóik hogyléte felől, mert az félreértésekre adhat okot. Főként kisebb, személyesebb hangulatú megbeszélések alkalmával a házigazda teával szokta kínálni vendégeit. Jjobb módú házigazda némi édes-

séggel és aszalt gyümölcsökkel is kínálja a vendégeket, amit nem illik visszautasítani, de nem is illik mértéktelenségig elfogyasztani. Különösen érvényes mindez, ha látjuk, hogy a vendéglátónk valójában nem is igazán jómódú.

Első találkozás esetében nagyon fontos a rövid, tömör, határozott, ugyanakkor szerény bemutatkozás. A beszélgetésnek ilyenkor leginkább a bizalom kialakítását kell szolgálnia. Az sem árt, ha az első találkozók csak nagyon rövidiek és a bemutatkozásokon kívül más céljuk nincs. Sajnos, ez nem minden szinten és nem minden esetben tehető meg, de törekedni kell rá.

A nagyon erős iszlám értékrend miatt a vallás témáját nem ildomos felhozni sem ilyenkor, sem később. Ha e téma

mégis szóba kerülne a beszélgetések során, akkor azt végképp el kell kerülni, hogy a magyar katona esetlegesen az ateista világnézetét megemlítsék. A keresztény vallás tolerálható az iszlám számára, de az ateizmus bűnnek számít, ami rossz alap mindenféle tárgyaláshoz. Alapvető szabály: az iszlám értékrendjét nem szabad semmilyen formában, sem szóban, sem cselekedetben megsérteni.

A hivatalos megbeszélések üdvözlő stádiumát a levezető (általában a „házigazda”) személy által elmondott áldás nyitja meg, amit a „napirendi pontok”, vagy legalábbis az összegyórtvetel céljának ismertetése követ. Az áldás után még mindig a levezető személy „vitaindítója” következik, amely tulajdonképpen a témához kapcsolódó kezdeti álláspontját takarja. Ő a helyi értékrendre épülő tekintélyrend szerint követik a jelenlévők, akiket szükség esetén a levezető személy szólít meg. A vendégnek el kell fogadnia a házigazda által kijelölt helyét a hozzászólók sor-

tokat a legtekintélyesebb személyek hozzászólásaival. Még véleménykülönség esetén is célszerű kiemelni mások hozzászólásainak pozitívumait. Fontos, hogy az első találkozás során semmilyen formában se mondjunk negatív kritikát. A későbbi találkozók alkalmával is csak nagyon megfontoltan és óvatos formában, ügyelve arra, hogy véleményünk semmiképp se rombolja a vitapartner tekintélyét a többiek előtt. Az érvelések során nagyon kedveltek a természeti hasonlatok, de nyugodtan lehet akár hazai mondásokra és szólásokra is hivatkozni, amit általában érdeklődéssel fogadnak. Az afgánok gyakran hivatkoznak Istenre (Allah), de a magunk részéről ezzel nagyon óvatosan bánjunk.

Tárgyalási szituációk gyakorlása Magyarországon

zászólások után legtöbbször a levezető személy összegzi az elhangzottakat, amelyek alapján változtathatja a saját korábbi állásfoglalását is. Általában még ezt követően is van lehetőség további hozzászólásokra, de nem illik túl sokszor hozzászólni a témához. Amikor viszont ránk kerül a sor, vagy megszólítanak bennünket, akkor valamit mindig illik mondani, ha mást nem, akkor mel-

rendjében. (Ez később akár még pozitívan is változhat a kialakított kapcsolat függvényében.) Minden megszólítás és felszólítás a jelenlévők tiszteletteljes és méltóságjeljes megszólításával kezdődik, nem mellőzve a legtekintélyesebb személyek engedélyének megkérését sem. Ezeknek az udvariassági formuláknak a betartása nagyon fontos lehet a tényleges mondanivaló elfogadtatásának szempontjából, mint ahogy az a jól strukturált tartalmi rész is.

Célszerű a kisebb fontosságú és nagyobb, általános egyetértésre számító témák felől a kényesebb és nehezebben „eladható” témák felé haladni. Ez utóbbiak esetén is törekedni kell arra, hogy megtaláljuk a pozitív kapcsolódási pon-

A viták során nagyon fontos a másik véleménye iránti nyitottság és tolerancia. Az afgánok nagyon büszkék és tekintélyelvűek, amit figyelembe kell vennünk a tárgyalási taktikánk kialakításánál. Vitában jó, ha a partnerekkel éreztetjük, hogy az ő akaratuk és értékrendjük érvényesül a mi javaslatunkban és álláspontunkban. A lenézést és a tekintélyrombolást még nyomaiban is kerüljük! Minden körülmények között őrizzük meg lelki nyugalmunkat és mutassunk határozottságot! A legnagyobb sikert akkor tudjuk elérni, ha a saját ötletünket, javaslatunkat úgy tudjuk beállítani, mint ha az a tárgyalópartnerünk saját gondolata lenne.

A tekintélysorrendi egyenkénti hoz-

tatni az előttünk szólók véleményét.

Gyakran kerülhet olyan helyzetbe a magyar katona, hogy a tárgyaló partner(i) konkrét segítséget kér(nek) tőle, ami esetleg meghaladja a lehetőségeit. Ezeket nem szabad kategorikusan visszautasítani, de nem is szabad semmi olyat megígérni, aminek teljesíthetőségeben nem vagyunk biztosak. A részletek tisztázása céljából ildomos újabb, lehetőleg kisebb létszámú megbeszélést javasolni. Így időt is nyerhetünk az érvek és ötletek összegyűjtéséhez, illetve kisebb körben könnyebb a saját álláspontunkat érvényesíteni, mert a partner nem érzi annyira a tekintélyének a kockázatát, mint nagy hallgatóság előtt.

A találkozók végén illik ismét személyesen szót váltani minden jelenlévővel, és illik elbúcsúzni tőlük, különösen a magasabb tekintélyű személyektől. Fel kell rá készülni, hogy ilyenkor előhozakodhatnak személyes kérésekkel, amelyek első hallásra „merésznek” tűnnek. Ilyen esetben is célszerű személyes (lehetőleg „négy szemközt”), külön találkozót javasolni, mondjuk „hazai pályánkon”, ahol jobban képesek tolerálni a számukra kevésbé pozitív választ is.

Nem szabad elfeledkezni a magasabb tekintélyű tárgyalópartnereink kísérő személyeiről sem (titkár, férfi családtag, testőr stb.), akiket megint csak a szerepüknek méltóan illik köszönteni, vagy éppen tőlük búcsút venni. Ezt szintén kivétel nélkül jó néven szokták venni, és soha sem tudhatjuk, hogy később nem lesz-e szükségünk éppen az ő segítségükre a „vezetőjük” véleményének pozitív befolyásolásához.

Elhúzódo megbeszélések és tárgyalá-

sok után – főleg, ha az belenyúlik az étkezési időszakba – gyakran előfordul, hogy a házigazda meghív minket étkezni. Ezt csak ritkán és nagyon indokolt esetben szabad visszautasítani még akkor is, ha ez egy újabb kulturális, nem egyszer higiénias kihívást jelent számunkra. Természetesen ezeket a gesztusokat illik viszonzni, amikor mi vagyunk házigazdák.

Szabályként megfogalmazható, hogy a tárgyalások során a helyi szokásokat maximálisan betartva, udvariasan és tekintélytisztelően kell megnyilvánulni. Az afgánok véleménye szerint ebben a magyar katonák nagyon jók. A helyi szokásjog megköveteli, hogy a kapcsolattartás a „szomszédok” között folyamatos legyen. A kapcsolati rendszerünkbe tartozó személyekkel illik lehetőségeinkhez képest a leggyakrabban találkozni, ha másért nem, akkor csak a találkozás örömeért, amivel az ő tekintélyét növeljük. A folyamatos kapcsolattartás a kölcsönös bizalom alapvető feltétele.

JÁRULÉKOS FELADATOK

A sikeres tárgyalások és találkozók lebonyolítása rengeteg biztonsági, interkulturális és tárgyalástechnikai ismeretet feltételez, amelyeket komplex módon kell tudni alkalmazni. Nem csak a mondanivalókat kell előre megtervezni, de azt is, hogy kinek mi a szerepe és feladata a rendszerben, ki felelős a biztonságért, ki jegyzetel, ki tárgyal, hogyan kell kezelni a tolmácsot stb. Ezeket a szerepeket nem célszerű összemosni, mert könnyen vezethet fontos információk elvesztéséhez, vagy éppen biztonsági kockázathoz. A tárgyalások után a tárgyalást folytatód, illetve a jegyzeteket készítő személynek, valamint a tolmácsnak célszerű még „melegében” átbeszélni a tárgyalást és arról írásos feljegyzést készíteni, amely dokumentumok nagyon fontosak a további megbeszélések előkészítése szempontjából. A jegyzetek készítése során nemcsak az elhangzottakat kell rögzíteni, hanem a tárgyalópartner nem

ISAF-tárgyalás Afganisztánban, a tartomány vezetőjével.

szóbeli megnyilvánulásait is. Ezeknek a jegyzeteknek az elemzésével fontos információkat lehet nyerni a tárgyalópartnerek személyiségéről, igazolhatóak az egyes tárgyalásokon elhangzottak stb.

Összességében elmondható, hogy egy jól előkészített és lefolytatott megbeszélés vagy tárgyalás eredménye elérheti vagy túlszárnyalhatja egy sikeres hadművelet hatását. Arról nem is szólván, hogy nem jár vérvesztéssel egyik fél számára sem. Emellett azt sem szabad elfelejteni, hogy a sikertelen tárgyalások és találkozók könnyen kerülhetnek emberéletbe is.

A szerző a PRT-2 törzsfőnöke és a PRT-9 parancsnoka volt.

Légi szállítás (1.)

GÉP ÉS FÖLD KÖZÖTT

A bevezetőnkben idézett megállapítást „csak a mihez tartás végett” tette Pintér Ferenc őrnagy, az MH 25/88. Könnyű Vegyes Zászlóalj parancsnokának helyettese, miközben a helikopterről kötélben lecsúszó katonákat nézzük. Lentről nem is tűnik olyan vesztesnek – mondja –, ám fentről...

Persze a „mutatvány” nem öncélú. A parancsnokhelyettes rövid alkalmazási tájékoztatójából megtudom: a könnyű

vegyes zászlóalj gyorsreagálási századainak katonái roppant sokoldalúak, a műveleti területre való kijutás számtalan módszeret ismerik, és alkalmazzák. Kijuttathatják őket gyalogosan, gép-, és harcjárművön, ejtőernyővel, légi szállítással, rohamcsónakkal vagy deszantátkelő készüllettel, úszva, esetleg búvárként a víz alatt, helikopterből deszantolva, vagy abból alpin-módszerrel, kötélben leereszkedve.

Nos, a katonák ezúttal az utóbbi kijuttatási módot gyakorolták a szolnoki repülőtéren. Ily módon átszegdelte vagy erdős-bokros terepre, vagy helységarc esetén éppen az épületek tetéjére juttatják le a katonákat. Maga az alpin-módszer természetesen nem ismeretlen a katonák számára, hiszen hegyi kiképzésük során sok más mászási és ereszkedési mód között ezt is elsajátították már, de persze egészen más a „leányzó fekvése”, ha egy, a föld felett húsz méterre lebegő helikopterből kell leereszkedniük.

Éppen ezért semmit sem bíznak a véletlenre: az éles végrehajtás előtt „szárazon” gyakorolják a katonákat, s egyben hozzászoktatják

őket a magassághoz. Ehhez minden feltétellel rendelkeznek laktanyán belül is: az akadálypályán és (rossz idő esetén) az ejtőernyő-szárogató helyiségben egyaránt lehetőségük van legalább tíz méteres ereszkedés gyakorlására.

Ottjártunkkor a három gyorsreagálási század és a harctámogató század katonái csúsztak le többször is a kötélben: közülük a legtöbben szinten tartó céllal, de voltak közöttük olyan, az alakulathoz nemrég került katonák is, akik először jutottak le ilyen módon a helikopterből. Általában ezt a speciális képzést komplex harcászati foglalkozás keretében, valamelyik gyakorlótéren szokták megtartani –

mondja Pintér őrnagy –, de mivel a zászlóalj fele jelenleg misszióban, Koszovóban és Afganisztánban szolgál, és a költségvetési szigorítások miatt takarékoskodni is kell, félig „hazai pályán”, a repülőtéren került sor a légi szállítás és tárgyköreinek gyakorlására.

Szerencsére évek óta kiváló munkakapcsolatuk van a „házigazda”

A cikkhez kapcsolódó videó a honvedelem.hu weboldalon Célkereszt haderőhíradójában!

késekben, a helikoptert mégis állandóan a kijelölt pont felett tartják a fiúk.)

Persze – látva a sebesen leereszkedő katonákat – óhatatlanul felmerül a kérdés: a 25/88-nál minden katona született alpinista? Korántsem – hangzik a parancsnokhelyettes válasza –, sőt, vannak, akik kifejezetten nem szeretik, tartanak tőle, vagy éppen tériszonyuk van, de ennek ellenére (összeszorított fogakkal vagy becsukott szemmel) becsülettel végrehajtják feladatukat. Ehhez nagyban hozzájárul az is, hogy látják azokat a társaikat, akik akár fizetnének is azért, hogy „csúszkálhassanak”. De a leghatékonyabb „ösztönző erő” az, hogy tudják, szükség esetén csak ezen a módon juthatnak ki a műveleti területükre.

Azt már csak e sorok írója jegyzi meg: nagy valószínűséggel az is elég ösztönző a tétovázók számára, hogy elsőként a századparancsnok csúszik le a kötélben, és ha már a főnök is lazán...

(Folytatjuk!)

A MAGASSÁG FOGALMA ROPPANT VISZONYLAGOS. MI A FÖLDÖN ÁLLVA ÚGY LÁTJUK, HOGY A HELIKOPTER „ÉPPHOGY CSAK” A FEJÜNK FELETT SZITÁL, AZ AJTAJÁBAN ÁLLÓ KATONA VISZONT JÓ HÉTEMELETNYI MÉLYSÉGET LÁT MAGA ALATT, AMIKOR KILÉP A „SEMMIBE”.

MH 86. Szolnok Helikopterbázissal. Az összehangolt képzés mindét fél hasznára válik, és kevesebbe is kerül a közös gyakorlás. A helikopterpilótáknak ugyanis időről időre karbantartó, gyakorlórepüléseket kell végrehajtaniuk, s ha már úgyis a levegőben vannak, hát csatlakoznak hozzájuk a gyorsreagálásiúak is. Ha például a Mi-24-es vagy Mi-17-es helikopterekkel lövészetet hajtanak végre, mennek velük a „könnyű vegyes” katonái is: ők a helikopterek fedélzetéről gépkarabéllyal és géppuskával hajtják végre előírt lövagyakorlatukat.

Így van ez most is: a pilóták a függést gyakorolhatják, miközben a gyorsreagálásiúak újra és újra lecsúsznak a kötélben. (S bár ez a függés – egy helyben lebegés – nem is olyan egyszerű dolog az időnként hatvan-hetven kilométeres szálló-

„Minyók” északról, saját extrákkal

FINN AJÁNDÉK

3307 ÉS 3309: KÉT OLDALSZÁM, AMELYEK FINN-MAGYAR „KÖZÖS NYELVEN” MAI KATONAI SZÁLLÍTÓHELIKOPTEREK TÖRTÉNETÉNEK LAPJAIN OLVASHATÓK...

A Finnország által felajánlott két katonai helikopterről 2010-ben érkeztek az első, hivatalos információk az MH 86. Szolnok Helikopterbázis szállítóhelikopter-zászlóaljához.

(A „finn történet” részleteibe Szabó Miklós alezredes, a zászlóalj parancsnoka segítségével avatjuk be olvasóinkat.)

A gépek eredeti lajstromszáma HS-11 és HS-13 volt, a magyar azonosítókat a gyári számból képezték a szakemberek. A szolnoki alakulatnak fel kellett készülni a kapott gépek üzemeltetésére. Maga a felkészülés persze azzal kezdődött, hogy műszaki és hajózó „szemmel” is meg kellett nézni a gépeket: milyen az állapotuk, a felszereltségük.

2010 decemberében szemrevételezésre került sor a finn különleges erők és a helikopteres műveletek képzéséért és fejlesztéséért felelős Utti Jaeger ezrednél, illetve az Utti település melletti repülőtéren. A magyar hajózók és

műszakiak, élükön Szabó Miklós alezredessel, a szolnoki szállítóhelikopter-zászlóalj parancsnokával, a hangárban rendezett körülmények között, kiváló műszaki állapotban lévő forgószárnyasokkal „találkoztak”. Az első benyomás azért is figyelemre érdemes, mert a helikopterek nemrég még repültek, s 2008-ban nagyjavításon is át estek.

A magyar csapat a finn kollégák szakmai, történeti előadásából megismerhette a két Mi-8-as „előéletét”, felhasználásuk eddigi területeit, így persze azt is, hogy mennyit repültek, mikor voltak „nagyjavítva”. Eszerint Finnország a Mi-8-as helikoptereket a hadsereg, illetve a határőrség kötelékében is használta, de később, átszervezések következtében, a határőr „minyók” is a hadsereghöz kerültek. A szolnokiak azt is megtudták, hogy e gépeket már az első nagyjavítás után átalakították, azaz, a hadsereg igényeinek megfelelően, többévlévű tettek.

OKOS ÉS ÜGYES

A helikopterek – mint kiderült – elő vanak készítve kutató-mentő feladatra, ehhez például az ajtó felett ott van a 270 kilogrammos teherbírású csörlő is. A magyar szakemberek megtudták még, hogy a gépek alkalmasak a finn körülmények és előírások szerinti ejtőernyős ugratások végrehajtására is.

Ami a további „újdonosságokat” illeti: a pilótafülke részben megváltozott; a gépekbe Finnország az európai repülési szabványoknak megfelelően, különböző berendezéseket épített be. A helikopterekben – a magyar Mi-17N-ekhez hasonlóan – időjárás-felderítő radarrendszer található, mely össze van kötve a GPS-alapú navigációs rendszerrel. A pilóták munkáját emellett VOR/DME-berendezés és ILS műszeres leszállító rendszer is segíti. Mindemellett persze megtartották az orosz irányszög-rendszert, hiszen az eredeti orosz berendezések szükségessé a helikopter üzemeltetéséhez.

Egyetlen An-124-esben érkezett Pápára a két finn Mi-8-as

A gépek ugyanúgy mozgathatóak, mint a magyar helikopterek

Műszerfal, kisebb extrákkal

Szabó Miklós alezredes

A cikkhez kapcsolódó videó a honvedelem.hu weboldalon Célkereszt haderőhíradójában!

A gépek ugyanúgy mozgathatóak, mint a magyar helikopterek

Műszerfal, kisebb extrákkal

A legfontosabb gyári rendszereket, így a műhorizontot és az irányszög-rendszert nem lehet kihagyni, legyen szó bármilyen modernizációról is. A finnek ezt úgy oldották meg, hogy ők a használat szempontjából tartalék, egyébként pedig a fedélzeti rendszerek szempontjából fő berendezésként megtartották. Fontos kiemelni, hogy ezek a rendszerek jelenleg is működnek, és mivel benne maradtak a Mi-8-asokban, a gépekkel együtt azokat is megkaptuk.

A helikopterek magyarországi lajstromba vételéhez, illetve légi alkalmassági bizonyítványaik megszerzéséhez mindenesetre alapvető feltétel, hogy minden rendszer üzemképes legyen, s üzemeltetésüket ismerjék a hajózók és a műszakiak egyaránt. Így, amíg a ha-

józók és a műszakiak nem rendelkeznek a helikopter műszaki üzembe helyezéséhez szükséges képességekkel, addig a gépeket „egyszerű” Mi-8-asként használhatják. Azaz, nem üzemeltetik a Finnországban beépített berendezéseket, nem repülünk ILS-t, VOR-eljárásokat. Csúppán a helikoptert, mint Mi-8-as típust használjuk tehát, amihez nem kellett semmit kiépitni. A technikai üzemeltetést illetően, a finn berendezéseket – az eltérő szabványok miatt – külön áramforrásról kell üzemeltetni, ezt a sajátosra az indítási folyamatba be kell építeni, és persze az ehhez nélkülözhetetlen ismereteket a szolnokiaknak meg kellett tanulniuk. E tekintetben sikerről számolhatunk be: a magyar hajózók és műszakiak rövid, egyhetes tanfolyam

keretében elsajátították a szükséges ismereteket, és a finn ajándékokkal, mint Mi-8-asokkal, el is kezdtek repülni.

KÖZÖS KINC

A két Mi-8-as helikopter az eredeti ütemtervek szerint március 15-től válik üzemkésszé. Erre a határidőre minden szakterület (a légijármű-javító, kiképzési szempontból a szállítóhelikopter-zászlóalj, azután a műszakiak az üzemeltetést és az arra való felkészülést illetően) felépíthetett egy ütemtervet. Ha a terv szerint halad mindenki, akkor elvileg legkésőbb március végétől, április elejétől használhatná a zászlóalj a forgószárnyasokat, és megkezdődhetne velük a kiképzés is.

A tervek szerint február 13-tól három hétig tartó felkészülési ciklus következik majd, amire finn szakemberek érkeznek. A gépeket berepülő két magyar személyzet számára már tartottak rövidített, egyhetes tanfolyamot, amelyen felkészültek a műszaki célú ellenőrző repülésekre, nemkülönben a Mi-8-as tí-

A radar jellegzetes formát ad a Kecskemétre tartó gépnek

Extra fényszórók a két főfutón

pus üzemeltetésére. A februári tanfolyamra visszatérve, a finn szakemberek (köztük hajózók és műszakiak is lesznek) megtanítják az összes olyan tudnivalót, melyek a gépek minden rendszerének, feladatának üzemeltetéséhez és ellátásához szükségesek. Ez az oktatás már nem csak a berepülő-személyze-

teknek szól, hanem mindazoknak, akik majd repülni fogják a helikoptert.

PUHUN SUOMEA

Azaz: én beszélek finnül. A Mi-8-asok joggal „mondhatják” el ezt magukról. A gépek számos olyan finn

3307, az egyik „finnugor kapcsolat”

„extrát” kaptak, amelyek az északi viszonyok közötti feladat-végrehajtást is segítik. S ezek maradnak a gépen, mint például a tehertér beépített plexilapjai, amelyek Magyarországon is hasznosak lesznek. A plexilapok praktikusságához néhány adalék: amikor levett tehertérrel repülnek és ejtőernyős ugrást hajtanak végre, a visszaáramló, hideg levegő nem jön be a kabinba. Finnországban, a sarkkörtől túli területeken igencsak hideg van, de az ottani ésszerűsítés nálunk is hasznunkra válik. A finn sajátosságok között említhető még a beépített Doppler navigációs rendszer is. Ez tipikusan a sarkkörtől navigációt segíti: mivel azokon a területeken a giroszkópos és a mágneses rendszerek nem eléggé pontosak, a Doppler-elvűt használják.

Tovább sorolja az érdekességeket: a finn forgószárnyasok „tele vannak lámpával”. SX 16 Nightsun reflektorból kettő is jutott a helikopterre, de a leszálló fényszórókból is kettő-kettő van a főfutókon és az orrfutó mellett. A faroklégcavart kifelé is, illetve a tehertér irányába is meg tudja világítani egy-egy fényszóró. Nem véletlen, hogy a gépeken sok a fényforrás, hiszen Finnországban fél évig éjszaka van.

Érdekesség, hogy a közismerten hideg Finnországban is megtartották az eredeti, orosz KO-50-es fűtésrendszert. Az orosz gyártó -40-től +50 Celsius-fokig tervezte a típus üzemeltetését, úgyhogy a KO-50-es kifűti a Mi-8-asokat, még a sarkkörtől túl is.

A TÁVOLABBI JÖVŐ?

A most kapott két helikopter 1982-ben készült, tehát 30 évesek. A típusra az orosz gyártó 35 éves naptári üzemidőt ad meg. A gépek nagyon jó állapotban vannak; később nagyjavításukra is szükség lehet, amihez csak egy arra kész és képes cég jöhet szóba.

Szabó Miklós alezredez, az MH 86. Szolnok Helikopterbázis szállítóhelikopter-zászlóalj parancsnoka a „finn történet” zárásaként elmondta: a 35 évnyi üzemidő nincs kőbe vésve. A gyártó ugyanis fenntartja magának a jogot, hogy bizonyos paraméterek alapján, a helikopterek alapos átvizsgálását követően, akár több évvel is megnövelje a naptári üzemidőt.

Rohamlövészek a kamerák keresztútjában

A POKOL ÖT HETE

MÁR-MÁR ÚGY TÚNT, HOGY 2011-BEN ELMARAD A ROHAMLÖVÉSZ-TANFOLYAM, A MAGYAR HONVÉDSÉG LEGKEMÉNYEBB, 33 NAPOS, VAGYIS ÖT HÉTEN ÁT TARTÓ KIKÉPZÉSE, ÁM — RÉSZBEN A MÉDIA ÉRDEKLŐDÉSE EREDMÉNYEKÉNT — MÉGIS MEGRENDEZTÉK, SŐT A HÍR TV FILMET IS KÉSZÍTETT RÓLA A POKOL ÖT HETE CÍMMEL, AMELY IMMÁR A HONVEDELEM.HU HONLAPON IS MEGTEKINTHETŐ, A HADERŐ HÁTTÉR MENÜPONT ALATT.

A filmet nézve majdhogynem testközelben érezzük a „Rohamlövész” felvarróra áhító katonák szenvedését. Azt hihetnénk, hogy a fizikai és lelki megpróbáltatások mellett a kamerák jelenléte hiányzott a legkevésbé a résztvevőknek, de a tanfolyamot vezető Farkas Gábor őrnagy, az MH 25. Klapka György Lövészdandár felderítőfőnöke kiábrándított minket: a foglalkozások intenzitása, az alváshiány és a szinte folyamatos éhezés miatt a katonák gyötrelmeit rögzítő tévések közelsége már se nem osztott, se nem szorított.

A 10. rohamlövész-tanfolyamot egyébként 2011 májusában rendezték volna, de a kurzus forráshiány miatt elmaradt. Az év második felében ugyanakkor egy tévécsatorna megkereste a Honvédelmi Minisztériumot „a végén

csak egy maradhat” típusú katonai valóság-show ötletével. A tárca a rohamlövész-tanfolyamot, az elképzelésekhez leginkább hasonlító kiképzést ajánlotta a stáb figyelmébe, amely végül mégsem élt a felkínált lehetőséggel. Az ügy érdekében megmozdult komoly kommunikációs apparátus viszont nem hagyta veszni a lehetőséget, s megkeresték a Hír TV-t, amelynek stábjá végül le is forgatta a filmet. Az alkotók nem akartak túl sok információt közölni, mivel nem ismeretterjesztő filmet készítettek. A szenvedést, a felvarróért folytatott küzdelmet akarták megmutatni, ezért lehet néha olyan érzésünk, mintha videoklipeket néznénk.

– Némileg változtatnunk kellett a tanfolyam menetén. A korábbi kurzusok során ugyanis a kiképzők általában nem tartották játékban azokat, akikről bizo-

Farkas Gábor őrnagy

san tudták, hogy nem kaphatják meg a felvarrót. Most azonban másként szólt a megállapodás: amíg a katonák nem adják fel, addig mi nem küldjük haza őket. A filmből ez ki is derül: a 18. napon már tudtuk, hogy a tizenkét, még állva maradt jelentkező közül csak öten vannak versenyben a felvarróért. Egy bizonyos létszám alá persze nem mehettünk, hiszen a résztvevőknek kötelezően kell tevékenykedniük: ha parancsnokokat akarunk képezni, akkor kellene emberek, akiket vezethetnek – mondta Farkas őrnagy. Hozzátette: a tévések követték a kiképzés forgatókönyvét, az ő kedvükért nem kellett megismételni semmit. Tizenegy forgatási napon több mint 100 óra anyagot vettek fel, ebből készült el az 56 perces film.

A rohamlövész-tanfolyamot egyébként 2002-ben hívták életre azért, hogy kiválasszák a legmegfelelőbb katonákat az éppen alakulófélben lévő Különleges Műveleti Zászlóalj számára. Az ötletgazda Koltai Arnold (ma már nyugállományú) alezredes volt, aki az általa is elvégzett kilenches – évente tíz alkalommal megrendezett – amerikai Ranger-tanfolyam mintájára szervezte meg a magyar változatot. Persze különbség bőven akad a két tréning között, már csak a hadseregek költségvetése közti differencia miatt is. Ugyanakkor a Rangerekkel szemben a hazai rohamlövészek éleslövészetet is végrehajtanak, tehát ebből a szempontból a magyar képzés élvez előnyt.

A tanfolyamon ma már megkötések nélkül bárki megmérettetheti magát. Jellemzően a fiatalabb, a húszas évei elején járó korosztályból kerülnek ki a jelentkezők, a legutóbbi tréning résztvevői közül a legtapasztaltabb katona sem töltött el négy évnél több időt a honvédség kötelékében. S miért vonzó a pokol öt hete? Mindenkit más és más motivál: a tavalyi képzést sikeresen elvégző fegyverttechnikus például azért jött el, mert a későbbiekben szeretne átkerülni harcoló beosztásba, a „Rohamlövész” felvarró megszerzése pedig kellő alapot nyújt ehhez: egyfelől hű képet ad képességeiről, másfelől jól jelzi szándékai komolyságát.

A tanfolyamot felváltva rendezik a szolnokiak és a tataiak, 2011-ben az utóbbi alakulat, tehát az MH 25. Klapka György Lövészdandár volt a házigazda.

A képzés Farkas Gábor őrnagy, felderítőfőnök irányításával zajlott, aki tisz-

teletet parancsoló szakmai előélettel mondhat magának. Tudását az USA hadseregének számos kurzusán, például a Ranger-, a haladó lövésztisztai és az ejtőernyős tanfolyamon, vagy épp a különleges műveleti erők tisztai kvalifikációs tanfolyamán csiszolta, emellett összesen 12 hónapot szolgált afganisztáni misszióban. Segítői zömmel a Klapkadandár állományából kerültek ki, de érkeztek szakemberek például Szolnokról, Debrecenből és Hódmezővásárhelyről is; többségükben olyanok, akik már kiképzőként vettek részt rohamlövész-tanfolyamon, s komoly missziós tapasztalattal is rendelkeznek. Embert próbáló öt hétről beszélünk, amit jól szemléltet az, hogy az elmúlt tíz évben mindössze hatvanan érdemelték ki a „Rohamlövész” felvarrót, a lemorzsolódás pedig egy-egy kurzus alkalmával közel 90 százalékos. A jelentkezők 25–30 százaléka már az első napon kiesik, az első hét végére pedig megfelelődi az állomány. A legnagyobb szelekciót évről-évre a tereptan-foglalkozás (vagyis az egyéni tájékozódás az erdőben) hozza; mint a filmből kiderült, ezen a próbán most sem brillíroztak a jelentkezők. Mindazonáltal Farkas őrnagy nem tartja elitképzésnek a tanfolyamot, sőt, ahogy fogalmazott, ennek kellene lennie a minimumszintnek a harcoló alakulatoknál.

– Igyekszünk olyan körülményeket, szituációkat teremteni, amelyek a lehető legjobbban hasonlítanak az általunk a

hadműveleti területen, elsősorban Afganisztánban tapasztaltakhoz. Ebben eltér ez a kurzus egy átlagos kiképzéstől, nem beszélve az intenzitásáról, hiszen a jelentkezőknek az öt hét során napi 20 órát kell különböző feladatok megoldásával tölteniük. Mindazonáltal mi nem megtörni akarjuk őket, a motivációjukat teszteljük: mennyire akarják a „Rohamlövész” felvarrót, de mindenekelőtt arra vagyunk kíváncsiak, hogy alkalmasak-e harctéri parancsnoknak – mondta Farkas Gábor őrnagy.

Egy vezetőnek tudniillik a hadműveleti területen akkor is helyes döntést kell hoznia, ha őt és embereit az ellenség tűz alatt tartja. A tapasztalatok pedig azt mutatják, hogy a rohamlövész-tanfolyamot elvégzettek nemcsak a fizikai és a harcászati képességek tekintetében állnak az átlag felett, hanem magabiztosabbak, s gyorsabban hoznak döntést a legveszélyesebb szituációkban is. S mit nyer ezzel a képzéssel a Magyar Honvédség? Mindenekelőtt példaképeket, követhető vezetőket, egészen a tisztos és altisztai állománytól kezdve.

A jelöltek értékelése egyébként részben az objektív képet adó tesztekért történik, a felvarró adatléséről azonban a kiképzők végső során szubjektív benyomások alapján döntenek.

– Hiszen miről ismerjük meg a jó parancsnokot? Arról, hogy a katonái kérdés nélkül követik-e őt bárhová, avagy sem. A kiképzőknek ezt kell megítélniük a 33 nap alatt – jegyezte meg az őrnagy.

A Magyar Honvédség a Facebookon

INFORMÁCIÓS HADISZTRÁDA

Saját Facebook-profilot hozott létre a Magyar Honvédség: a 2011. december 22. óta működő oldal elindításának szükségessége a Honvédelmi Minisztérium kommunikációs stratégiájában is megfogalmazódott.

– A közösségi hálón történő megjelenéssel a honvédségről kialakult negatív képet is szeretnék megváltoztatni – mondta a felületet gondozó HM Sajtóiroda munkatársa, Szecsey István.

– Le akarunk számolni a különböző szereoptíciókkal és tévhitekkel, emellett szeretnénk a honvédséget érintő ügyekben pontos és hiteles tájékoztatást adni. Fontos ez, mert például az afganisztáni szerepvállalásunkról, a Gripen-bérlés meghosszabbításáról, vagy éppen a tervezett helikopter-beszerzésről a közelmúltban számos téves információ látott napvilágot. Cél az is, hogy újra vonzóvá tegyük a honvédséget, ezzel együtt pedig a katonai hivatást. Szeretnénk ismét közelebb hozni egymáshoz a társadalmat és a haderőt, átfórmálni a gondolkodást: a honvédség fiatalos, a honvédségben vannak követhető életpályák.

Az első hónapok statisztikáiból kiderül, hogy az oldalt leginkább a 25–34 év közötti férfiak látogatják, őket pedig a 16–24 év közötti férfiak követik. Éppen

ezek azok a korcsoportok, amelyeket a tradicionális média útján nehezebb megszólítani. Közülük rengetegen használják a közösségi médiát, például a Face-

bookot, amelyen gyakorlatilag minden releváns információ megjelenne magukról. E felületeken nap mint nap töltenek el hosszabb-rövidebb időt az említett korosztályokba tartozók, s e-mailek küldözgetése helyett chat-en beszélnek meg dolgaikat, hiszen így lényegesen gyorsabb az információáramlás. Őket tehát elsősorban a Facebook, illetve az ahhoz hasonló közösségi oldalakon lehet elérni.

A Facebook-profil mindazonáltal naponta illik megfelelő minőségű és mennyiségű tartalommal frissíteni, ami azonban egy idő után számos ügynökségnek, cégnek, szervezetnek gondot jelent. Nem úgy a Magyar Honvédségnek, amely ki-

A HATÉKONYABB ÉS GYORSABB TÁJÉKOZTATÁS JEGYÉBEN A MÚLT ÉV VÉGE ÓTA EGY ÚJABB KOMMUNIKÁCIÓS CSATORNÁN, A KÖZÖSSÉGI HÁLÓN IS ELÉRHETŐ A MAGYAR HONVÉDSÉG: A [FACEBOOK.COM/MAGYARHONVEDSEG](https://www.facebook.com/magyarhonvedseg) CÍMEN MEGTALÁLHATÓ OLDALLAL A TÁRCA REMÉNYEI SZERINT EGYSZERÜBBÉ VÁLIK AZ ÉRDEKLŐDŐK MEGSZÓLÍTÁSA.

figyhatatlan a témákból. Éppen emiatt néz szép jövő elé a Honvédelmi Minisztérium kommunikációs cége, a Zrínyi Média által tavaly novemberben útjára indított Célkeresztben című magazinnal, amely a honvedelem.hu honlapon, önálló banner alatt érhető el. A minden héten pénteken jelentkező Haderő Híradóval a Zrínyi Média, illetve a nagy televíziós gyakorlattal rendelkező munkatársai a több mint hat évtizedes múltja visszatekintő Katonai Filmstúdió örökségét folytatják.

– A stáb által készített felvételek kezdetben a honvedelem.hu-n az adott témát feldolgozó írás mellé kerültek afféle illusztrációként, ám egy idő után úgy gondoltuk, hogy ezeket az anyagokat érdemesebb lenne magazin formájában, önállóan megjeleníteni a honlapon. A tárca vezetésének egyetértésével, a HM Sajtóiroda támogatásával megszületett tehát a Célkeresztben című műsor, amelynek premierjére végül 2011. november 11-én került sor – emlékezett vissza a kezdetekre Zsalakó István, a Zrínyi Média HM Kommunikációs Kft. kiadói főszerkesztője.

Egy-egy adás az aktuális hét fontosabb eseményeit dolgozza fel, emellett bizonyos témákhoz stúdióbeszélések, háttéranyagok is kapcsolódnak. A heti hírosszefoglalók, riportok, tudósítások mellett január végén elindult a Célkeresztben haditechnikai rovata, ami remek lehetőséget kínál arra, hogy még közelebb hozza a honvédséget az érdeklődőkhöz. Szintén januárban – több próbafelvételt követően – döntés született a műsorvezetők személyéről is: a Honvéd Együttes két színművésze, Fazakas Júlia és Boocsor Salló Lóránt egy-

mást váltva vezeti a műsort. Magazinunk nyomdába kerülésével egy időben debütál a háromdimenziós grafikával készült új stúdióháttér (virtuális stúdió), s a stáb is bővül egy szerkesztővel.

A Célkeresztben jelenleg kizárólag az interneten tekinthető meg, de készítői komolyabb tervek is dédelgetnek: szívesen látnák műsorukat a közszolgálati adók valamelyikén. Az erre irányuló tárgyalások során természetesen szükség lesz a Honvédelmi Minisztérium segítségére is.

A helyi televíziók szintén potenciális partnerek lehetnek: a Zrínyi Média már fel is vette a kapcsolatot a katonavárosokban működő médiaszolgáltatókkal, amelyeknek a helyőrségekben élő hivatásos és szerződéses állomány fontos célközönségük. A vidéki szerkesztőségek némelyikével a korábbiakban már együttműködött a HM kommunikációs

cége, közülük több átvette például a Tisza Többnemzeti Műszaki Zászlóalj Szőke Lavina 2011 gyakorlatáról készült filmet. Az eddigi visszajelzések egyébként biztatóak: a helyi tévék nem zárkóznak el a felvetéstől, sőt örülnek, hogy kész műsort kapnak.

– A honvedelem.hu-n nem csupán a Célkeresztben adásait tekinthetik meg a katonaelet iránt érdeklődők. A szerkesztőség munkatársai egy átlagos hétköznapon 10–15, főként a Magyar Honvédség életével, missziós szerepvállalásaival kapcsolatos írást töltenek fel a honlapon. Hétfévenként ennél valamivel kevesebb, 8–10 hírral frissül a honvedelem.hu, amely magyar és angol nyelven is tájékoztatja az olvasókat. Az oldalt egyébként hét közben naponta 5500–6000 látogató keresi fel, szombaton és vasárnap ez a szám 4500–5000 között van – tudtuk meg Szűcs László főszerkesztőtől.

Hazai, külföldi és missziós hírek, haditechnika, illetve a hadtörténelmi témájú írásokat összegyűjtő múltidéző: ezek a honlap legfontosabb rovatai. Külön kell szólnunk még a digitális könyvtárról, ahol a Zrínyi Média gondozásában megjelent könyvek, folyóiratok, illetve a Magyar Honvéd magazin korábbi számai találhatóak meg elektronikus formában. A honvedelem.hu-ról emellett számos, tartalmában hasonló internetes oldalra is eljuthatunk: külön link mutat a hadisir.hu-ra, a komány.hu-nak a Honvédelmi Minisztériummal foglalkozó aloldalára, továbbá a katonai újságírókat tömörítő európai szervezet (EMPA) és a NATO honlapjára.

Hajdanvolt helyőrségek (7.)

KALOCSA

AZ ELSŐ KATONAI SZERVEZET — EGY KATONAI KÓRHÁZ — 1849-BEN TELEPÜLT RÖVID IDŐRE A VÁROSBA, A FOKTÓI ÚTI ÉS A MISKEI ÚTI LAKTANYÁK CSAK MAJD' SZÁZ ÉV MÚLVA KÉSZÜLTEK EL. KALOCSA „ARANYKORÁBAN” KÖZEL NÉGYEZER SORKATONA ÉS LEGALÁBB KÉTEZER HIVATÁSOS TISZT ÉS TISZTHELYETTES SZOLGÁLT ITT. MA EGY RAKTÁRBÁZIS VAN A HELYŐRSÉGBEN...

Az ötvenes évek végén Li-2-essel viitték egy ünnepségre a kalocsai zenekart.

Kalocsa „véderő” szerepe a paksi atomerőmű üzembe állítását követően értékelődött fel. Egy támadás esetén ugyanis az erőmű védelme az itteni katonák feladata lett volna. Bóna Pál nyugállományú alezredes „Kalocsa, a katonaváros” című dolgozatából kiderül, hogy 1950-től tizenegy magyar

és egy szovjet alakulat állomásozott itt, de a város nevének hallatán mégis szinte csak az MN 37. Budapesti Forradalmi Ezred és az MN 1549 Harckocsiezred jut mindenkinek az eszébe. Ennek viszont nagyon egyszerű a magyarázata: ezeknél az ezredekénél képezték ki az (egyetemi, főiskolai) előfelvételseket. A harckocsizóknál a műszaki érdeklődésű fiatalok, a lövészeknél pedig a leendő jogászok és bölcsészek töltöttek itt tizenegy hónapot. Sok, mára ismertté vált politikus, színész és sportoló szolgált a helyőrségben, és itt volt előfelvételis Czinege Lajos hadseregtábornok fia is. Az akkori honvédelmi miniszter rendszeresen látogatta a gyereket, s bár civilben, „átlagos” apaként jött, a látogatási napok előtt mégis az egész laktanya festett és takarított. A katonák viszont pont egy ilyen apa-fiu találkozásnak köszönhették a szabadidőruhát: a kék melegítőt, piros szegélyű atlétatrikóval és fehér tornacipővel. Ezeket az „extrákat” azért rendszeresítették a hadseregben, mert a miniszter meglátta a fiát lengő szárú zöld gatyában és szakadt trikóban. A sorkatonáknak akkor még nem volt sportöltözetük.

A „kalocsai fiúk” – bár az élményeik különböző „előjelűek” – sosem felejtik az itt eltöltött hónapokat, ezt az internetes írásaik is bizonyítják. Még élnekben

Szabó ezredes szeretője, ha unokái is a katonai pályát választanák; a kardot már kifaragja a fiúknak.

ben élnek a katonaemlékek azokban, akik éveket szolgáltak a helyőrségben. Szabó János nyugállományú ezredes például 1952-ben gyerekként „vonult be” a katonasághoz; vagyis nap mint nap a laktanyába, ahol édesapja a 37-es ezred szállítószázadának parancsnokaként szolgált.

– Néhány évvel később, már a Kosuth Lajos Katonai Főiskola hallgatójaként, minden csapatgyakorlatomat Ka-

1953. május elseje: az Érsekertben együtt ünnepelt a város a helyőrség katonáival.

locsán töltöttem. Negyedévesként lettem a 6. „kukta” század parancsnoka. Ez az aleggység pesti szakácsokból és pincérekéből állt, akiket két hónap képzés után a minisztériumba és a honvédségi üdülőkhöz vezényeltek. Minden hájjal megkent srácok voltak, az Astoriából, a Mátyas Pincéből és a Gellért Szállóból vonultak be. Civilben dollárral sefteltek, nagyon nem akartak „katonáskodni”. Mégis sikerült szót értenünk. A búcsúzások kaptam tőlük egy emléklapot, amelyen ez olvasható: „A legnagyobb gondot az a gyilkos vigyázzmenet okozta, amely a sok gyakorlásnak köszönhetően ma már csak kicsit hasonlít az éltes mosónő lábujihegyen való settenkedéséhez.”

Szabó ezredes édesapja őrnagy volt, a felesége nyugállományú zászlós, a fia rendőr százados, jogász lánya a HM-ben töltötte a gyakorlati idejét, anyósa pedig a kiskunfélegyházi hadosztály szakácsaként dolgozott. Az ezredes nem szakadt el a seregtől: a Magyar Tartalékosok Szövetsége Bács megyei elnöke, a KatonaSuli programban katonai alapismereteket tanít a kecskeméti Gáspár-szakközépiskolában és vagyonőr a Honvédelmi Minisztérium egyik gazdasági társaságánál.

Cserhádi Ákos nyugállományú mérnök alezredes is ezer szállal kötődik Kalocsához. Harckocsi-technikusként végezte a főiskolát, az akadémia után lett a harckocsiszred technikai helyettese. Az ezred felszámolása után a szabadszállási harckocsidandárhoz helyezték, de két év múlva ez is megszűnt. Tapolcára került, aztán Egerbe, ahonnan az ottani harckocsidandárral jött

Ennyi maradt Cserhádi alezredes tankjaiból.

HAGYOMÁNYŐRZŐK

A katonaemlékeket napjainkban három társadalmi szervezet ápolja Kalocsán: a 24. Harckocsiszred Baráti Kör Egyesület (elnök: Cserhádi Ákos nyugállományú mérnök alezredes), a Kalocsai Légvédelmi Katonák Hagyományörző Köre (elnök: dr. Kovács György nyugállományú mérnök ezredes) és a Fegyveres Erők és Rendvédelmi Szervek Bajtársi Egyesülete (elnök: Várszegi Lászlóné bűntetés-végrehajtási törzsszázlós). Ugyanakkor alakulóban van az 1982–1991 közötti években hivatásos tiszthelyettes- és tartalékos tisztképzést folytató Mészáros Lázár Kiképző Központ Bajtársi Egyesülete – az előkészítő bizottság elnöke: Bóna Pál nyugállományú alezredes.

vissza Kalocsára – ezt a dandárt négy év múlva számolták fel. Az MH Hadi-technikai Ellátó Központ kalocsai rak-tárának a parancsnokaként vonult nyugállományba 2002-ben, a következő évben pedig megkezdődött a T-55-ös harckocsik megsemmisítése. A darabolást a tankok „anatómiájának” szakértője, Cserhádi alezredes irányította.

– Soha nem gondoltam, hogy nekem kell majd ócskavasat csinálni belőlük, kohóméretre vágtuk össze őket – mutatja a régi fotókat az alezredes. – Nem vagyok érzélgős ember, de amikor először nekikezdtem egy olyan tank bontásához, amelyiket „személyesen ismertem”, bizony hevesen dobogott a szívem.

Cserhádi alezredes lélekben „tankos” maradt: mostanában segíti az egykori ezred történetét feldolgozó könyvek kiadását, és volt kollégáival egy emlékpark kialakításán fáradozik.

Bár rövid időt töltött a helyőrségben, mégis szép emlékekkel gondol Kalocsára a lövészesred egykori parancsnoka, dr. Urbán Lajos nyugállományú altábornagy is.

– Korábban teljesen feltöltött alakulatoknál szolgáltam, az itteni első soraközön pedig azt láttam, hogy a zenekar majdnem akkora létszámú, mint az ezred – emlékszik vissza az altábornagy, aki jelenleg az OTP horvátországi leánybankjának biztonsági igazgatója Zadarban. – Akkor értettem meg, hogy mi-

lyen fontos szerepük van a tartalékosoknak a honvédelmében. A hivatásos hadsereg nem nélkülözheti a tartalékos kiegészítést, ezért készítettem a diszertációmát a „Tartalékos erők helye, szerepe és működésének aspektusai a magyar nemzeti haderőben” témában.

Magyar József nyugállományú alezredes harckocsizó hadnagyként került a kalocsai ezredhez, az akadémia után pedig egy kis „kitérővel” ugyan, de ismét visszajött a városba, immár a lövészekhez.

– A hatvanas években a két alakulat tagjai közt dúlt a fegyvernemi sovínizmus, előfordult, hogy a városban a lövészkatonák összeverekedett a páncélosal. A harckocsivezetőket általában a traktorosok közül válogattuk, de egyszer egy villamosvezetőt is „kaptam”, akivel többször is beleborultunk az árokba: képtelen volt kanyarodni a tankkal. A lövészekkel is sok gyakorlaton voltam, úgy ismertem a Bakonyt, mint a tenyereket. Egy éjszaka például a KUNSAĞ '79-en nekem kellett elvezetni a hadosztályparancsnok-helyettesemet a harc-

Magyar alezredes nyugállományba vonulása után „beleszeretett” az ásványokba.

álláspontjára. Egy miniszteri szemlén pedig – itt döntnök voltam – a lenti ezred egyik zászlóaljja tévedt el. Megtaláltam őket, de mire visszaértünk az ezredükhöz, vége lett a gyakorlatnak.

A kiskunfélegyházi hadosztály zenekara is Kalocsán, a lövészesred lakta-nyájában kapott helyet. A zenekar utolsó karmestere Filus Antal nyugállományú őrnagy volt, akit a honvédelmi miniszter Egressy Béni-díjjal tüntetett ki, szülővárosa, Kecel, díszpolgárává választotta, és megkapta Bács-Kiskun megye közművelődési díját is. A zenekart pedig kétszer tüntették ki a „Pro Urbe Kalocsa városért” elismeréssel.

A Kalocsai Légvédelmi Katonák Hagyományörző Körének tagjai minden évben megemlékeznek a jogelőd MN 23 14 Légvédelmi tüzérezred megalakulásáról.

Nyugállományba vonulásakor Filus őrnagy emlékebe hozvitt a karmesteri pálcáját.

– Először 1989-ben akartak megszüntetni minket, de ez ellen a Kalocsai Néplap tiltakozó akciói szervezett. Harmincezer aláírást gyűlt össze, dr. Dankó László érsek és az akkori polgármester is mellénk állt, a miniszter végül visszavonta a már aláírt parancsot – em-

A KIVÉTEL...

Hajdanvolt helyőrségeinkről szóló sorozatunkban jobbra azt írhattuk: az egykori katonaeletnek már csak az emlékezete maradt fenn. Kalocsa „csőppnyi” kivétel. Néhány aktív katona szolgál még a városban. A Foktói úti laktanyában található ugyanis az MH Logisztikai Ellátó Központ 8. kijelölt állandó raktára, ahol honvédelmi célra feleslegessé minősített eszközöket tárolnak.

A hajósi harcászati gyakorlópályán karbantartásában a műszakiai is segítettek.

senki nem tudott megmenteni minket. Tóth Mihály nyugállományú alezredes fiatal hadnagyként kérte magát Kalocsára, végül zászlóaljparancsnokként vonult nyugállományba.

– Egy éjszakai menet alkalmával mi is alaposan eltévedtünk a Bakonyban – mondja. – Elbőbiskoltam, félálomban határoztam meg az útirányt, a szovjetek szupertitikos bázisánál, Tótvázasnyban kötöttünk ki. Amikor megtaláltuk végre

a táborhelyünket, akkor vettem észre, hogy az előző nap légideszanttra kijelölt száradomat elfelejttem „magammal hozni”. Két századdal folytattam a „harcot”, az előjárónak pedig azt jelentettem, hogy a harmadikat tartaléknak hagytam hátra.

Farkas László kalocsaiaként jókora parancsnoki sofőr lehessenek – emlékszik vissza az egykori szakaszvezető. – Reggeli tornára, konyhaszolgálatra, őrség-

– Azt is a „mentorom” intézte el, hogy parancsnoki sofőr lehessenek – emlékszik vissza az egykori szakaszvezető. – Reggeli tornára, konyhaszolgálatra, őrség-

Kattintással kereshető múlt

VIRTUÁLIS TEMETŐ

A Zrínyi Média HM Kommunikációs Kft.-vel együttműködésben, közel egy éves előkészítő munka eredményeként 2011. december 8-án indult el a hadisir.hu: a bevezetőben említetten túl, létrehozásánál fontos szempont volt az is, hogy a hozzátartozók valamilyen módon információhoz juthassanak a hős halált halt családtagjaikról. Ehhez ad segítséget a honlap keresőfelülete, amely jelenleg a második világháborúban a keleti fronton, illetve a történelmi Magyarország területén elesett több mint 70 000 katonára és munkaszolgálatos adatait tartalmazza. Az adatbázis nagyrészt a második világháborús veszteségutak alapjának tekinthető – dr. Bús János nyugállományú alezredes

és dr. Szabó Péter alezredes által jegyzett – két kötetes Béke poraikra című könyvre épül. A program használata egyébként roppant egyszerű: elég a keresett személy nevét beírni ahhoz, hogy rátaláljunk a háborúban elesett, meghalt hozzátartozónkra.

Találhat esetleg az alapadatok (név, rendfokozat, születési idő, anyja neve, az elhalálozás ideje, helye) mellett feltehetően a HM Hadtörténelmi Intézet és Múzeum gyűjteményéből származó veszteségi katonák is; ezeket a Szovjetunió ellen intézett támadástól, 1941. június végétől egészen a háború lezárásáig készítette a HM 22. (veszteségi) osztálya, az alakulatoktól kapott veszteségi jelentések alapján. A dokumentumon a

katonai személyes adatai, rendfokozata, csapattestének, illetve állománytestének neve mellett az is szerepelt, hogy mi történt vele a frontszolgálat idején, s ebben az esetben nem feltétlenül csak a halálesetre kell gondolnunk. Ha az illető megbetegedett, megsebesült, megsérült, hadifogságba esett vagy eltűnt, azt is ezen az okmányon tüntették fel.

– Bár a második világháborús veszteségi nyilvántartások közül a HM 22. osztálya által kiállított katonák az egyik legfontosabb, a veszteségekről ezek is csak 1944 őszéig adnak teljes képet. Miután ugyanis hazánk hadművelési területté vált, az alakulatok már nem minden esetben tudták megkülönböztetni a veszteségi jelentéseiket a minisztériumnak – muta-

A cikkhez kapcsolódó videó a honvedelem.hu weboldal Célkereszti haderőhíradójában!

AMI MANAPSÁG NEM
ÉRHETŐ EL AZ
INTERNETEN, AZ NEM
LÉTEZIK A 20 ÉVNÉL
FIATALABBAK SZÁMÁRA.
EZÉRT VÁLASZTOTTA
ÉPPEN A VILÁGHÁLÓT
A HM KATONAI
HAGYOMÁNYŐRZŐ
ÉS HADISÍRGONDOZÓ
OSZTÁLY AHHOZ,
HOGY FELKELTSE
AZ IFJABB GENERÁCIÓK
ÉRDEKLŐDÉSÉT
A HADISÍRGONDOZÁS
IRÁNT.

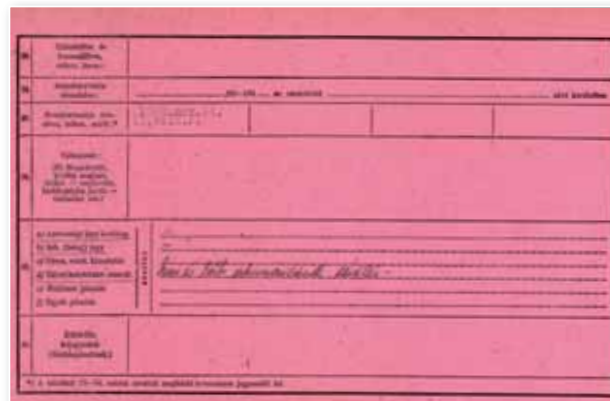
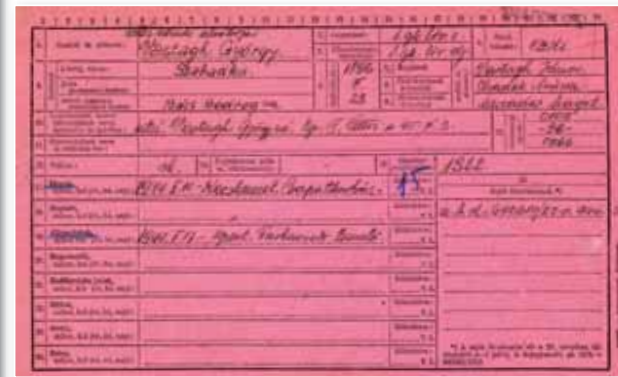
tott rá Maruzs Roland őrnagy, a HM Katonai Hagyományőrző és Hadisírgondozó Osztály vezetőjének helyettese. Hozzátette: a honlap adatbázisában 70 000 név szerepel, de csak 50 000 katonon. Mindez azt jelenti, hogy 20 000 elhunyt adatai egyéb dokumentumok, különböző levéltári források, korabeli nyilvántartások feldolgozásának eredményeként válhattak publikussá. A lehetőségek széles spektrumából merített információkat, születési és halálozási idejüket, a kereső adatlapján más adatok szerepelnek, mint a mellette megjelenő veszteségi katonon. Mivel tekintélyes adatmennyiségről van szó, a pontosítások sok időt vesznek igénybe, ezeket folyamatosan végzzük. A segítő szándékú észrevételeket természetesen köszönettel vesszük, s ellenőrzés után javítjuk az adatokat.

A veszteségi katonokon túlmenően,

a honlapon azokról a gránittáblákról készült fotók is megtekinthetők, amelyek az egykori doni hadművelési területen létesített – 2003. május 28-án felavatott – 3,5 hektáros rudkinói II. Magyar Katonai Temetőben lettek elhelyezve.

– Rudkinóban eddig több mint 19 000 hős halottunk újratemetésére került sor, közülük már mintegy tizenkétezer sikerült beazonosítani. Nevüket, rendfokozatukat, születési és halálozási idejüket, továbbá eredeti sírjuk helyét (tehát ahonnan az exhumálás történt) egy-egy gránittáblára vésték fel; ez a tábla a keresőben is megjelenik – jegyezte meg az osztályvezető-helyettes.

Az első bécsi döntést követő, 1938. novemberi felvidéki bevonulástól a második világháború végéig több mint tízezer, hős halált halt magyar katonára részletek valamilyen posztumusz kitént-

A veszteségi katonák előlapján olvashatók a személyes és katonai adatok, valamint a veszteség jellege, ideje, továbbá az eltemetés helye, időpontja, míg a hátlapon megtaláljuk a halálozás okát, hol szűkszavúan, hol alapos részletességgel leírva.

tésben. A honlap keresőjében a posztumusz kiténtetett adatai mellett előtűnik az adományozott kiténtetés fotója, a kurzort a képre illesztve pedig elolvasható annak pontos megnevezése is.

A honlapot folyamatosan fejlesztik, így azon a tervek szerint megjelennek majd az első világháborúban

A rudkinói II. Magyar Központi Katonai Temetőben közel húsz ezer hősi halottunk aluszza örök álmát.

elesett katonáink adatai is. Az adatbázis építését nehezíti, hogy hazánkban az első világháborús veszteségi nyilvántartások az 1950-es években megsemmisítették, így azok ma már csak a bécsi hadilevel-tárban, a Kriegsarchivban érhetőek el. A kutatást ugyanakkor az osztrák fővárosban is több tényező hátráltatja: az iratok például nincsenek elektronikusan feldolgozva, így összességében nyolcmillió dokumentum vár átvizsgálásra; ennyit

tesz ki a teljes veszteségi nyilvántartás, ami ráadásul a német ábécé szerint van rendszerezve, s nem egy papírt gót betűkkel írtak. A HM Hadtörténelmi Intézet és Múzeum (illetve jogelődje) egyébként az 1920-as évek óta két szakembert delegál a Kriegsarchivba. Az ő munkájuk eredményeként ma már 50 000, az első világháborúban elesett honfitársunkról vannak információink. Összehasonlításként: a konfliktus négy évében, 1914 és

1918 között 600 000 katonát vesztettünk, tehát tennivaló akad még bőven.

– Mindazonáltal nem várunk az első világháborús adatbázis teljes elkészültéig: amint lehet, feltöltjük a honlapra a már birtokunkban lévő mintegy 50 000 elesett magyar katona nevét – mondta Maruzs őrnagy.

A történészek emellett dolgoznak egy második világháborús hadifogoly-adatbázis összeállításán is. Ez szintén időigényes munka, hiszen a szakembereknek három adathalmazt kell összevetniük: az eltűntek, illetve a hadifogságból visszatértek névjegyzékét, továbbá azt az orosz (cirill betűkkel írt) adatbázist, amely a szovjet hadifogságban meghalt 68 000 magyar katona nevét tartalmazza.

Az említettekén túl, a honlapon olvashatunk még a magyar hadisírgondozás történetéről, illetve e tevékenység jogszabályi hátteréről, de található információkat a külföldi hadisírgondozó szervezetekről, valamint a HM Katonai Hagyományörző és Hadisírgondozó Osztályról is. Az oldal ráadásul nemrég újabb menüponttal, a nemzetudat fenntartása, a hősi halált halt katonáink emlékének ápolása érdekében újtára indított hősök arcképcsarnokával bővült. Ehhez kapcsolódóan a hadisírgondozók egy felhívást is közzétettek: várják azok jelentkezését, akiknek hozzátartozója az első vagy a második világháborúban hősi halált halt, esetleg eltűnt, és rendelkeznek az illetőről fényképpel. Az osztály részére eljuttatott felvételek ezen a felületen, tehát a hősök arcképcsarnokában jelennek meg.

A folyamatosan bővülő menüpontban jelenleg több mint 300 fotó tekinthető

A honlap bannerje az egységes hadisírlé: egy rohamsíka, alatta kard, két oldalán tölgyfaág. A HM Katonai Hagyományörző és Hadisírgondozó Osztály ezt a jövőben szeretné elhelyezni minden, általuk felújított hadisíron.

– A Székely Hadosztály egykori parancsnokának, Kratochvil Károly tábornoknak az Újköztemetőben található – tavaly felújított, december 13-án újraavatott – síremlékére már rá is került – tudtuk meg Maruzs Roland őrnagytól.

meg, például vitéz alsótörjai Vastagh György ezredesé, aki a második világháború idején az 1. gépkocsizó ezred parancsnoka volt. Megjárta a doni harcot, ottani helytállását magas kitüntetéssel ismerték el. Nevéhez fűződik Arad 1944. szeptemberi visszafoglalása, igaz, a város csak rövid ideig maradt a magyarok kezén, a szovjet előrenyomulást ugyanis nem lehetett feltartóztatni. 1944.

október 9-én Szentesnél súlyosan megsebesült, másnap a kecskeméti hadikórházban hunyt el. Posztumusz megkapta az egyik legmagasabb katonai kitüntetést, a Magyar Tiszti Arany Vitézségi Érmét, melyet a második világháború

folymán mindössze huszonkét magyar és egy német tiszt érdemelt ki. Balatonalmádban aluszza örök álmát: személyében a honvédség olyan katonát veszített, aki minden beosztásában és minden időben helytállt, példát mutatott.

Ugyancsak posztumusz kapta meg a Magyar Tiszti Arany Vitézségi Érmét vitéz Barankay József százados, egy akkoriban újnak számító csapatnem, a Zrínyi rohamtárcakkal felszerelt rohamtüzérség egyik jeles képviselője. Róla feljegyezték, hogy a frontra indulása előtt azt mondta édesanyjának: nem fog élvé visszatérni a háborúból. Így is tör-

tént: 1944 nyarán, a galíciai hadszíntéren elesett. A nyugat-ukrajnai Ivano-Frankivszk (vagy ahogy a várost akkoriban nevezték: Sztaniszlav) temetőjében helyezték örök nyugalomra. Ez a sírkert ma már nem létezik, helyén egy park áll. Ugyanakkor az idén valóságilag sikerül megállapodást kötni az ukrán féllel, melynek eredményeként a helyszínen a magyar hadisírgondozók emlékművet állíthatnak a háború idején ott eltemetett mintegy háromszáz katonánk tiszteletére.

Barankayhoz hasonlóan, szintén fontos szerepet játszott egy másik új csapatnem, az úgynevezett ejtőtornyos keret felállításában az a vitéz Bertalan Árpád őrnagy, aki már az első világháborúban is – mint hadnagy – komoly érdemeket szerzett. Tolmeinnél például csapatával nagyszámú olasz hadifoglyot ejtett, s több löveget zsákmányolt, ami-

vel kiérdemelte a Tiszti Arany Vitézségi Érmét. A háború után is maradt a hadsereg kötelékében, 1928-ban megkapta a katonai Mária Terézia-rend lovagkeresztjét. A magyar katonai ejtőtornyos atyja 1941. április 12-én halt hősi halált: a Délvidékre indult bevetésre, ám az őt és embereit szállító vezérgép kevéssel a veszprémi felszállást követően lezuhant és kigyulladt.

Bertalan mindössze másfél évvel élte túl vitéz Mike József ezredes, az egri magyar királyi Dobó István 14. honvéd gyalogezred parancsnoka, az első magyar ezredparancsnok, aki elesett a Donnál. Groteszk módon vesztét egy tábornoki szemleút okozta. 1942. október 3-án a német XXIV. páncéloshadtest parancsnoka, Freiherr von Willibald Langemann-Erlencamp páncélos tábornok Mike ezredes csapatainak állásából kívánta szemrevételezni az ellenséges vonalakat. A német parancsnok látogatásának senki sem örült, hiszen köztudott volt róla, hogy amióta Kurszknál az előző év őszén elvesztette fiát, szabályszerűen keresi a halált. Fittyet hányva mindenféle figyelmeztetésre és a józan észre, még az első vonalban is teljes tábornoki díszben mutatkozott. A szovjet tüzezek persze éltek is a kínálkozó lehetőséggel, aknatafakat azonban Langemann-Erlencamp mellett végzett további három katonával, köztük Mike József ezredessel, aki posztumusz megkapta a Magyar Erdemrend Tisztkerestje Hadidíszítménnyel, Kardokkal elnevezésű kitüntetést.

A HAZÁMAT SZOLGÁLOM

Kétezer-tizenkettő januárjában az alábbi honvédelmi miniszteri elismerések átadására került sor.

Magyarország honvédelmi minisztere az MH Támogató Dandár napja (2012. január 16.) alkalmából adományozta a **Babérkoszorúval Ékesített Szolgálati Érdemjel**et Dezső Imre őrnagynak, a **Szolgálati Érdemjel ezüst fokozatát** Sárosi Péter törzsszázadosnak, a **Szolgálati Érdemjel bronz fokozatát** Kurunczi Lajos századosnak, Keller Richárd törzserőmesternek, a **III. osztályú Honvédelemért kitüntető címet** Jenői Károlynak, Murguly Mónikának.

A magyar kultúra napja (2012. január 22.) alkalmából adományozta a **Szolgálati Érdemjel ezüst fokozatát** Molnár János századosnak, a **Szolgálati Érdemjel bronz fokozatát** Lengyel Andrea zászlósának, Kezkesné Fuli Anikó főtörzserőmesternek, Marjai László főtörzserőmesternek, az **L. osztályú Honvédelemért kitüntető címet** Berencsi Attilának, Nagy Imrénének, dr. Nagy Lászlónak, Szabó Zoltán Tibornak, a **II. osztályú Honvédelemért kitüntető címet** Kelemen Józsefnek, Papp István Gáznak, Vasass Andrásnéknak, a **III. osztályú Honvédelemért kitüntető címet** Halmosi Jánosnak, Juhász Zoltánnak, Kovács Mónikának, Leléné Juhász Erikának, Mészáros Károlynak, Navratil Andráknak, **emléktárgyat (antikolt modellkatonát)** Tóth Andrásnak, **emléktárgyat (Zsolnay-vázát)** Kádárné Hegedűs Veronika zászlósának, **emléktárgyat (Zsolnay-kaspót)** Jáger Zoltánéknak, **emléktárgyat (krisztályvázát)** dr. Burai Gézőnének, Kovács Ferencnek, **emlékplakettet** Nyitrai István Ádám ny. mérnök alezredesnek, Takács Imre ny. hadtört. alezredesnek, **elismerő oklevelet** az MH Támogató Dandárnak, a Marcali Bajtársi Dalárdának, a Balassi Kórusnak, valamint Konecz János ny. ezredesnek.

MISSZIÓS PÁLYÁZAT

A Magyar Honvédség Összhaderőnemi Parancsnokság parancsnoka pályázatot hirdet az Európai Unió grúziai megfigyelő missziójában (EU Monitoring Mission – EUMM Grúzia) 2012 szeptemberétől, vezényléssel betölthető fegyvertelen katonai megfigyelő beosztások elátlására.

A felhívásra korlátozás nélkül jelentkezhetnek a Honvédelmi Minisztérium és a Magyar Honvédség hivatásos tisztjei.

A pályázatok beérkezési határideje: 2012. március 2.

További információk: Raecskó Gábor főtörzserőmester (MH ÖHP MIRF – HM-tel.: 02-34-48-71) és Sebestyén Róbert zászlós (MH ÖHP SZEF – HM-tel.: 02-34-44-37).

A pályázati felhívás teljes szövege és a jelentkezési adatlap a www.parbeszed.hm.gov.hu honlapon megtalálható.

ÜGYINTÉZÉS – CSAK A TOBORZÓRÉSZLEGEN!

Az MH Hadkiegészítő és Központi Nyilvántartó Parancsnokság felhívja az érintettek figyelmét, hogy a katonai toborzással és az önkéntes tartalékos szolgálattal kapcsolatos ügyintézés kizárólag a toborzórészlegen történik.

Cím: 1123 Budapest, Alkotás u. 23–25. Levelezési cím: 1545 Budapest. Telefon: HM (IP): 02 (2) 43-203; városi: 06 (1) 225-8778. Fax: HM (IP): 02 (2) 43-209; városi: 06 (1) 225-8779. E-mail: budapest.toborzo@regiment.hu.

Januári keresztjeyvényünk megfajta: Borjúpást mező, vezérlőfejedelem, kárpótlási törvények, konföderáció, egykamrás.

Nyertesünk: Bári Sándor. A nyereményt postán küldjük el. Az e havi keresztjeyvényt öt megoldásút február 21-ig várjuk a magyarhonved@armedia.hu e-mail címre. A szerencsés nyertes a Zrínyi Média egyik kötetét, a Nagy László által jegyzett „Székelyek a hadak útján” című könyvet kapja.

IN MEMORIAM

2011. december 15. és 2012. január 20.

között elhunytak:

Dr. Biszak János ezredes (61), a Magyar Honvédség halottja, Kalmár József ny. ezredes (81), Dr. Mórincz Lajos ny. ezredes (88), Somogyi Károly ny. ezredes (93), Tóth László ny. ezredes (76), Kaszás Dezső ny. alezredes (81), Lanka László ny. alezredes (86), Pásztor Dezső ny. alezredes (80), Ambrus Antal ny. alezredes (65), Buknicz János ny. alezredes (84), Gerle László ny. alezredes (83), Gyarmati Bálint ny. alezredes (67), Kenyeres Béla ny. alezredes (83), Nagystók István ny. alezredes (70), Csizmadia Károly ny. alezredes (51), Garisa József ny. alezredes (79), Gyulai Antal ny. alezredes (84), Illés József ny. alezredes (84), Mózes Tamás ny. alezredes (64), Szilágyi István András ny. alezredes (56), Trudics István ny. alezredes (79), Berényi István ny. alezredes (82), Magassy Sándor ny. alezredes (52), Varga M. László ny. alezredes (79), Bali József ny. őrnagy (82), Báthory István ny. őrnagy (61), Novák Lajos ny. őrnagy (83), Tatai Imre ny. őrnagy (68), Budai Ferenc ny. őrnagy (81), Hermann József ny. őrnagy (80), Horváth Bálint ny. őrnagy (81), Szabó Károly ny. őrnagy (82), Baranyai György ny. őrnagy (79), Békési József ny. őrnagy (80), Sós István ny. őrnagy (79), Szívós István ny. őrnagy (55), Vass József ny. őrnagy (50), Baksa László ny. őrnagy (83), Bán Gergely ny. őrnagy (51), Hegedűs József ny. őrnagy (83), Virók István ny. őrnagy (62), Balogh Imre ny. őrnagy (79), Nagy Zsigmond ny. őrnagy (79), Szabó István ny. százados (49), Konkoly József ny. százados (77), Mérges István ny. főhadnagy (58), Szabó Ferenc ny. főtörzszászlós (71), Kalocsai Lajos ny. főtörzszászlós (68), Kurucz Sándor ny. törzszászlós (81), Papp István ny. törzszászlós (62), Szabó István ny. törzszászlós (79), Tóvizi Gáspár ny. törzszászlós (76), Bezzegh János ny. törzszászlós (84), Csuka László ny. törzszászlós (77), Gyöngy András ny. törzszászlós (86), Nagy János ny. törzszászlós (70), Tóth László ny. törzszászlós (78), Fésüs Ferenc ny. törzszászlós (58), Gonda Valér ny. törzszászlós (66), Laczik János ny. zászlós (60), Nagy József György ny. zászlós (74), Farkas Ferenc ny. zászlós (84), Oláh József ny. zászlós (80), Szabó József ny. zászlós (82), Virágos Ferenc ny. főtörzserőmester (45), Bednárki Géza ny. közalkalmazott (65), Hudák István ny. közalkalmazott (77), Simon Elekny. közalkalmazott (78), Buda László ny. közalkalmazott (68), Szakál Katalin ny. közalkalmazott (78), Árti András ny. közalkalmazott (63), Kőkenyési Gáborné ny. közalkalmazott (75), Szerderkényi Albertné ny. közalkalmazott (80), Tordai István ny. közalkalmazott (72), Lovászi Istvánné ny. közalkalmazott (73), Pál András ny. közalkalmazott (66).

EMLEKÜKET KEGYELETTEL MEGŐRÍZZÜK.

FELHÍVÁSOK

A Magyar Honvédség Szociálpolitikai Közalapítvány ezúton is felhívja a Magyar Honvédség személyi állományát, hogy a 2011. évi személyi jövedelemadója egy százalékáról a javára rendelkezzen.

A közalapítvány az egy százalékokból befolyt összeget a személyi állomány civil munkaerő-piaci visszaéléskezdésének támogatására, a munkahelyek megtartásának elősegítésére, a nagycsaládok és a gyermeküket egyedül nevelők segélyezésére, a honvédségi nyugdíjállományúak, nyugdíjasok, özvegyek, árva segélyezésére, a katonai kötelemekkel összefüggően balesetet, egészségkárosodást szenvedett katonák, illetve a haláluk után ellátásra jogosult hozzátartozóik segélyezésére használja fel. A Honvéd Közalapítvány 2011-ben 1343 fő részére képzési támogatásként, illetve szociális segélyként összesen 67 975 485 forintot fizetett ki.

A kedvezményezett adószáma és neve: 19637482–1–41, Magyar Honvédség Szociálpolitikai Közalapítvány.

A HODOSZ Európáért Alapítvány ezúton mond köszönetet mindazoknak, akik személyi jövedelemadójuk 1%-át az elmúlt években részére ajánlották fel.

Az alapítvány munkája 2010 októberé óta kiéleződött a segélyezési feladatokkal is. A segé-

lyezési szabályzat alapján támogatjuk a gyermeküket egyedül nevelőket, a nagycsaládokat, a halmozottan hátrányos helyzetűeket, a súlyos élethelyzetben lévőket és a nyugdíjasokat. Az alapítvány kuratóriuma legközelebb március közepén dönt az alapszervezetektől beérkező, segélyekkel kapcsolatos igényekről.

Ezúton kérjük, hogy céljaink megvalósítását továbbra is támogassák személyi jövedelemadójuk egy százalékával.

A kedvezményezett adószáma és neve: 18094488-1-41, HODOSZ Európáért Alapítvány.

A Honvédség és Társadalom Baráti Kör Székesfehérvári Szervezete 200 fős tagságának munkájával kíván hozzájárulni a honvédség tár-

sadalmi támogatásának erősítéséhez, hagyományaink bemutatásához, valamint az ifjúság hazafias és honvédelmi neveléséhez. A tavalyi év kiemelkedő elismerését hozott a szervezet számára. Az Országgyűlés elfogadta a kul-

turális örökség védelméről szóló törvény módosítását a nemzeti emlékhely státusz bevezetéséről, és az L. Simon László országgyűlési képviselő által javasolt tíz nemzeti emlékhely közé bekerült a civil kezdeményezésre – a HTBK Székesfehérvári Szervezetének nagymértékben köszönhetően – létrejött pákozdi Katonai Emlékpark is. A jövőben más emlékhelyek mellett, a pákozdi csata helyszínre, a honvédség bölcsője is különös védettségre lesz jogosult.

A szervezet a céljai megvalósítása érdekében kéri, hogy személyi jövedelemadójuk 1%-ával javára rendelkezzenek.

A kedvezményezett adószáma és neve: 18484126-1-07, Honvédség és Társadalom Baráti Kör Székesfehérvári Szervezete.

A Hódorús Emlékhelyeket Gondozók Társasága tartozó 20 jogi személy a honvédség állapítása, a katonai helyállás emlékeinek megőrzése érdekében tevékenykedik. Közöttük a honvédelem ügyét felkaroló Krajezáros Alapítvány is, amelynek munkálkodása révén tavaly szobrot állítottak Márkosfalvi Sipos Gyula tábornoknak, a hajdani fehérvári 17-es honvéd gyalogezred legendás parancsnokának. Az MH Összhaderőnemi Parancsnoksággal, a város önkormányzatával és a civil partnerekkel együttműködve „Közös Örvényben együtt emlékezzünk” címmel konferenciát rendeztek. A résztvevők közös nyilatkozata szerint: „Az utódok feladata a hős elődök sírhelyeinek rendben tartása, a hősök ápolása. A hadisírok és a háború áldozatai emlékhelyeinek fenntartása állami feladat, de a munka csak akkor lehet eredményes, ha megfelelő társadalmi támogatottsággal bír.”

A személyi jövedelemadó 1%-ának a Krajezáros Alapítvány nevére és adószámára (18481776-1-07) való felajánlásával ön is részesevé válhat a hős elődeink végső nyugalomát gondozó tevékenységnek.

ÖRÖKÉRVÉNYŰ PARANCS

A DONI ÁTTÖRÉS 69. ÉVFORDULÓJÁN TARTOTT MEGEMLEKEZÉS SORÁN HENDE CSABA HONVÉDELMI MINISZTER A HADTÖRTÉNETI MÚZEUM UDVARÁN ADTA ÁT A MATASZ HAGYOMÁNYŐRZŐ FŐHADNAGYÁNAK A VEZÉRKARI FŐNÖK DÍSZPARANCSÁT A 12. EMLÉKTÚRA MEGTARTÁSÁRA.

Jásdi Balázs, az ötlet gazdája és négy társa 2000-ben indult először útnak, hogy a 2. magyar hadsereg felszerelésében, gyalogtúrával emlékezzenek 1943 januárjára, az urvi áttörés után a hőmezőkön, mínusz 35 fokban hidegben menetelő katonákra.

Ez a nemes gesztus szerencsére hamarosan követőkre talált, és évről évre egyre többen csatlakoztak a Magyarország egy-egy tájegységét bejáró menethez. Mivel néhány évig én is az emléktúra résztvevője voltam, személyes emléke-

ket is őrzök a sokszor embert próbáló gyalogmenetről. Jó volt átélni azt a bajtársias légkört, ahogy a különböző korú, foglalkozású emberek arra a 2-3 napra nemcsak „beöltöztek”, de lélekben is magukra vették apáik, nagyapáik egyenruháját. Jó volt megérezni a felkeresett falvak lakosainak szeretetét, akik pogácsával, forralt borral, teával fogadták a sokszor átfagyott vándorokat. És nehéz – nem is szabad – elfelejteni azokat a könnyecskéket, amelyek a megöveztyült asszonyok szemében csillogtak 60-

65 év után is, hiszen pont ilyen ruhában ment el a kedves a frontra...

Ez évben már igazi nemzetközi csapat vágott neki január 27-én a Hajdúböszörmény–Hajdúhadház–Debrecen útvonalnak. A magyarokon kívül német, olasz, román és – most először – osztrák hagyományőrök meneteltek, kiegészülve a Magyar Honvédség katonáival. A korhű egyenruhák között sajátos színfoltot képviseltek az osztrák és német tartalékosok: ők ugyanis törvényeik értelmében nem viselhetnek második világháborús uniformist, így hadi gyakorlatban vonultak. A menetelőkkel tartott a debreceni Gábor Dénes Elektronikai Műszaki Szakközépiskola és Kollégium (ösztöl katonai szellemű középiskolaként tovább működő tanintézet) ugyancsak gyakorlóba öltözött tizenkét diákja is.

Az útba eső településeken nemcsak koszorúzásokra, megemlékezésekre került sor, hanem rendhagyó történelemóra keretében az érdeklődők megismerkedhettek az egykori fegyverekkel és a világháborús harcászati alapvető elemivel is, hiszen nemcsak az idők, de a módszerek is változtak.

A hagyományőrök számára a debreceni ünnepélyes búcsúzás egyben már a jubileumi felkészülés kezdetét is jelentette, hiszen jövőre a 70. évfordulón szeretnék feltenni a koronát eddigi munkásságukra.

A cikkhez kapcsolódó videó a honvedelem.hu weboldalon Célkereszt haderőhíradójában!

Bakancs, köpeny, kenyérszák

DOBÓ ISTVÁN, AZ EGRER VÁRVÉDŐ

	HAZUG, ANGOLUL, NEPTUNIUM			AZ ÉGYIK SAKKFIGURA RÉGI SPANYOL EZÜSTPÉNZ
HAZUG, ANGOLUL, NEPTUNIUM				I
A KÖPENCZEK SZIGETE			KEKEPZŐ HŐSÉRT SEGEÉRT JUTALMA	
UDVARIAS MEGSZÓLÍTÁS		DRACO, RÖVIDEN LAVÓR SZELEI		
KELVIN	FRANCIA VÁROS TELEP VÉGEI			
ELGONDOLÁS			TANULÓVEZETŐ SZERB, REGESSEN	
ÓJSÁG		ROMÁN TEREPJÁRÓ VERBUM		
A SUGÁR JELE TANÁCSKÖZIK	SZOMJUSÁG ÖLTÁSA SZLOVÁK KÖZSÉG MAGYARJA, FR. KERESKEDŐ V.			
SZÜLETE-SÉNEK HELYE	SVÉD AUTOJEL CSIRÁMENTES	FÖLDET FÖRGAT	TEGLA-DARABI LÁNYUNK FERJE	
ZSINDELY KEZDETEI		SVÁJCI (TÁJSZÓ) KIS ESZMERALDA		MUTATÓ-SZÖCSKA HAMIS
		STRÁZSA AZONOS BETŰK	AMPER ÚJVEJ VÉGEI	AZ ÁBÉCE KEZDETE SZGATÓ
ELŐTAG: ELVONT JELFOGÓ		MÉRTANI TEST SPANYOL VÁROS		HAVRE: FRANCIA TENGERI KIKÖTŐ
E MÉLTÓSÁGOT IS MEGKAPTA				KÖTŐ-SZÖCSKA NEWTON
VETTÍTŐ ÁLLÓKÉP		ELŐADÓ, RÖVIDEN A LAB RÉSZÉ	FÖLDET EKEZ GYOM-NOVÉNY	D
HOLLAND AUTOJEL	HÜVELYK, RÉGESEN ELŐTAG: UJ-		TROJAI RÉSZLETI CIMERMADÁR	EGY-HARMADI NOVENYI FÖZET
	... PLUS ULTRA A VÉGÉN TOLDI!		RÓMAI PENZ V. ÖZMIR HATÁRAI	BALSORS ISTENNŐ RETESZ VÉGEI
NYUGAT ÁRAMFORRÁS		GAZDASÁGI AG NAGYON RÉGI		GROS; NAGYBAN KÁLUM
A HŐS NYUGHELYE				*

Háború és béke hétről hétre? Érdekes és hiteles hírek a forrongó tájakról, az ármádiák mindennapjairól, a magyar katona hazai és missziós szolgálatáról? **Hogyan?** Itt a hetenkénti válasz – a haderő híradója, a Zrínyi Média honlapján, a honvedelem.hu-n minden pénteken látható-hallható **Célkeresztben** című videomagazin.

HADERŐHÍRADÓ